

Warszawa, 19 grudnia 2014 r.

**INSPEKCJA
WETERYNARYJNA**

GŁÓWNY LEKARZ WETERYNARII

Pan

Tomasz Grupiński

Zachodniopomorski Wojewódzki

Lekarz Weterynarii

Nasz znak:

GIWbk-0911.3.23/2014

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 13, ust. 1, pkt 2 ustawy z 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (tekst jednolity Dz U z 2007 r. nr 121, poz. 842 ze zm.) oraz w związku z art. 6, ust. 3, pkt 1, 2 i art. 16 ust., 2 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz U nr 185, poz. 1092) – w dniach od 2 do 6 czerwca 2014 r. została przeprowadzona w trybie zwykłym, kontrola problemowa Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii. Kontroli dokonano w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Szczecinie, ul Ostrawicka 2 oraz w wybranych powiatowych inspektoratach weterynarii¹.

Kontrolę przeprowadzili :

- 1) w zakresie części I – główny specjalista w Biurze Kontroli GIW – Krzysztof Misiak, na podstawie upoważnienia nr 19/2014, z 26 maja 2014 r.;
- 2) w zakresie części II – główny specjalista w Biurze Kontroli GIW - Magdalena Czachorska, na podstawie upoważnienia nr 20/2014, z 26 maja 2014 r.;
- 3) w zakresie części III – główny specjalista w Biurze Pasz, Farmacji i Utylizacji – Hanna Balcerak, na podstawie upoważnienia nr 21/2014, z 26 maja 2014 r.

Celem kontroli było ustalenie prawidłowości koordynowania i kontrolowania przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii :

- I** – nadzoru nad produktami rybołówstwa (sekcja VIII), w szczególności w świetle rozporządzenia 853/2004 i rozporządzenia 2073/2005 przez podległych powiatowych lekarzy weterynarii w roku 2013 i 2014, do dnia kontroli, z weryfikacją w wybranych powiatowych inspektoratach weterynarii i nadzorowanych zakładach;

¹ PIW Świdwinie, Kołobrzegu, Koszalinie, Szczecinie i Stargardzie Szczecińskim.

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- II** – nadzoru nad stanem zdrowia zwierząt akwakultury;
III – nadzoru nad GMO i materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego (produkty z krwi, mączek rybnych, hydrolizowanych białek i mleka).

Jako kryteria kontrolne powyższych zagadnień zastosowano :

- kryterium legalności – na zgodność działań z przepisami prawa powszechnego, prawa wewnętrznego, decyzjami, umowami i prawidłowości stanowienia przepisów wewnętrznych dla jednostki;
- kryterium rzetelności – odnośnie wypełniania obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, zgodnie z regułami funkcjonowania jednostki.

Ustaleniami kontrolnymi objęto okres 2013 – 2014 r., do dnia kontroli. Cytaty z kontrolowanej dokumentacji i z przepisów prawa - pisane są kursywą, w pisowni zgodnej z zawartą w dokumentach.

Stosownie do zapisów art. 46, ust. 2 i 3 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz U nr 185, poz. 1092), przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Organizacja WIW w zakresie objętym kontrolą.

Stanowisko Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii (dalej ZWLW) pełni od 5 czerwca 2001 r. Tomasz Grupiński, powołany przez Wojewodę Zachodniopomorskiego.² ZWLW upoważnił swego zastępcę do podpisywania wszelkich pism, w tym upoważnień do kontroli.³ Wojewódzki Inspektorat Weterynarii funkcjonuje w oparciu o regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem ZWLW⁴, z 2004 roku. Regulamin ten nie spełnia kryterium legalności i rzetelności, gdyż od czasu jego wydania zmieniły się zasady podległości organów IW względem organów administracji publicznej oraz zasady organizacji jednostek Inspekcji Weterynaryjnej. Z zapisów w § 3 regulaminu wynika, że w skład WIW w Szczecinie wchodzi m. in. jedno lub wieloosobowe stanowiska pracy do spraw :

- *zdrowia zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych;*
- *higieny środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego;*
- *środków żywienia zwierząt oraz nadzoru nad ubocznymi produktami zwierzęcymi.*

Powyższy wykaz narusza kryterium legalności, gdyż podział organizacyjny WIW jest niezgodny z obowiązującym zarządzeniem.⁵ Zawarte w regulaminie zadania dla stanowisk pracy zawierają zadania przewidziane dla organu (kontrola, nadzór, rozpatrywanie odwołań), co stanowi o braku zachowania kryterium rzetelności.

Z dokumentacji WIW w Szczecinie wynika, że Główny Lekarz Weterynarii zaakceptował w 2013 r.⁶ przedłożony nowy regulamin organizacyjny. W roku 2013 regulamin ten został przesłany do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w celu akceptacji przez Wojewodę Zachodniopomorskiego.⁷

² Notatka z kontroli nr 1 /KM, zał. 1 - pismo Wojewody Zachodniopomorskiego z 5 czerwca 2001 r., znak Or.1-AG-1140/2/01

³ Upoważnienie z 5 I 2009 r., znak WIW.Os.120/2/09

⁴ Zarządzenie Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii nr WIW.D 0150/12/2004 z 25 maja 2004-r.

⁵ zarządzenie nr 1 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie organizacji wojewódzkich, powiatowych i granicznych inspektoratów weterynarii (Dz. Urz. MR i RW z 11 marca 2010 r. nr 3, poz.3.),

⁶ Pismo z 10 XII 2012 r., znak GIWpr-072-65/12/1

⁷ Pismo przewodnie z 4 X 2013 r., znak WIW Os.2000.1.2013

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

Do dnia realizacji niniejszej kontroli GIW brak jest akceptacji regulaminu przez Wojewodę Zachodniopomorskiego.

I. Koordynowanie i kontrolowanie nadzoru nad produktami rybołówstwa

Pracownicy, zakresy czynności.

Zagadnieniami bezpieczeństwa żywności w WIW w Szczecinie zajmuje się sześć osób z wyższym wykształceniem weterynaryjnym.⁸ Osoby te zaopatrzone zostały w zakresy czynności. Z analizy ich treści wynika, że niektóre zapisy naruszają kryterium rzetelności, np. :

- zapis odnośnie *udziału w audytach Powiatowych Lekarz Weterynarii jako ekspert merytoryczny.*⁹ Zapis jest niezasadny, gdyż WIW w Szczecinie, jako jedyny w kraju, nie realizuje audytów kontroli urzędowych;
- zapisy o *popularyzowaniu zasad higieny na terenie określonym w „Upoważnieniu”.* Pośród zadań jakie ma realizować Inspekcja Weterynaryjna, zawartych w art. 3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, nie wymieniono ww. zagadnienia;
- powierzenie czterem osobom¹⁰ obowiązku *przygotowywania rocznych planów i harmonogramów kontroli w obszarze higieny środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w celu przedłożenia ich Wojewódzkiemu Lekarzowi Weterynarii.* Z dokumentacji kontrolnej wynika, że plany pracy zawierające harmonogramy kontroli sporządza tylko jeden z inspektorów WIW.¹¹
- z części III zakresów czynności wynika, że niektórzy pracownicy zajmujący się zagadnieniami bezpieczeństwa żywności bezpośrednio podlegają ZWLW¹², inni natomiast wojewódzkiemu inspektorowi weterynaryjnemu¹³.

I. II. Kontrole podległych jednostek

Kontrole zaplanowane do realizacji przez WIW w Szczecinie wykazane są wyłącznie w planach pracy, jako harmonogramy kontroli.¹⁴ Brak jest sporządzania planów kontroli podległych jednostek, co jest naruszeniem kryterium legalności dla procedur kontrolnych i weryfikacyjnych wynikających z obowiązujących przepisów.¹⁵ Plany

⁸ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 6 - wykaz pracowników WIW zajmujących się bezpieczeństwem żywności, sporządzony 3 VI 2014 r.

⁹ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 7 - zapis w zakresie czynności starszego inspektora weterynaryjnego Jolanty Tomkowiak.

¹⁰ Notatka służbowa nr 1/KM, załącznik nr 7 – zakresy czynności Katarzyny Piskorz, Jolanty Tomkowiak, Karoliny Gałat, Cezarego Wernikiewicza.

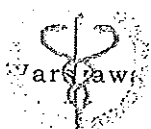
¹¹ Notatka służbowa nr 1/KM – plany pracy WIW

¹² Notatka służbowa nr 1/KM – załącznik 7 - zakres czynności Karoliny Gałat, Cezarego Wernikiewicza

¹³ Notatka służbowa nr 1/KM - załącznik 7 zakres czynności Genowefy Chmielewskiej, Jolanty Tomkowiak, Agnieszki Demskiej.

¹⁴ Plan pracy dla pracowników działu higieny środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego na 2013 r., z 7 I 2013 r., znak WIWHŻ.0432.1.2013. Plan pracy dla pracowników działu higieny środków spożywczych z 30 IV 2013 r., znak WIWHŻ 0432.4.2013 (zmiana dotychczasowego). Plan pracy dla pracowników działu higieny środków spożywczych z 31 XII 2013 r., znak WIWHŻ 0432.8.2013.

¹⁵ Art. 6, ust. 5, pkt 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej oraz art. 8 rozporządzenia 882/2004

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

kontroli WIW powinny obejmować weryfikację kontroli urzędowych realizowanych przez powiatowych lekarzy weterynarii.

Z harmonogramów na 2013 i 2014 r. wynika, że jako zagadnienia kontrolne realizowano w większości podległych jednostek poniższe, ogólnikowe zagadnienia kontrolne :

- kontrola skuteczności prowadzonego nadzoru przez PLW nad wyznaczonymi lekarzami weterynarii;
- kontrola skuteczności prowadzonego nadzoru przez PLW w zakresie zasad identyfikacji produktu, zasad wycofywania produktu z rynku, podejmowania w tym zakresie działań;
- kontrola skuteczności prowadzonego nadzoru przez PLW nad badaniami właścicielskimi oraz ich weryfikacja przez badania urzędowe w zakresie spełnienia wymagań mikrobiologicznych dla higieny procesu i bezpieczeństwa produktu.

Ponadto na 2014 r. dodatkowo wykazano w harmonogramie hasło RYBY (dla 5 PIW) oraz MON (tzw. kontrola pozostałości) w sześciu PIW. Wykazane zagadnienia kontrolne nie spełniają kryterium rzetelności z powodu swej ogólnikowości.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że w 2013 r. nie przeprowadzono kontroli podległych powiatowych lekarzy wyłącznie w zakresie produktów rybołówstwa (sekcji VIII rozporządzenia 853). Jednak część zrealizowanych kontroli dotyczyła m. in. tych zagadnień, np. :

- 1) kontrola w trybie uproszczonym PLW w Szczecinie, realizowana 18 III 2013 r. w Chłodni Składowej Ładom;
- 2) kontrola w trybie uproszczonym PLW w Świnoujściu, realizowana 14 II 2013 r., dotycząca podmiotu Euroterminal Red Estate;
- 3) kontrola planowana PLW w Białogardzie, realizowana w dniach 5 II – 28 II i 8 III 2013 r. obejmowała również nadzorowane zakłady przetwórstwa rybnego;
- 4) kontrola planowana PLW w Świdwinie, realizowana 21 – 22 V, 24 V, 3 VI – 5 VI i 18 VI 2013 r. dotyczyła m. in. Zakładu Przetwórstwa Rybnego „Bartek” i Zakładu Przetwórstwa Ryb Józefa Widerskiego;
- 5) kontrola w trybie uproszczonym PLW w Koszalinie, dotyczyła spełnienia przez zakład Espressen Polska sp. z o. o. wymagań Unii Celnej;
- 6) kontrola planowana PLW w Koszalinie w zakresie skuteczności i prawidłowości nadzoru prowadzonego przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Koszalinie nad zakładami produkującymi środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego. Kontrola zaplanowana w okresie 30 października 2013 r. do 4 lutego 2014 r. dotyczyła m. in. sprawowania nadzoru nad zakładami przetwórstwa rybnego;
- 7) kontrola planowana PLW w Kołobrzegu 23 VII – 9 VIII 2013 r., dotyczyła dziewięciu zakładów przetwórstwa rybnego oraz jednego zakładu mleczarskiego;
- 8) kontrola planowana PLW w Gryficach, realizowana 25 II 2013 r. w zakładzie Dyjak”, 1 III w zakładzie „Kapitan Navi”; 14 III w zakładzie „Kamil”, 7 i 29 V w zakładzie „Kamil”, 5 VI w zakładzie „Grabowski”;
- 9) kontrola w trybie uproszczonym PLW w Gryficach, weryfikacja zatwierdzenia zakładu „Kaja”;
- 10) kontrola planowana PLW w Świnoujściu realizowana 14 II, 4 VI i 31 VII 2013 r.

W 2014 r. zrealizowano następujące kontrole, obejmujące m. in. nadzorowanie przez podległych powiatowych lekarzy weterynarii produkcji w zakładach przetwórstwa rybnego:

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- 1) kontrola w trybie uproszczonym dotycząca weryfikacji zatwierdzenia zakładu w Sławnie, 27 lutego 2014 r.;
- 2) kontrola z polecenia GLW w Kołobrzegu, w zakładzie „Zgoda”;
- 3) kontrola w trybie uproszczonym PLW w Kołobrzegu w związku ze złożoną skargą do ZWLW;
- 4) kontrola PLW w Szczecinku, w dniach 24 II - 24 III 2014 r. w zakresie nadzoru weterynaryjnego nad zakładami produkującymi środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego;
- 5) kontrola planowana w Białogardzie, która w trakcie kontroli GIW była na etapie projektu wystąpienia pokontrolnego.

Analiza kontroli realizowanych w 2013 r.

Zachowano kryterium legalności:

- 1) podczas kontroli PLW w Świnoujściu¹⁶ w ustaleniach dotyczących nieprawidłowych zapisów w zakresach czynności inspektorów PIW, dotyczących nadzorowania wytwarzania i stosowania pasz leczniczych, ustalania terenowych obwodów urzędowego badania mięsa, dokonywania kontroli wyznaczonych lekarzy weterynarii do badania zwierząt rzeźnych i mięsa przez osobę nie posiadającą wyższego wykształcenia weterynaryjnego;
- 2) podczas weryfikacji zasadności wydanego zatwierdzenia warunkowego przez PLW w Gryficach.¹⁷ Zachowano kryterium legalności dla obowiązującej instrukcji¹⁸ obejmując postępowaniem kontrolnym WIW analizę dokumentacji wnioskodawcy, analizę postępowania PLW oraz dokonując ustaleń w zakładzie. Zachowano również kryterium rzetelności, poprzez załączenie do sprawozdania z kontroli wniosku strony, protokołów z kontroli PIW dokonanych przed wydaniem decyzji o zatwierdzeniu, decyzji o zatwierdzeniu projektu technologicznego oraz decyzji o warunkowym zatwierdzeniu.

Nie zachowano kryterium legalności :

- 1) dla kontroli planowej realizowanej w Białogardzie,¹⁹ gdyż była realizowana jako kontrola zakładów, a nie jako weryfikacja nadzoru sprawowanego przez podległy organ, co wynika z wystąpienia pokontrolnego.²⁰ Naruszenie kryterium wynika z art. 14, ust. 1, pkt 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej;
- 2) dla kontroli realizowanej w PIW w Koszalinie, gdyż zaplanowano ją do realizacji od 30 października 2013 r. do 4 lutego 2014 r. oraz dla kontroli w Świnoujściu przeprowadzanej 14 lutego, 4 czerwca i 31 lipca 2013 r. Zaplanowanie kontroli do realizacji w tak długim okresie narusza kryterium legalności z ustawy²¹, gdyż na etapie planowania nie uwzględniono przeprowadzenia jej w sposób sprawny i możliwie niezakłócający funkcjonowania jednostki kontrolowanej. Brak zachowania kryterium dla kontroli w Koszalinie wynika również z programu kontroli, w którym zapisano, że zostanie ona rozpoczęta 22 października 2013 r., podczas, gdy upoważnienia do kontroli wydane zostały 4 i 28 listopada 2013 r. oraz 13 i 20 stycznia 2014 r.;

¹⁶ Kontrola realizowana 14 II, 4 VI i 31 VII 2013 r.

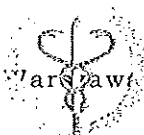
¹⁷ Weryfikacja realizowana 24 lipca 2013 r., zakład ,

¹⁸ Instrukcja GIW/hig-500-3/08 z 20 marca 2008 r. w sprawie postępowania organów Inspekcji Weterynaryjnej przy zatwierdzaniu zakładów, zatwierdzaniu warunkowym oraz rejestracji zakładów sektora spożywczego, zawieszaniu i cofaniu zatwierdzenia zakładom

¹⁹ Kontrola realizowana w dniach 5 – 28 II i 8 III 2013 r.

²⁰ Notatka służbowa nr 1/KM, załącznik 9 - wystąpienie pokontrolne z 17 IV 2013 r., znak WIW HŻ. 1611.11.2013

²¹ Art. 21, ust. 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- 3) dla kontroli realizowanej w PIW w Świnoujściu wskutek braku zakwestionowania harmonogramów badań właścicielskich. Z *Harmonogramu pobierania prób ryb na badania mikrobiologiczne i chemiczne*²² wynika, że zaplanowano w II i IV kwartale badanie surowca (ryb) w kierunku *Listeria monocytogenes* w 25.0, na zgodność z rozporządzeniem 2073. Rozporządzenie to nie posiada ustanowionych kryteriów dla surowych ryb w ww. kierunku mikrobiologicznym. Badanie raz na kwartał produktu gotowego, w ramach kryterium bezpieczeństwa, jest niezgodne z załącznikiem I do ww. rozporządzenia. Ponadto akceptacja harmonogramu, który nie odnosi się do wszystkich istotnych zagrożeń²³, przez inspektora PIW²⁴, narusza kryterium legalności;
- 4) dla kontroli w Koszalinie, Kołobrzegu²⁵ i w Świnoujściu z powodu braku określenia zakresu tych kontroli. Jest to naruszeniem ustawy o kontroli.²⁶ Zakres kontroli w Świnoujściu określono jedynie w programie kontroli. Program kontroli nie jest przedkładany stronie kontrolowanej, gdyż dołącza się go do akt kontroli.²⁷ W związku z tym zakres kontroli powinien być przywołany w upoważnieniu i wystąpieniu pokontrolnym;
- 5) dla udokumentowania kontroli w Koszalinie, z powodu nieprawidłowego i wielokrotnego posługiwania się w analizowanym projekcie wystąpienia pokontrolnego wyrazami *nadzór*, *kryterium legalności* i *kryterium rzetelności*, wypaczających sens ustaleń kontrolnych, np. :
- *Brak zachowania kryterium legalności w zakresie nadzoru nad powierzchniami mającymi bezpośredni kontakt z żywnością;*
 - *Nie zachowano kryterium legalności i rzetelności, co do sufitów i ścian;*
 - *Nie zachowano kryterium legalności i rzetelności w zakresie nadzoru nad podmiotem w zakresie sterylizacji noży (zakład Royal Greenland);*
- Pojęcia kryterium legalności oraz rzetelności zastosowano niezgodnie z ich definicjami zawartymi w Standardach kontroli w administracji rządowej²⁸. Ponadto ze sposobu zapisu ustaleń nie jest wiadomo, kto nie zachował kryteriów - organ nadzoru, czy zakład;
- 6) podczas weryfikacji zasadności zatwierdzenia warunkowego dokonanego przez PLW w Gryficach. Brak spełnienia kryterium dotyczy obowiązującej ustawy²⁹ i wynika z zapisu - *Podczas trwania kontroli ze strony organu kontrolowanego obecni byli i wyjaśnień udzielali (...)*. Dokumentacja z zatwierdzenia podmiotu³⁰ nie zawiera wyjaśnień przyjętych od osób obecnych przy kontroli;
- 7) dla udokumentowania sposobu rozpatrzenia zastrzeżeń po kontroli PLW w Koszalinie. ZWLW przesłał dokument *Zawiadomienie o rozpatrzeniu zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego*, co jest niezgodne z ustawą.³¹
- 8) dla sposobu wydania zaleceń po kontrolach WIW w Białogardzie, Koszalinie, Kołobrzegu i Świnoujściu. Zalecenia wydano w oddzielnym piśmie, a nie w wystąpieniu pokontrolnym, co jest niezgodne z ustawą;³²

²² Notatka służbowa nr 1/KM, załącznik nr 10 - harmonogram :

z 14 I 2013 r.

²³ Art. 5, ust. 2 rozporządzenia 852

²⁴ Akceptacja przez Magdalenę Koronkiewicz, brak daty akceptacji harmonogramu

²⁵ Kontrola realizowana od 24 lipca do 8 sierpnia 2013 r.

²⁶ Art. 14, ust. 3, pkt 2 oraz art. 36, ust. 2, pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej

²⁷ Art. 14, ust. 4 i 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

²⁸ Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Standardy kontroli w administracji rządowej, Warszawa, 10 lutego 2012 r.

²⁹ Art. 27, ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej

³⁰ Zatwierdzenie zakładu

³¹ Art. 45, ust. 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej - stanowisko wobec oddalonych zastrzeżeń.

³² Art. 46, ust. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- 9) dla projektu wystąpienia pokontrolnego do PLW w Koszalinie, gdyż jest ono podpisane jedynie przez ZWLW;³³
- 10) dla ustaleń kontroli PLW w Świnoujściu, gdyż :
- nie jest wiadomo na podstawie jakiego dokumentu dokonano ustaleń dotyczących inspektora PIW niebędącego lekarzem weterynarii;
 - w planie pracy PIW na 2013 r., mającym być planem kontroli, wykazano jedynie nadzorowane podmioty, bez wskazania, na zgodność z jakimi przepisami prawa mają być realizowane poszczególne kontrole. Brak jest sporządzania planów kontroli urzędowych w celu oceny zgodności działań podmiotów z obowiązującymi je przepisami prawa, co stanowi brak realizacji rozporządzenia 882 przez kontrolowanego PLW. Plany pracy PIW nie mogą być utożsamiane z planami kontroli urzędowych;
 - w wystąpieniu pokontrolnym kontrolujący z WIW wskazali, że zapisy odnośnie nazewnictwa kontroli powinny być zgodne z instrukcją³⁴ (kontrole kompleksowe, doraźne i sprawdzające). Zapis z komentarza WIW narusza kryterium legalności wynikające z ustawy³⁵.

Brak zachowania kryterium rzetelności podczas realizacji kontroli podległych jednostek w 2013 r. dotyczył poniższych zagadnień.

- 1) Nieprawidłowego lub nazbyt ogólnikowego formułowania zagadnień kontrolnych dla kontroli realizowanych w Białogardzie, Koszalinie i Kołobrzegu. Przykładowo :
- *badanie sensoryczne surowców, dodatków i produktów oraz badania w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych i chemicznych w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności i higieny procesu, przeprowadzane przez właściciela i Inspekcję Weterynaryjną.*³⁶ W prawodawstwie weterynaryjnym brak jest przepisów określających szczegółowe wymagania sensoryczne dla surowców, dodatków do żywności i produktów. Wymagania takie wynikają jedynie z odpowiednich norm, powinny być opisane w GHP/GMP;
 - *postępowanie w przypadku otrzymania dodatnich wyników przez producentów żywności oraz przez Inspekcję Weterynaryjną (procedury zakładowe).*³⁷ Należało zaplanować dokonanie ustaleń, czy podmioty i w jaki sposób, realizują badania właścicielskie wynikające z analizy zagrożeń oraz z rozporządzenia 2073/2005. Postępowanie odnośnie wyników dodatnich powinno być jedynie efektem ww. ustaleń;
 - w programie kontroli w Koszalinie zapisano, że zostanie ona *przeprowadzona na zgodność z wymaganiami rozporządzeń 178, 854, 882, 853 i trzech instrukcji GLW.*
- 2) Nie przewidziano w programie kontroli³⁸ dokonania ustaleń z zakresu spraw organizacyjnych w jednostce, dotyczących realizacji zadań z bezpieczeństwa żywności.
- 3) Jako zagadnienia wymagające oceny w programie kontroli³⁹ zapisano m. in. - *Kontrola nadzoru powiatowego lekarza weterynarii nad realizacją przez podmioty sektora spożywczego badań mikrobiologicznych (...).* Powiatowy lekarz weterynarii

³³ Brak zgodności z art. 37 ustawy o kontroli w administracji rządowej

³⁴ Instrukcja GIWhig – 500 – 4/08 z 1 kwietnia 2008 r. w sprawie metodologii kontroli urzędowych

³⁵ Art. 19b, ust. 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej wyszczególnia kontrole okresowe i doraźne

³⁶ Kontrola w Białogardzie

³⁷ Kontrola w Białogardzie

³⁸ Kontrola w Koszalinie

³⁹ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 11 – program kontroli w Koszalinie

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

nie jest zobligowany prawem do sprawowania nadzoru nad badaniami właścicielskimi. Zobowiązany jest natomiast do sprawowania nadzoru nad warunkami produkcji żywności przez poszczególne podmioty. Zadaniem producenta żywności jest udowodnienie przestrzegania obowiązujących wymagań m. in. poprzez przedłożenie stosownych wyników badań żywności na jej poszczególnych etapach produkcji.

- 4) Jako zagadnienia do oceny prawidłowości sprawowanego nadzoru przez PLW w Kołobrzegu wykazano plany pracy jednostki i terminowość jego realizacji.
- 5) Nieprawidłowego formułowania ustaleń kontroli. Wiele ustaleń kontrolnych jest ogólnikowych, w tym z zakresu organizacji kontrolowanej jednostki. Brak jest wskazania materiału źródłowego, z którego wynikają dokonane ustalenia w PIW lub w podmiocie. Ustalenia takie nie stanowią zatem materiału dowodowego.

Przykładowo :

- w trakcie kontroli w Białogardzie nie ustalono komu podlega kontrolowany zespół PIW, nie odniesiono się do prawidłowości określenia w regulaminie organizacyjnym zadań dla kontrolowanego zespołu. Z wystąpienia nie jest wiadomo na czym polega stwierdzona niezgodność zakresu czynności inspektora weterynaryjnego z regulaminem organizacyjnym. Na stronie 3 wystąpienia pokontrolnego⁴⁰ zapisano – *W zakładzie tym i brakuje kontroli produktów w kierunku przekroczeń benzo(a)piranu i sumy WWA. Brak jest ustaleń odnośnie tego, jakie produkty nie są badane w kwestionowanym zakresie. Zapisano również – Brak badań właścicielskich w kierunku azotanów i azotynów. Stosowanie azotynów jest niedozwolone u ryb.⁴¹ Można stosować wyłącznie azotany do marynowanych śledzi i szprotów. Ze sprawozdania nie wynika jakich produktów dotyczy zapis. W treści wystąpienia brak jest przedstawienia materiału dowodowego pozwalającego na dokonanie oceny sprawowanego nadzoru ⁴² nad przetwórstwem ryb, w kontekście wyszczególnionych zagadnień kontrolnych;*
- w dokumentacji z kontroli w Koszalinie, z zakresu spraw organizacyjnych, przywołane zostało jedynie nazwisko PLW i zastępcy, pomijając przygotowanie organizacyjne jednostki do realizacji zadań. W wystąpieniu pokontrolnym zapisano m. in. - *Brak rzetelnej analizy harmonogramów badań właścicielskich skutkowało faktem, że jeden z największych producentów na terenie powiatu, tj. „ (...) produkująca sałatki rybne o surowiec rybny, tylko raz w roku badał swe produkty na zawartość histaminy, co jest niezgodne z pismem GLW GIWBż-52-0810-5(18)/10 z 3 listopada 2011 r. W piśmie tym jest określona częstotliwość pobierania próbek w kierunku histaminy w zależności od wielkości produkcji. Nierzetelność ustaleń wynika z faktu, że GLW nie kieruje swych pism do podmiotów nadzorowanych przez Inspekcję, nie są zobligowane do realizacji badań wg pisma GIW. Ustaleń w tym zakresie należało dokonać w oparciu o prawidłowość kontroli właścicielskiej (prawidłowość analizy zagrożeń mikrobiologicznych i chemicznych) uwzględniając m. in. warunki termiczne przechowywania ryb;*
- w wystąpieniu pokontrolnym do PLW w Kołobrzegu⁴³ wspomniano m. in. (bez szczegółów) o harmonogramach kontroli, nie wskazując za jaki okres kontrolowano harmonogramy i co one zawierały. Wykazanych

⁴⁰ Notatka z kontroli nr 1, załącznik nr 9 – wystąpienie pokontrolne do PLW w Białogardzie

⁴¹ Załącznik II, część E, kategoria 09 rozporządzenia 1129/2011 zmieniającego załącznik II do rozporządzenia Parlamentu i Rady (WE) nr 1333/2008 poprzez ustanowienie unijnego wykazu dodatków do żywności

⁴² Przez PLW w Białogardzie

⁴³ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 12 – wystąpienie pokontrolne z 17 X 2013 r.

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

w harmonogramie kontroli doraźnych nie uznano za nieprawidłowość. Ponadto, w ustaleniach dotyczących planów pracy PIW opisano historię i stan obecny zakładu.⁴⁴ W części II wystąpienia dokonano opisu, co stwierdzono w zakładach.⁴⁵ Ze sposobu opisu tych faktów nie jest jednak wiadomo, czy są to ustalenia kontroli WIW, czy PIW, kto i kiedy ich dokonał. Ustalenia w części VI wystąpienia nie są przypisane do konkretnych podmiotów – *w niektórych zakładach (...), nie wszystkie zakłady (...)* Nie wszystkie zakłady mają opisaną procedurę ustalania terminu przydatności do spożycia. Nie wszystkie zakłady na terenie powiatu kołobrzeskiego przeprowadzają udokumentowaną ocenę organoleptyczną na koniec okresu przydatności (...). Ww. nieprawidłowości nie można przyporządkować do konkretnych podmiotów, nie wskazano dokumentów, z których wynikają oraz kierunków badań mikrobiologicznych w jakich przeprowadzono te badania.

- w wystąpieniu pokontrolnym z Koszalina brak jest wskazania norm, z których wynika naruszenie kryterium legalności. Ustalenia kontrolne zawierają zapisy o jednoczesnym naruszeniu kryterium legalności i rzetelności, bez wskazania, z jakiego przepisu wynika naruszenie kryterium legalności.

6) Niedokładnej analizy kontrolowanej dokumentacji, dokonywania istotnych ustaleń dotyczących nadzorowanych zakładów w biurze PIW.

- Brak zachowania kryterium rzetelności w tym względzie zawarty jest w wystąpieniu z kontroli PLW w Świnoujściu.⁴⁶ Jako materiał dowodowy mający potwierdzać prawidłowość postępowania przez kontrolowaną jednostkę załączono m. in. harmonogram⁴⁷ pobierania wymazów z rąk pracowników oraz oceny skuteczności mycia i dezynfekcji. Ponieważ zakład nie wykazał w planie badań środowiskowego występowania *Listeria*, to pobieranie wymazów z rąk pracowników w kierunku *Listeria* jest bezcelowe. W harmonogramie nie wskazano z jakiego działu zakładu, z jakich powierzchni i jakich stref kontaktu z żywnością zaplanowano pobieranie wymazów do oceny skuteczności wykonywania czynności higienicznych;
- Analizy harmonogramów badań właścicielskich dwóch zakładów⁴⁸ dokonano w biurze PIW, bez dostępu do niezbędnych dokumentów zakładowych. Wskutek tego osoba kontrolująca miała dylemat, czy kiełbasa gospodarcza jest produktem, czy surowym wyrobem. Do wnikliwej oceny harmonogramu badań właścicielskich niezbędny jest wgląd m. in. w analizę zagrożeń i w opis produktu. Powyższe dowodzi, że wszelkie harmonogramy badań powinny być analizowane wyłącznie w zakładach, w oparciu o dokumentację właścicielską.

7) Nieprawidłowe formułowanie zaleceń pokontrolnych. Zalecenia dla PLW w Koszalinie nie zostały sformułowane w sposób jasny. Treść zaleceń⁴⁹ z punktów 2, 3 i 4 jest zbieżna z treścią zalecenia z punktu 1. Zalecenia dotyczące badań właścicielskich i urzędowych powinny być spójne ze sobą. Z ustaleń kontroli w Koszalinie wynika, że nieprawidłowe harmonogramy badań właścicielskich wynikają z nieprawidłowego opracowania analizy zagrożeń, zatem zalecenia pokontrolne dotyczące korekty harmonogramów badań właścicielskich

⁴⁴ Zakład BG Production

⁴⁵ Zakłady - BG Production, Koral, zakład o wni 32085702, zakład Baraks, Organizacja Producentów Ryb Bałtyk

⁴⁶ Wystąpienia pokontrolne z 22 VIII 2013 r., znak WIW HŻ.1611.20.2013

⁴⁷ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 13 - harmonogram pobierania prób – wymazy z rąk pracowników oraz kontrola skuteczności mycia i dezynfekcji, zakład Maurinus, z 14 I 2013 r.

⁴⁸ Zakład Keratina i Sharman

⁴⁹ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik nr 14 – zalecenia dla PLW w Koszalinie

nie eliminują przyczyn nieprawidłowości. Niektóre zalecenia dla PLW w Koszalinie nie mają podstaw prawnych do ich realizacji, np. punkt 7 (plan kontroli produktów, procesów produkcji i czystości zakładów oraz arkusz ich realizacji), punkt 8 (kontrola kompleksowa zakładu), punkt 10 (plan kontroli zakładu). Natomiast niektóre zalecenia⁵⁰ dla PLW w Białogardzie nie wynikają z treści wystąpienia pokontrolnego.⁵¹ Zalecenie dotyczące dokonania oceny ryzyka z zakresu pozostałości farmakologicznych skierowano do właściciela podmiotu, zamiast do PLW.⁵²

Analiza kontroli realizowanych w roku 2014

1) Analiza dokumentacji dotyczącej weryfikacji zatwierdzenia warunkowego dla działającego w ramach

-, wykazała :

- a) zachowanie kryterium legalności polegające na :
 - wykazaniu w ustaleniach kontrolnych WIW braku spełnienia warunków strukturalnych przez kontrolowany podmiot oraz poleceniu ZWLW dla PLW w Sławnie - *W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami należy poprzestać na warunkowym zatwierdzeniu zakładu i nie udzielić zatwierdzenia ostatecznego (...);*
 - upoważnień do kontrolujących z WIW i oświadczeń o braku przeciwwskazań do kontroli, terminowości rozpatrzenia wniosku o zatwierdzenie projektu technologicznego przez PLW w Sławnie oraz rozpatrzenia wniosku o zatwierdzenie zakładu;
- b) brak zachowania kryterium legalności dla zapisów rozstrzygnięcia decyzji o warunkowym zatwierdzeniu zakładu⁵³ z treścią wniosku o zatwierdzenie. Niezgodności tej nie wykazano podczas kontroli WIW. We wniosku zapisano - *Zakład zajmować się będzie wyładunkiem produktów rybołówstwa z jednostek rybackich. Surowcem a zarazem produktem zakładu będą świeże produkty rybołówstwa pochodzące z połowów bałtyckich w szczególności - dorsza i łososia. Z przywołanych w rozstrzygnięciu decyzji kodów produkcyjnych wynika, że zakład ma zajmować się przetwórstwem łososia, przetwórstwem ryb morskich, przetwórstwem ryb słodkowodnych, pakowaniem świeżej ryby oraz prowadzić działalność w zakresie innych produktów rybnych;*
- c) brak zachowania kryterium rzetelności dla :
 - wykazania jako kryteriów kontrolnych m. in. celowości i gospodarności, braku ujęcia w programie kontroli weryfikacji procedur zakładowych GHP/GMP/HACCP oraz niewykazania osoby, która sporządziła program kontroli;
 - braku zakwestionowania podstaw prawnych wydanych przez PLW w Sławnie decyzji o zatwierdzeniu projektu technologicznego⁵⁴ oraz o warunkowym zatwierdzeniu zakładu. Obydwie decyzje zaczynają się następującą treścią - *Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r.*

⁵⁰ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 15 – zalecenia dla PLW w Białogardzie

⁵¹ Zalecenie nr 5 i 7

⁵² Zalecenie nr 2

⁵³ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 16 - decyzja z 27 II 2014 r., znak PIW.HŻ.5200.32135702 100 2014 HW

⁵⁴ Decyzja z 13 II 2014 r., znak PIW.HŻ. 5200.01.083.2014HW

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

poz. 267)(...). Zapis taki sugeruje, że organ wydał decyzję na podstawie art. 104, podczas gdy właściwa podstawa prawna ich wydania została przywołana drugoplanowo. Organ wydający decyzję powinien rozróżniać dwie istotne kwestie - podstawy prawne wydania decyzji oraz rozstrzygnięcie spraw poprzez wydanie decyzji. Art. 104 Kpa zobowiązuje organ do rozstrzygnięcia spraw poprzez wydanie decyzji, zatem nie może być przywołany jako podstawa prawna jej wydania. Ponadto naruszeniem kryterium rzetelności w decyzji o warunkowym zatwierdzeniu jest przywołanie wielu rozporządzeń prawa UE i krajowego, potraktowanych przez organ wydający decyzję jako podstawa prawna ich wydania;

- odpowiedzi⁵⁵ udzielonej ZWLW przez PLW w Sławnie na wydane zalecenie pokontrolne. Z kilku zdań odpowiedzi wynika, że zakład sporządził nowy projekt technologiczny uwzględniający większe powierzchnie magazynowe oraz uszczegółowił procedurę rozdziału czasowego wykonywania rozdziału produkcji. Treść odpowiedzi nie zawiera szczegółów, w jaki sposób to zrealizowano.

2) Analiza kontroli w trybie uproszczonym, realizowanej z polecenia GLW wykazała⁵⁶ : Brak zachowania kryterium legalności i rzetelności dla sprawozdania z kontroli⁵⁷, gdyż :

- brak jest w nim przywołania dokumentów źródłowych, na podstawie których dokonane zostały ustalenia kontrolne, co stanowi naruszenie art. 27, ust. 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej;
- brak jest wskazania w treści sprawozdania konkretnej normy prawnej, z której wynika naruszenie kryterium legalności przez zakład „Zgoda”. Wskazano jedynie, że zakład prowadził nielegalną działalność wykraczającą poza zakres wydanej przez PLW w Kołobrzegu decyzji;
- treść wydanego zalecenia pokontrolnego dla PLW (*wdrożyć postępowanie administracyjne w celu wyeliminowania nielegalnej działalności prowadzonej na terenie zakładu w* ...) jest nazbyt ogólnikowa w stosunku do ustaleń kontroli (brak uprawnień zakładu do przeładunku i wysyłki produktów pochodzących z innych zakładów).

3) Analiza sprawozdania z kontroli⁵⁸ w trybie uproszczonym PLW w Kołobrzegu, dotyczące skargi na działalność zakładów
oraz

.... 43, wykazała :

- zachowanie kryterium rzetelności, polegające na :
 - zidentyfikowaniu i potwierdzeniu nieprawidłowości wzmiankowanych w skardze do ZWLW;
 - dokonanej ocenie zasadności skargi oraz braku sprawowania prawidłowego nadzoru przez PLW w Kołobrzegu nad zakładem .Do oceny wzięto pod uwagę również fakt, że :
 - a) PLW nie zrealizował zaleceń wydanych po kontroli WIW przeprowadzonej od 24 lipca do 6 sierpnia 2013 r. odnośnie zapewnienia właściwej temperatury w filetach z łososia;
 - b) nie wyegzekwował od zakładu stosownych procedur HACCP dotyczących przechowywania produktów chłodzonych;

⁵⁵ Pismo PLW w Sławnie z 15 V 2014 r., bez znaku sprawy.

⁵⁶ Kontrola z 17 II 2014 r. w Przedsiębiorstwie Przetwórstwa Artykułów Spożywczych

⁵⁷ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 19 - sprawozdanie z 20 II 2014 r., znak WIW.HŻ.1651.5.2014

⁵⁸ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 20 – sprawozdanie z kontroli PLW w Kołobrzegu realizowanej 13 III 2014 r.

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- naruszenie kryterium rzetelności wskutek niezakwestionowania przez osoby kontrolujące z WIW załączonych do sprawozdania harmonogramów badań właścicielskich zakładu . Harmonogramy badań opracowane są nierzetelnie w stosunku do wymagań obowiązującego prawa. Z jednego z dokumentów⁵⁹ wynika, że wyroby będą badane cztery razy w roku na obecność *Salmonella* w 25.0. Nie przewidziano badań na obecność w nich *Listeria*. Kryterium rzetelności nie spełniają również inne harmonogramy badań tego zakładu dołączone do sprawozdania. Podczas kontroli WIW należało wykazać brak spełnienia tego kryterium przez zakład, pomimo akceptacji wszystkich harmonogramów badań przez PLW w Kołobrzegu.
- 4) Z analizy dokumentacji kontroli planowej PLW w Szczecinku wynika, że nie zachowano kryterium rzetelności dla :
- zawiadomienia o planowanej kontroli. Posiada ono datę sporządzenia 21 lutego 2014 r., podczas gdy pierwszych czynności kontrolnych dokonano 24 lutego, a więc już za trzy dni;
 - analizy przedkontrolnej, posiadającej datę sporządzenia 24 lutego 2014 r., gdyż tego samego dnia rozpoczęto kontrolę m. in. w zakładzie ;
 - przebiegu kontroli, gdyż czynności kontrolne rozpoczęto 24 lutego 2014 r. od kontroli podmiotów nadzorowanych przez PLW w Szczecinku. Rozpoczęcie planowanej kontroli od dokonywania ustaleń w zakładzie nie można potraktować jako dokonywanie weryfikacji ustaleń kontrolnych. Ustaleń kontrolnych w PIW dokonano 25 lutego 2014 r.
- 5) Z analizy udokumentowania kontroli planowej PIW w Białogardzie obejmującej *wybrane zakłady rybne i mięsa czerwonego* wynika, że :
- brak zachowania kryterium legalności dotyczy :
 - nieprzesłania zawiadomienia⁶⁰ o kontroli. Metryka sprawy nie zawiera zawiadomienia o rozpoczęciu planowanej kontroli;
 - niesprecyzowania zakresu kontroli w kontekście obowiązującego prawodawstwa w programie kontroli;⁶¹
 - przedłużenia czasu trwania kontroli.⁶² Z programu kontroli wynika, że zaplanowano ją do realizacji od 26 lutego do 14 marca 2014 r., podczas gdy z dokumentacji wynika, że realizowano ją po upływie ww. terminu⁶³. Z dokumentacji nie wynika dlaczego wydłużono czasu jej trwania. Z pisma przewodniego⁶⁴ do projektu wystąpienia pokontrolnego wynika, że kontrolę realizowano w dniach 3 – 13 marca i 2 kwietnia 2014 r., natomiast w treści projektu wystąpienia wskazano 3, 7, 10, 11 i 13 marca oraz 2 kwietnia 2014 r.;
 - sposobu dokumentowania ustaleń kontroli WIW. Kontrolująca osoba z WIW posłużyła się do udokumentowania ustaleń w projekcie wystąpienia pokontrolnego zapisami z protokołu sporządzonego przez pracownika PIW w Białogardzie (w trakcie kontroli WIW). Z treści protokołów⁶⁵ wynika, że jedyną osobą przeprowadzającą kontrolę był inspektor PIW, a kontrolująca

⁵⁹ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 21 - harmonogram badań mikrobiologicznych, PJ-12/H-03 z grudnia 2013 r.

⁶⁰ Naruszenie art. 20 ustawy o kontroli w administracji rządowej

⁶¹ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 25- program kontroli z 24 II 2014 r. Naruszenie art. 14, ust. 3, pkt. 2 ustawy o kontroli

⁶² Naruszenie art. 14, ust. 3, pkt 4 ustawy o kontroli

⁶³ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 22- upoważnienia do kontroli nr 23 i 37 wydane 17 III i 1 IV 2014 r.

⁶⁴ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 23 - pismo znak WIW HŻ.7.2014, bez oznaczenia datą

⁶⁵ Protokoły z 3, 7 i 10 III 2014 r. sporządzone przez inspektora weterynaryjnego Józefa Kazara

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

z WIW nie jest wymieniona nawet jako osoba uczestnicząca w kontroli. Potwierdza to m. in. zapis w projekcie wystąpienia pokontrolnego⁶⁶ – z kontroli tej (w zakładzie) został sporządzony protokół przez kierownika zespołu ds. bezpieczeństwa żywności i pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych lek. wet. Józefa Kazara, który stanowi załącznik nr 7 do projektu wystąpienia pokontrolnego. Osoba kontrolująca z WIW nie dokonała własnych ustaleń stanu faktycznego, co jest niezgodne z ustawą;⁶⁷

- brak zachowania kryterium rzetelności dotyczy :
 - w części programu kontroli - *Stan prawny obszaru objętego kontrolą*, zamiast wykazu przepisów związanych z realizacją kontroli, odniesiono się do posiadania przez pracowników PIW upoważnień do kontroli, legitymacji służbowych, odznak identyfikacyjnych, harmonogramów pracy, harmonogramów pobierania próbek do badań urzędowych;
 - braku zgodności dla podstaw prawnych realizowania kontroli z zagadnieniami wymagającymi oceny. W programie kontroli, w części - *Cele kontroli* zapisano – *sprawdzenie, czy kontrole urzędowe realizowane przez PLW odnoszące się do prawa żywnościowego, są skutecznie wykonywane oraz czy są odpowiednie dla osiągnięcia celów stosownych aktów prawnych (...), ale nie wskazano w nim żadnych przepisów prawa regulujących działalność zakładów przetwórstwa rybnego;*
 - niewskazania materiału dowodowego, z którego wynikają ustalenia kontroli, np. – *W większości przypadków podmioty prawidłowo przeprowadzają badania mikrobiologiczne i chemiczne zgodnie z rozporządzeniem 2073/2005 i instrukcją GLW Nr GIWbż-500.7a/09 z dnia 1 X 2009 r.* Brak jest przytoczenia danych, jaka dokumentacja była analizowana i z jakich zakładów. Naruszeniem kryterium rzetelności w analizowanym projekcie wystąpienia pokontrolnego, w odniesieniu do badań właścicielskich, jest zapis dotyczący instrukcji GLW. Instrukcje GLW nie są kierowane do właścicieli zakładów;
 - braku wykazania jako materiał dowodowy wszystkich załączników z kontroli. Z treści niektórych nie jest wiadomo, co mają potwierdzać.⁶⁸ Niektóre ustalenia kontrolne wynikają wprost z treści protokołów sporządzanych podczas kontroli WIW przez przedstawiciela PLW;
 - wykazania na stronach 10 i 11 projektu wystąpienia pokontrolnego, jako załącznika, tego samego protokołu kontroli PIW dla różnych zakładów (⁶⁹;
 - z dokumentów załączonych do dokumentacji z kontroli, nieopisanych jako załączniki, wynika m. in., że nie dokonano rzetelnej analizy badań właścicielskich. Zakład dla produktu *Łosoś z serem MAP 150.0*, oraz *Filet z węgorza 100.0* oraz innych produktów pakowanych w MAP przeprowadza jedynie badania w kierunku *Listeria monocytogenes*.⁷⁰ Brak jest uwzględnienia innych drobnoustrojów mogących rozwijać się w opakowaniach ze zmniejszoną ilością tlenu, w tym m. in. *Clostridium*

⁶⁶ Notatka z kontroli nr 1/KM, zał. 24 –projekt wystąpienia pokontrolnego do PLW w Białogardzie z 29 IV 2014 r.

⁶⁷ Naruszenie art. 27, ust. 1 ustawy o kontroli

⁶⁸ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 26 - dokument o nazwie Zakres stosowania, z 14 I 2014 r. z zakładu

⁶⁹ Protokół nr 32011802/03/2014 sporządzony 3 III 2014 r. przez inspektora PIW w Białogardzie

⁷⁰ Wykazano w dokumencie – Zakres stosowania, ww. załącznik 26

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

perfringens. Zakład „⁷¹ przeprowadza badania filetów mrożonych i filetów lodowanych w nieokreślonych kierunkach mikrobiologicznych i uzyskuje wyniki zgodne, choć nie wiadomo w jakim zakresie i w oparciu o jakie kryterium.

I. III. Postępowania odwoławcze od decyzji administracyjnych wydanych przez podległych powiatowych lekarzy weterynarii.

Na potrzeby kontroli GIW sporządzone zostało zestawienie⁷² obrazujące postępowania prowadzone przez ZWLW, jako organ drugiej instancji, dotyczące produktów rybołówstwa za 2013 r. Z zestawienia wynika, że w 2013 r. wniesiono do ZWLW 14 odwołań od decyzji podległych powiatowych lekarzy weterynarii. Z danych zawartych w zestawieniu wynika ponadto, że :

- w ośmiu przypadkach odwołania dotyczyły nałożonych przez powiatowych lekarzy weterynarii kar pieniężnych za brak spełnienia warunków weterynaryjnych, nieprawidłowości w znakowaniu produktów, nielegalne wprowadzanie do obrotu produktów. W czterech przypadkach ZWLW utrzymał w mocy decyzję organu pierwszej instancji, z czego w jednym przypadku złożono skargę do WSA. W dwóch przypadkach uchylona została decyzja organu pierwszej instancji, a w dwóch organ drugiej instancji wydał postanowienia o wstrzymaniu wykonania decyzji do czasu rozpatrzenia odwołania;
- odwołania dotyczyły decyzji wydanych przez PLW w Szczecinku (7 odwołań), Kołobrzegu (4 odwołania) i Sławnie (3 odwołania);
- tylko w jednym przypadku złożona została skarga do WSA.

W roku 2014 do ZWLW wpłynęło jedno odwołanie od decyzji, którą wydał PLW w Szczecinku.⁷³ Odwołanie wniósł zakład

W roku 2013 podmiot ten kilkakrotnie odwoływał się od decyzji wydanych przez PLW w Szczecinku. Mianowicie 6 marca wpłynęło odwołanie od decyzji o nałożeniu kary pieniężnej, 20 marca od decyzji odmawiającej zatwierdzenie projektu technologicznego, 10 września od decyzji o nałożeniu kary pieniężnej, 30 września od decyzji nakazującej eliminację uchybień w zakładzie, 27 grudnia od decyzji o nałożeniu kary pieniężnej. Analiza zgromadzonej u ZWLW dokumentacji z ostatniego postępowania⁷⁴ wykazała :

- brak spełnienia kryterium legalności dla rozpatrzenia wniesionego odwołania. Odwołanie zostało wniesione przez pełnomocnika podmiotu. Z treści załączonego pełnomocnictwa wynika, że złożone z dokumentami pełnomocnictwo nie spełnia kryterium legalności,⁷⁵ gdyż odnosi się do innego postępowania. Zatem nie

⁷¹ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 27 - Harmonogram badań mikrobiologicznych wyrobów gotowych zakładu z 30 XII 2011

⁷² Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 28 - Zestawienie spraw rozstrzyganych przez organ II instancji w postępowaniu odwoławczym w 2013 r., dotyczących podmiotów produkujących produkty rybołówstwa

⁷³ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 29 - dokumentacja ze złożonego odwołania do ZWLW

⁷⁴ W skład dokumentacji wchodzi - odwołanie z 1 IV 2014 r. od decyzji PLW w Szczecinku, pełnomocnictwo do działań w imieniu 2 I 2014 r., potwierdzenie wniesienia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, KRS pismo przewodnie z 9 IV 2014 r. od PLW w Szczecinku do wniesionego odwołania, postanowienie ZWLW z 16 IV 2014 r. o wstrzymaniu natychmiastowego wykonania zaskarżonej decyzji, zawiadomienie z 17 IV 2014 r. o zakończeniu postępowania administracyjnego przez ZWLW, decyzja ZWLW z 17 V 2014 r. o utrzymaniu w mocy decyzji organu pierwszej instancji, metryka sprawy.

⁷⁵ Notatka z kontroli nr 1/KM, załącznik 29 - pełnomocnictwo z 2 I 2014 r. dla radcy prawnego Adama Soszyńskiego i Krzysztofa Renke do reprezentowania spółki ... przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym i Naczelnym Sądem Administracyjnym

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

złożono pełnomocnictwa do postępowania związanego z wniesionym odwołaniem do ZWLW;

- utrzymanie w mocy decyzji organu pierwszej instancji.

I. IV. Postępowanie WIW w Szczecinie związane z monitorowaniem i kontrolą dioksyn, furanów i PCB w rybach z Morza Bałtyckiego.

Niniejsza analiza jest skutkiem ustaleń zawartych w sprawozdaniu z audytu FVO w Polsce, w maju 2012 r. Jako działania po ww. audycie FVO, obejmującym m. in. województwo zachodniopomorskie, realizowane przez WIW w Szczecinie należy wymienić:

- 1) pismo ZWLW⁷⁶ do podległych powiatowych lekarzy weterynarii polecające dokonanie ustaleń odnośnie prawidłowości opracowania przez zakłady analizy zagrożeń systemu HACCP, ze szczególnym uwzględnieniem zanieczyszczenia dioksynami i benzopirenem oraz ich kontroli poprzez realizację badań właścicielskich. Pismo zawierało niezbędne dane do ustaleń, o których należało poinformować ZWLW;
- 2) zorganizowanie 18 maja 2012 r. narady, na której zapoznano podległych PLW z wynikami audytu FVO na terenie województwa zachodniopomorskiego, omówiono rozporządzenie (WE) 1881 i polecono złożenie do WIW harmonogramów badań właścicielskich uwzględniających wymagania ww. rozporządzenia;⁷⁷
- 3) w związku ze stwierdzonymi przekroczeniami dopuszczalnych limitów dioksan i PCB w wątrobach ryb pochodzących z Morza Bałtyckiego, ZWLW uwzględniając dane z tych badań za 2012 r., polecił PLW podjęcie działań polegających m. in. na pobraniu próbek do badań urzędowych z wątróbek dorszowych, wydanie zakazu wprowadzania ich do łańcucha żywnościowego oraz pobranie próbek łososi dzikich z Morza Bałtyckiego do badań na zawartość PCB.⁷⁸ O podjętych działaniach ZWLW poinformował pisemnie GLW;⁷⁹
- 4) sytuacja w zakresie dioksyn, PCB i furanów była również monitorowana przez ZWLW w roku 2014. ZWLW polecił PLW w Świdwinie i Kołobrzegu udzielenie odpowiedzi, dlaczego podmioty branży rybnej z tych powiatów nie realizowały badań w ww. zakresie⁸⁰ oraz o ustosunkowanie się do realizacji badań właścicielskich, w kontekście pisma GIW.⁸¹ Z ogólnikowej odpowiedzi PLW w Świdwinie wynikało, że wyniki badań właścicielskich za 2013 r. były zgodne⁸². Dane z realizacji badań przez poszczególne zakłady na terenie powiatu świdwińskiego zostały szczegółowo przedstawione dopiero w następnym piśmie do ZWLW.⁸³ Z ogólnikowej informacji udzielonych przez PLW w Kołobrzegu⁸⁴ wynikało, że nie wszystkie podmioty realizują badania w zakresie pozostałości dioksan, furanów i PCB, tam gdzie badania realizowano, nie stwierdzono

⁷⁶ Notatka z kontroli nr 4/KM, załącznik 1 - pismo z 16 V 2012 r., znak WIW.HŻ.9215.5.2012 r.

⁷⁷ Notatka z kontroli nr 4/KM, załącznik 2 pisma z 25 V 2012 r., znak WIW.HŻ.9210.22.2012 z 25 V 2012 r. oraz pisma do GIW, znak WIW.HŻ.9212.8.2012 z 3 VIII 2012 r.

⁷⁸ Notatka z kontroli nr 4/KM, załącznik 3 - pismo z 19 II 2013 r., znak WIW.HŻ. 9212.2.2013

⁷⁹ Notatka z kontroli nr 4/KM, załącznik 4 - pismo z 20 II 2013 r., znak WIW.HŻ.9213.3.2013

⁸⁰ Notatka z kontroli nr 4/KM, załącznik 5 - pismo z 26 V 2014 r., znak WIW. HŻ. 9212.10.2014

⁸¹ Notatka z kontroli nr 4/KM, załącznik 6 - pismo GIW lab-83-9/12(6) z 1 VI 2014 r.

⁸² Notatka z kontroli nr 4/KM, załącznik 7 - pismo z 26 V 2013 r., bez znaku sprawy

⁸³ Pismo od ZWLW przesłane do GIW zawierające odpowiedź PLW w Świdwinie z 11 VI 2014 r., znak PIW.HŻ.9230.3.2014

⁸⁴ Notatka z kontroli nr 4/KM, załącznik 8 - pismo z 20 V 2014 r., znak PIW.Z.4013.3.2.2014

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

przekroczeń. Uzupełnienie informacji z powiatu kołobrzieskiego o niezbędne dane zostało przesłane do ZWLW w dwóch następnych pismach.⁸⁵

ZWLW zorganizował 26 czerwca 2013 r. naradę oraz szkolenie dla podległych PLW.⁸⁶ Narada dotyczyła m. in. podsumowania wyników misji FVO dotyczącej kryteriów mikrobiologicznych i respektowania zapisów Rozporządzenia Komisji WE nr 2073 w sprawie kryteriów mikrobiologicznych, szkolenie natomiast dotyczyło m. in. (...) najważniejszych zagadnień dotyczących funkcjonowania systemów jakości w zakładach produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego. Wymienione zagadnienia miały bezpośredni związek z niniejszą kontrolą GIW. Z protokołu narady wynika, że w trakcie omawiania misji FVO odniesiono się do prawidłowości pobierania próbek do badań urzędowych. Ponadto dość szeroko odniesiono się do zagadnień prawidłowości sporządzenia przez zakłady analizy zagrożeń, m. in. poprzez wykazanie w niej konkretnych bakterii związanych z danym surowcem i produktem, dokonywania opisu produktu oraz prawidłowości przeprowadzania badań trwałościowych wyrobów. Z analizy listy obecności wynika, że uczestnicząca w naradzie m. in. PLW ze Świdwina, po zakończeniu narady nie brała już udziału w części szkoleniowej. Z ustaleń niniejszej kontroli GIW wynika, że nieprawidłowości wykazane podczas weryfikacji ustaleń na terenie działania PLW w Świdwinie mają swe odzwierciedlenie w zagadnieniach omawianych na naradzie.

I. V. Weryfikacja ustaleń kontrolnych w PIW w Świdwinie

Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Świdwinie jest Anna Igiel, powołana na stanowisko 10 marca 2003 r. przez Starostę Świdwińskiego. Zastępcą Powiatowego Lekarza Weterynarii jest Dana Nowicka, powołana na stanowisko 29 października 2009 r. przez ZWLW.

Analiza dokumentacji dotyczącej spraw organizacyjnych PIW w Świdwinie wykazała :

1) brak spełnienia kryterium legalności dla :

- obsady zespołu bezpieczeństwa żywności, pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych. Ze sporządzonego na potrzeby kontroli zestawienia⁸⁷ pracowników tego zespołu wynika, że spośród trojga inspektorów weterynaryjnych, żadna osoba nie jest lekarzem weterynarii. Wykonywanie pewnych czynności wynikających z rozporządzenia 853, 854 i 882 jest zastrzeżone tylko dla urzędowych lekarzy weterynarii, co stanowi o naruszeniu tego kryterium;
- zakresów obowiązków pracowników ww. zespołu PIW. W jednym z analizowanych zakresów czynności⁸⁸ brak jest wykazanego wykształcenia pracownika, zawarte są zapisy o współpracy z Inspekcją Sanitarną. Brak jest daty jego podpisania. Drugi z zakresów czynności⁸⁹ zawiera w kilku miejscach zapisy o sprawowaniu przez tę osobę nadzoru,⁹⁰ co jest wyłączną kompetencją osoby na stanowisku organu. Ponadto osobie tej powierzono współpracę z innymi organami administracji rządowej⁹¹ i m. in. *sprawowanie nadzoru nad sprzętem kontrolno-pomiarowym wykorzystywanym w trakcie nadzoru nad*

⁸⁵ Pismo z 6 VI 2014 r., znak PIW.Z.4011.3.3.2014 i pismo z 13 VI 2014 r., znak PIW.HŻ. 4112.1.4.2014

⁸⁶ Notatka z kontroli nr 4/KM, załącznik 9 - pismo do podległych PLW z 24.VI 2013 r., znak WIW D 103.9.2013

⁸⁷ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 1 - zestawienie sporządzone 4 VI 2014 r.

⁸⁸ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 2 - zakres czynności Karoliny Gągolewskiej

⁸⁹ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 1 zakres czynności Edyty Włócek

⁹⁰ Naruszenie art. 5, ust. 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej – organami Inspekcji są (...) – powiatowy lekarz weterynarii

⁹¹ Naruszenie art. 4 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

podmiotami. Obydwa zakresy czynności zawierają też zapisy o prowadzeniu rejestru podmiotów, co jest niezgodne z rozporządzeniem.⁹² Opisywane dokumenty nie zawierają zapisów o dokonywaniu kontroli w podmiotach z upoważnienia PLW, co narusza kryterium rzetelności;

- zakresu czynności zastępcy PLW⁹³, gdyż został on sporządzony przez PLW w Świdwinie, co jest niezgodne z ustawą.⁹⁴ Dokument zawiera również inne zapisy potwierdzające brak zachowania kryterium legalności, mianowicie zapis o współpracy z innymi organami, co jest niezgodne z ustawą⁹⁵ oraz zapis - *w ramach struktury organizacyjnej należy Pani do Zespołu ds. Bezpieczeństwa Żywności, Pasz oraz Ubocznych Produktów Zwierzęcych (...)*, gdyż zastępca PLW jest osobą, która również uczestniczy w kierowaniu inspektoratem;⁹⁶
- wydanych upoważnień do kontroli,⁹⁷ gdyż nie określono w nich rodzaju czynności kontrolnych objętych zakresem upoważnienia.⁹⁸ Powyższa nieprawidłowość ma swe odzwierciedlenie w zakresach czynności, w których brak jest w nich zapisów o dokonywaniu kontroli z upoważnienia PLW;
- sprzeczności zapisów w regulaminie organizacyjnym odnośnie podległości merytorycznej zespołów pracy. Z jego zapisów wynika, że zespół do spraw zdrowia i ochrony zwierząt oraz zespół do spraw bezpieczeństwa żywności, pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych podlegają PLW (§ 9, ust. 3) oraz zastępcy PLW (§ 10, ust. 2).
- dokumentacji odnośnie planowanych kontroli urzędowych. W kontrolowanej jednostce nie jest sporządzany plan kontroli urzędowych. Sporządzany jest wyłącznie harmonogram kontroli urzędowych⁹⁹, zawierający numer zakładu i zaznaczony iksem kwartał, w którym ma być realizowana kontrola. W uwagach są zapiski dotyczące częstotliwości, np. *kontrola 1 X na 2 lata*. Brak jest innych dokumentów, z których wynikałoby w jakim zakresie tematycznym i w oparciu o jakie przepisy mają być realizowane zaplanowane kontrole. Ww. braki uzasadniają naruszenie kryterium legalności z obowiązującego rozporządzenia 882. Brak wykazania istotnych szczegółów dla planów oraz harmonogramów kontroli powoduje, że w PIW w Świdwinie panuje uznaniowość realizacji celów kontroli, doboru przepisów do kontroli oraz metod i technik kontroli. Naruszenie kryterium w zakresie planowania kontroli wynika

⁹² Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 28 IX 2010 r. w sprawie rejestru zakładów produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego lub wprowadzających na rynek te produkty oraz wykazu takich zakładów (Dz U z 2010 r. nr 187, poz. 1258)

⁹³ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 4, zakres czynności zastępcy PLW Dany Nowickiej,

⁹⁴ Art. 9, ust. 2, pkt 2 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej

⁹⁵ Art. 4 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej

⁹⁶ § 2, ust. 1 zarządzenia nr 1 Ministra Rolnictwa i rozwoju Wsi z 2 III 2010 r. w sprawie organizacji wojewódzkich, powiatowych i granicznych inspektoratów weterynarii, Dz. Urzęd. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 3, z 11 III 2010 r.

⁹⁷ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 5 - upoważnienie 2/2014 dla Agaty Więcek i 6/2014 dla Karoliny Gąglewskiej

⁹⁸ Odnośnik 4 do załącznika nr 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 27 kwietnia 2004 r. w sprawie wzoru upoważnienia i wzoru odznaki identyfikacyjnej dla pracowników Inspekcji Weterynaryjnej oraz osób wyznaczonych przez organy Inspekcji weterynaryjnej do wykonywania niektórych czynności (Dz U nr 100, poz. 1014)

⁹⁹ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 6 - Harmonogramy urzędowych kontroli w zakładach produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego, na rok 2013 i 2014

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

również z innego dokumentu¹⁰⁰, w którym wykazano realizowanie w zakładzie kontroli kompleksowych (dwóch), co jest niezgodne z ustawą;¹⁰¹

2) brak spełnienia kryterium rzetelności dla :

- opisu zadań jakie ma realizować zespół do spraw bezpieczeństwa żywności, pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych, zawartym w § 17 regulaminu organizacyjnego. Naruszenie kryterium wynika z wielokrotnych zapisów o sprawowaniu nadzoru (nad czymś) oraz zapisów o prowadzeniu rejestrów przez zespół. Nie powinien mieć miejsca również zapis – *Kontrolowanie lekarzy wyznaczonych do (...)*, gdyż kontrole takie realizowane są przez poszczególnych pracowników, a nie przez zespół;
- niewykazania w schemacie organizacyjnym PIW obsługi prawnej;
- dokumentacji dotyczącej weryfikacji badań właścicielskich. Dokumentacja w tym zakresie prowadzona jest w postaci dwóch, różnych planów¹⁰² pobierania próbek. Z planu dotyczącego weryfikacji badań w zakresie kryterium bezpieczeństwa żywności wynika, że dla czterech nadzorowanych zakładów zaplanowano pobranie próbek jedynie z trzech zakładów. Przewidziany zakres weryfikacji obejmuje jedynie badanie produktów na obecność *Listeria monocytogenes* z dwóch zakładów i na zawartość histaminy z dwóch zakładów. W planie badań próbek ze środowiska produkcyjnego uwzględniono obecność *Listeria* w przypadku dwóch zakładów. Z dokumentacji potwierdzającej realizację weryfikacji badań¹⁰³ wynika, że próbki do badań na obecność środowiskowego występowania *Listeria* nie są pobierane z tzw. miejsc predylekcyjnych, a zakres badań weryfikacji z zakresu bezpieczeństwa produktu nie pokrywa się z planami pobierania próbek. W dokumentacji PIW brak jest kryteriów do oceny uzyskanych wyników z pobieranych wymazów ze środowiska produkcyjnego. Urzędowa weryfikacja nie uwzględnia badań mikrobiologicznych jakie powinny być realizowane w oparciu o analizę zagrożeń w poszczególnych zakładach. Brak jest zatem m. in. wiarygodnych podstaw do określenia przydatności do spożycia produkowanych produktów, gdyż analiza zagrożeń zakładów nie zawiera wykazanych drobnoustrojów decydujących o ich trwałości. Sposób weryfikacji badań urzędowych nie daje organowi nadzoru istotnej wiedzy odnośnie oceny istniejącego ryzyka w nadzorowanych zakładach przetwórstwa rybnego. Organ nadzoru nie wykorzystuje swych możliwości wynikających z art. 1 rozporządzenia 2073/2005.

Z wydruku rejestru podmiotów nadzorowanych¹⁰⁴ wynika, że na terenie powiatu świdwińskiego znajdują się cztery zatwierdzone zakłady przetwórstwa rybnego.

¹⁰⁰ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 7 - Harmonogram urzędowych kontroli mających na celu weryfikację badań właścicielskich w zakładach produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego, na 2013 i 2014 r.

¹⁰¹ Ustawa o Inspekcji Weterynaryjnej, art. 19b, ust. 1

¹⁰² Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 8 – Plan pobierania próbek do badań urzędowych w powiecie świdwińskim na 2013 i 2014 r. plan pobierania próbek środowiskowych z obszaru produkcji żywności do badań urzędowych w powiecie świdwińskim na rok 2013 i 2014.

¹⁰³ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 9 – Zestawienie wyników badań stanów sanitarnych prowadzonych w ramach urzędowej kontroli na terenie powiatu świdwińskiego przez Inspekcję Weterynaryjną rok 2013 i Zestawienie wyników badań żywności prowadzonych w ramach urzędowej kontroli na terenie powiatu świdwińskiego przez inspekcję weterynaryjną rok 2013 (BŻ)

¹⁰⁴ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 25 - wydruk z 4 VI 2014 r. z rejestru podmiotów nadzorowanych – zakłady przetwórstwa rybnego

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

Realizacja kontroli PIW w Świdwinie w zakładach przetwórstwa rybnego

Zakład , rok 2013¹⁰⁵

Analiza protokołów kontroli PIW przeprowadzonych w 2013 wykazała :

1) brak zachowania kryterium legalności dla :

- ustaleń kontrolnych¹⁰⁶ dotyczących jakości wody używanej do spożycia w zakładzie. W protokole zapisano – *na rok 2012 zaplanowano badanie fizykochemiczne wody w miesiącu październiku*. Dokonywanie badań wody fizykochemicznych, bez jednoczesnego badania mikrobiologicznego narusza wymagania obowiązującego rozporządzenia.¹⁰⁷ Ponadto organowi nadzoru należy przedkładać dokument (orzeczenie) potwierdzający jej jakość, a nie wyniki badań;
- sposobu udokumentowania ustaleń ww. kontroli sprawdzającej. Brak oddania w protokole ustaleń stanu faktycznego jest niezgodny wymogami ustawowymi¹⁰⁸. Dowodzą tego zapisy o następującej treści :
 - *Zweryfikowano analizę zagrożeń dla etapu przyjęcia surowca do zakładu pod kątem ujęcia w niej wszelkich zagrożeń jakim należy zapobiec (...);*
 - *Zweryfikowano treść zakładowej procedury dotyczącej wycofania produktu niezgodnego z rynku;*
 - *Zweryfikowano treść zakładowej procedury dotyczącej rozpatrywania reklamacji.*

Treść ww. ustaleń nie zawiera żadnych danych z kontrolowanej dokumentacji. Nie jest zatem m. in. wiadomo jakie zagrożenia wykazano w analizie zagrożeń i czy środki ich kontroli są odpowiednie;

- ustaleń kontroli realizowanych w zakładzie , " oraz wynikających z nich działań pokontrolnych. Podczas kontroli realizowanych w okresie 2013 – 2014 r. (poniżej) stwierdzano nieprawidłowości, które nie powinny mieć miejsca w zakładzie zatwierdzonym. Z ustaleń tych kontroli wynika, że PLW w Świdwinie zatwierdził zakład,¹⁰⁹ który nie posiadał opracowanej analizy zagrożeń oraz niezbędnych procedur dla systemu HACCP, co jest naruszeniem art. 31 rozporządzenia 882;

2) brak zachowania kryterium rzetelności dla :

- udokumentowania ustaleń w liście kontrolnej spiwet¹¹⁰, gdyż w części III protokołu (*analiza zagrożeń, rozporządzenie 852*) dokonano negatywnej oceny analizy zagrożeń (pkt 2), a pozostałe zagadnienia tej części oceniono jako prawidłowe. Nieprawidłowości z zakresu analizy zagrożeń wymagają negatywnego ustosunkowania się do wszystkich zagadnień systemu HACCP, wykazanych w protokole;
- kontroli przeprowadzonej przed zatwierdzeniem zakładu w 2012 r., co wynika z ustaleń kontroli z maja 2013 r.¹¹¹ Podczas kontroli w maju 2013 r. wykazano nieprawidłowości, których nie powinno być w zakładzie zatwierdzonym;
- przedłożonych do PIW procedur, jako działań naprawczych po jednej z kontroli¹¹². Procedury były załącznikami do pisma¹¹³ właściciela zakładu

¹⁰⁵ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 21 – decyzja zatwierdzająca zakład ,

¹⁰⁶ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 10 - protokół z kontroli 28 III 2013 r.

¹⁰⁷ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz U z 2007 r. nr 61, poz. 417 z późn. zm.)

¹⁰⁸ Art. 19d, ust. 1, pkt. 5 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej

¹⁰⁹ Decyzja z 26 IV 2012 r., znak PIW.HŻ.70.2012

¹¹⁰ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 10 - protokół nr 32161802/01/2013 z 28 III 2013 r.

¹¹¹ Protokół nr 31161802/03/2013 z 21 V 2013 r.

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

(procedura reklamacji, procedura wycofania wyrobu niezgodnego oraz analiza zagrożeń). Analiza treści procedur, dokonana na potrzeby kontroli GIW wykazała wadliwość tych dokumentów. Procedura wycofania¹¹⁴, nie spełnia elementarnych wymagań do zagwarantowania jej skuteczności. Brak jest w niej wyszczególnienia wszystkich możliwych przyczyn wycofywania, opisu planu wycofywania, dokonania oceny zagrożeń dla zdrowia konsumentów w zależności od przyczyn wycofywania oraz wynikającej z tego klasyfikacji wycofywania, imiennej listy personelu odpowiedzialnego za wycofywanie, zakresu i zasięgu wycofywania. Nie odniesiono się również do ewidencji produkcji i dystrybucji, kontroli efektywności wycofywania oraz oficjalnego zakończenia i podsumowania efektywności wycofywania. W analizie zagrożeń¹¹⁵ nie wykazano wszystkich istotnych zagrożeń chemicznych i mikrobiologicznych. Odniesiono się do nich ogólnie – np. jako *zagrożenia metalami ciężkimi lub rozwój drobnoustrojów chorobotwórczych*, w związku z czym nie skonkretyzowano dla nich właściwych środków nadzoru;

- protokołów używanych w PIW w Świdwinie do dokumentowania pobrania próbek.¹¹⁶ Są one nieprawidłowo opracowane, gdyż zawierają jedynie dane podmiotu, określenie materiału (produktu), z którego pobrano próbki, ilość i masę próbek oraz datę produkcji, i oznaczenie partii produkcyjnej.

Zakład „...”, rok 2014 :

Zrealizowano jedną kontrolę,¹¹⁷ z wykazanymi nieprawidłowościami :

- dotyczącymi etykietowania produktów;
- dotyczącymi systemu HACCP, w tym analizy zagrożeń.

W protokole zapisano m. in. – *Opracowane analizy zagrożeń dla produktów zakładu wymagają weryfikacji pod kątem określenia wszelkich możliwych zagrożeń (...). Zagadnienia poprawności opracowania analizy zagrożeń były przedmiotem kontroli sprawdzającej 23 kwietnia 2014 r. Ponowne nieprawidłowości z tego zakresu dowodzą niewyegzekwowania poprawnej analizy zagrożeń od momentu zatwierdzenia zakładu.*

Złożony do PLW w Świdwinie harmonogram badania wody¹¹⁸ nie spełnia kryterium legalności. Zaplanowano czterokrotne badania wody, z czego trzy mają dotyczyć badań mikrobiologicznych, a jedno ma objąć wszystkie załączniki z rozporządzenia. Częstkowe kierunki badań wody, są niezgodne z rozporządzeniem, co narusza kryterium legalności.

Zakład „...”, rok 2013¹¹⁹

Analiza protokołów kontroli PIW wykazała :

1) naruszenie kryterium legalności polegające na :

- złożeniu przez osobę kontrolującą,¹²⁰ niebędącą lekarzem weterynarii, podpisu na liście kontrolnej spiwet, w miejscu oznaczonym – *podpis i pieczęć urzędowego lekarza weterynarii.*

¹¹² Kontrola z 28 III 2013 r.

¹¹³ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 12 - pismo z 16 IV 2013 r. z procedurą wycofania z rynku produktu niezgodnego i analizą zagrożeń.

¹¹⁴ Procedura wycofania z rynku produktu niezgodnego, wydanie III, z 8 IV 2013 r.

¹¹⁵ Analiza zagrożeń i wyznaczenie CCP, wydanie IV, z 10 IV 2013 r.

¹¹⁶ Na podstawie protokołu pobrania próbek nr 04/2014 z 25 III 2014 r.

¹¹⁷ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 13 - protokół nr 32161802 z 6 III 2014 r.

¹¹⁸ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 14 - harmonogram badania wody, lodu na rok 2014, z 18 XII 2013 r.

¹¹⁹ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 22 – decyzja zatwierdzająca zakład „...” z 1 IX 2005 r.

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- braku wskazania w decyzji¹²¹ nakazującej opracowanie prawidłowej analizy zagrożeń, podstaw prawnych jej wydania. Decyzja zawiera zapis, że wydano ją na podstawie przepisów art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. (...) Kodeks postępowania administracyjnego, w związku z art. 7, ust. 1, ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (...). Art. 104 Kpa nie może służyć za podstawę prawną do wydania decyzji przez organ. Kolejność zapisów z cytowanego zdania powinna być odwrotna, co zasadniczo zmienia sens działania organu, gdyż PLW może wydać decyzję jedynie na podstawie art. 7 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego;
- tolerowaniu przez PLW braku prawidłowej analizy zagrożeń przy jednoczesnym realizowaniu dotychczasowej produkcji. Organ nadzoru nawet wydał zgodę na przedłużenie wykonania ww. nakazu decyzji zobowiązującego podmiot do jej opracowania. Działanie organu jest niezgodne z obowiązującym ustawodawstwem.¹²² Przez wiele lat zakład wprowadzał do obrotu produkowaną żywność nie posiadając opracowanych procedur kontroli wewnętrznej, zapewniających jej bezpieczeństwo dla konsumentów. PLW na czas realizacji nakazu decyzji nie nałożył zakazu wprowadzania produktów do obrotu;
- braku spełnienia nakazu ww. decyzji przez zakład. Zakład poinformował pisemnie¹²³ PLW o realizacji zalecenia, przesyłając jednocześnie arkusze opracowanej na nowo analizy zagrożeń oraz opisów produktów. Z dokumentów tych wynika, że analiza zagrożeń nadal nie spełnia wymagań z rozporządzenia 852 i nie odnosi się do wszelkich zagrożeń jakim należy zapobiegać, a ponadto środki zaradcze dla zagrożeń są nieprawidłowe. W załączonych do pisma zakładu arkuszach zagrożeń dla marynat smażonych, produktów garmażeryjnych smażonych, ryb solonych i marynat zimnych nie wykazano istotnych zagrożeń mikrobiologicznych, nie skonkretyzowano zagrożeń chemicznych (oprócz dioksyn i polichlorowanych bifenyli), nie wykazano zagrożeń fizycznych, stwierdzając, że nie występują. Do zagrożeń mikrobiologicznych odniesiono się ogólnikowo – *drobnoustroje, w tym Listeria monocytogenes*. Brak prawidłowego sporządzenia analizy zagrożeń potwierdzają dodatkowo, przesłane dokumenty – opis produktu. W opisach produktów wykazano dla wymagań mikrobiologicznych jedynie *Listeria monocytogenes*, co potwierdza, że nie uwzględniono innych, istotnych drobnoustrojów dla ryb z Morza Bałtyckiego. Brak jest merytorycznej zgodności wykazanych zagrożeń z wymaganiami zawartymi w opisach produktów¹²⁴. Z opisów produktów wynika, że niektóre dodatki funkcjonalne¹²⁵ stosowane są niezgodnie z obowiązującym rozporządzeniem o dodatkach do żywności;¹²⁶

2) naruszenie kryterium rzetelności polegające na :

¹²⁰ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 15 – protokół podpisany przez inspektora weterynaryjnego Edytę Więcek, lista kontrolna spiwet z 13 IX 2013 r., nr PIW.HŻ 9212.046.2013 oraz numer 32161803/07/2013 (dwa numery protokołu)

¹²¹ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 16 - decyzja z 20 I 2014 r., znak PIW HŻ. 19.2014

¹²² Art. 14 i art. 17 rozporządzenia 178/2002

¹²³ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 17 - pismo z 14 V 2014 r. wraz z analizą zagrożeń i opisami produktu

¹²⁴ Opis produktu dla – Tuszki śledziowej marynowanej, Płatów śledziowych w marynacie skandynawskiej, Filetów śledziowych solonych a lamathias – sporządzone 14 V 2014 r.

¹²⁵ E 202 i E 211 (sorbiniany i benzoesany) – kategoria 09.2 warunków stosowania - nie są dopuszczone do stosowania w marynatach

¹²⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1333 z 16 XII 2008 w sprawie dodatków do żywności

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- ogólnikowości i sprzeczności dokonanych ustaleń kontrolnych,¹²⁷ np. ustalenia dotyczące badań właścicielskich nie zawierają żadnych konkretów – *Na poszczególnych wynikach widnieje potwierdzenie, że zostały one przeanalizowane. Z treści ustaleń nie jest wiadomo jakie dokumenty były analizowane, co było badane i na jaką okoliczność, jakie kierunki mikrobiologiczne obejmowały badania, czy kierunki badań były właściwe, z czego wynika zgodność uzyskanych wyników badań i jakie dane są w analizie tendencji. Powyższe, pozytywne ustalenia są sprzeczne z ustaleniem dokonany w dalszej części protokołu – Procedura dotycząca realizacji badań z nadzoru właścicielskiego oraz postępowania przy uzyskaniu niezgodnych wyników badań wymaga szczegółowej weryfikacji (...);*
- nierzetelności przeprowadzanych kontroli w zakładzie w kontekście nakazu wydanej decyzji,¹²⁸ zobowiązującej zakład do opracowania poprawnej analizy zagrożeń. Z zapisów na pierwszych stronach protokołów wynika, że system HACCP został przedłożony do organu nadzoru 16. 05. 2005 r. Zatwierdzenie zakładu miało miejsce 1 września 2005 r. Zatem organ nadzoru powinien znacznie wcześniej wygekwolować sporządzenie prawidłowej analizy zagrożeń, a nie dopiero po 9. latach od jej sporządzenia. Zakład nie mając prawidłowej analizy zagrożeń dla poszczególnych etapów produkcji, od momentu zatwierdzenia wytwarzał i wprowadzał do obrotu żywność niebezpieczną dla zdrowia ludzi, czego organ nadzoru przez tyle lat nie kwestionował, co jest niekonsekwencją ze strony PLW;
- oznaczaniu protokołów z kontroli dwoma numerami, np. wykazany jako załącznik protokół z kontroli realizowanej 13 września 2013 r.

Weryfikacja ustaleń kontroli GIW w zakładzie .

1) dokumentacja zakładu :

- harmonogram badań¹²⁹ wymazów do oceny skuteczności wykonywania czynności higienicznych, pomimo akceptacji PLW, został opracowany nieprawidłowo. Z legendy do dokumentu wynika, że zaplanowano pobieranie wymazów za pomocą płytek kontaktowych, co jest nieprawidłowe i przesądza o braku wiarygodności takich badań. Ponadto nieprawidłowością jest wykazanie w ww. kierunkach badań *Listeria* i liczby bakterii z grupy coli;
- zakład w 2012 i 2013 r. przeprowadzał badania trwałościowe swych produktów. Przedłożone sprawozdania¹³⁰ uwidaczniają, że badania realizowano w niewłaściwych kierunkach mikrobiologicznych, uwzględniając drobnoustroje, które nie decydują o trwałości mikrobiologicznej produktów. Niektóre wyniki w sprawozdaniach są zastanawiające. Płaty śledziowe świeże badano m. in. w kierunku obecności *Salmonella*, podczas gdy *Salmonella* nie decyduje o trwałości, jest natomiast wykładnikiem bezpieczeństwa produktu. Badanie przeprowadzono również w kierunku obecności *Listeria* w jtk/g, zamiast w 25 g. W podobny sposób przeprowadzono badanie tuszy mrożonej śledzia, a uzyskane wyniki wręcz zdumiewają, w tym w zakresie ogólnej liczby drobnoustrojów tlenowych ($< 1,0 \times 10^1$ jtk/g). Ponadto badanie rozpoczęto 19 listopada, a zakończono je 22 listopada 2013 r. Badanie trwałościowe szprota świeżego

¹²⁷ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 19 - Lista kontrolna spiwet z 23 XII 2013 r., nr 32161803/07/2013

¹²⁸ Decyzja z 20 I 2014 r., znak PIW HŻ. 19.2014, wykazana wcześniej jako załącznik

¹²⁹ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 20 - Harmonogram poboru stanów sanitarnych z powierzchni produkcyjnych, maszyn, urządzeń, sprzętu, rąk pracowników na rok 2014

¹³⁰ Notatka z kontroli nr 2/KM, załącznik 24 – sprawozdania z badań płatów śledziowych świeżych, tuszy mrożonej śledzia i szprota

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

i szprota mrożonego odgardlonego również trwało 3 dni. Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania, badania przeprowadzono w sposób nieprawidłowy;

2) pomieszczenia zakładu¹³¹:

- śluza wejściowa do strefy produkcyjnej jest pomieszczeniem ciasnym, co ogranicza prawidłowość wykonywania czynności higienicznych. Możliwe jest wejście pracowników w strefę produkcyjną bez wykonania czynności higienicznych. Wnętrze myjki obuwia i fartuchów wykorzystywane do składowania opakowań zbiorczych rękawiczek jednorazowych, pojemnika z płynem do dezynfekcji. Szczotka do mycia obuwia zawieszana bezpośrednio nad dozownikiem płynu dezynfekującego do rąk;
- w hali produkcji skropliny na suficie, wały napędzające taśmę transportera zagrzybione, powierzchnia taśmy z ubytkami powierzchni. Na przycisku elektrycznym uruchamiającym transporter porost grzybów. Ześlizg tuszek do sąsiedniego pomieszczenia, na elementy transportera o nierównych powierzchniach (nity, spawy), ułatwiających gromadzenie resztek i zanieczyszczeń. Przy metalowych odbojach drzwi do chłodni, na styku z posadzką, porost grzybów pleśniowych na silikonie. W niektórych miejscach odstający silikon jest miejscem gromadzenia zanieczyszczeń. Pojemniki transportowe z rybami ustawione na drewnianych paletach, wskutek czego woda odprowadzana z pojemników tworzy zastoiny wokół palet. Woda z płuczek ryb odprowadzana bezpośrednio na posadzkę;
- do pomieszczenia patroszenia dostarczana jest zbyt duża ilość pojemników z rybami, co powoduje ich przetrzymywanie do odglawiania w dodatniej temperaturze. Szufla do sypania lodu z brązowo czarnymi nierównościami ze spawania;
- wózek widłowy do transportu pojemników z rybami brudny i zakurzony, miejscami korozji części metalowych. Brak oznak wykonywania na nim czynności higienicznych. Końcówka służąca do przyłączenia tzw. satelity do mycia i dezynfekcji brudna i zaśniedziała;
- w chłodni surowca brudne pojemniki z rybami, które przyjęto do zakładu. Temperatura w chłodni 2,5°C;
- na placu manewrowym przed zakładem zgromadzona duża ilość różnych pojemników do transportu i przechowywania ryb oraz plastikowych i drewnianych palet. Brak ich zabezpieczenia przed dostępem ptaków itp.

I. VI. Weryfikacja ustaleń kontrolnych w PIW w Kołobrzegu.

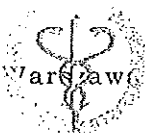
Obowiązki Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kołobrzegu pełnił podczas kontroli GIW Marek Kubica, będący PLW w Koszalinie. ZWLW powierzył pełnienie obowiązków Markowi Kubicy od 11 kwietnia 2014 r. na okres trzech miesięcy.¹³² W PIW w Kołobrzegu zagadnieniami bezpieczeństwa żywności zajmuje się troje inspektorów weterynaryjnych.¹³³ Jedną z tych osób nie posiada wykształcenia weterynaryjnego, jest magistrem techniki rolniczej i leśnej.¹³⁴ PIW w Kołobrzegu

¹³¹ Stan udokumentowany na zdjęciach nr 667 – 694

¹³² Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 1 - pismo ZWLW wyznaczające Marka Kubicę do pełnienia obowiązków PLW w Kołobrzegu, znak WIW Os.220.18.2014, z 10 IV 2014 r.

¹³³ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 2 – zestawienie składu osobowego zespołu ds. bezpieczeństwa żywności z 5 VI 2014 r.

¹³⁴ Mgr inż. Zdzisław Szumski

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

realizuje swe działania w oparciu o Regulamin organizacyjny.¹³⁵ Niektóre zapisy regulaminu naruszają kryterium legalności :

- 1) z treści § 9, ust. 3 wynika, że PLW m. in. *sprawuje bezpośredni nadzór nad pracą Zespołu do spraw zdrowia i ochrony zwierząt i Zespołu do spraw bezpieczeństwa żywności, pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych (...)*. Taki sam zapis zawarty jest w § 10, ust. 2 dotyczącym kompetencji zastępcy PLW. Stanowisko zastępcy PLW jest nieobsadzone;
- 2) zadania zespołu do praw bezpieczeństwa żywności, wykazane § 17 regulaminu naruszają kryterium legalności i rzetelności, gdyż są sprzeczne z zapisami ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, obowiązującymi rozporządzeniami lub niektóre z nich powinny się znaleźć w zakresach czynności pracowników, np. :
 - *prowadzenie rejestru zakładów (...)*;
 - *nadzór nad zakładami prowadzącymi produkcję, obrót i transport produktów pochodzenia zwierzęcego (...)*;
 - *prowadzenie rejestru badań przeprowadzanych do celów sanitarno-epidemiologicznych (...)*.

Nie spełniają kryterium rzetelności :

- upoważnienia¹³⁶, gdyż :
nie określono w nich zakresu czynności objętych upoważnieniem, zawierają zapisy o sprawowaniu nadzoru nad podmiotami. Przekazanie kompetencji organu do wykonywania nadzoru może nastąpić w trybie art. 268 Kpa.¹³⁷
- zakresy czynności. Z analizy zakresów czynności dwóch inspektorów weterynaryjnych¹³⁸ zajmujących się zagadnieniami bezpieczeństwa żywności, z których jeden nie posiada wykształcenia weterynaryjnego wynika, że treść dwunastu punktów jest taka sama, zakres czynności lekarza weterynarii posiada 13. punkt.

Na terenie powiatu kołobrzesckiego działalność w zakresie produktów rybołówstwa prowadzą dwadzieścia dwa podmioty.¹³⁹ W planowaniu kontroli dotyczących tych zakładów nie zachowano kryterium legalności, gdyż :

- dokumentacja z tego zakresu prowadzona jest wyłącznie jako harmonogramy kontroli¹⁴⁰, w postaci wpinanych do segregatora kartek. Dokumentacja ta nie posiada akceptacji PLW. Ze sposobu dokonywania wpisów wynika, że do arkuszy harmonogramów wpisywane są kontrole zrealizowane, a nie planowane. Z dokonanych zapisów nie jest wiadomo czego kontrola dotyczyła, jaka forma działalności była kontrolowana. Sposób prowadzenia harmonogramów potwierdza brak sporządzania planów kontroli urzędowych, co stanowi o braku realizacji rozporządzenia 882 przez PLW w Kołobrzegu;
- z treści tabel w harmonogramach wynika, że planowaniu podlegają kontrole doraźne. Wyszczególniona jest ich liczba. Jest to niezgodne z obowiązującą

¹³⁵ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 3 – wybrane strony Regulaminu organizacyjnego Inspekcji Weterynaryjnej Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Kołobrzegu

¹³⁶ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 4 - upoważnienie nr 12/2014 dla Jacka Grzelaka, nr 14/2014 dla Zdzisława Szumskiego

¹³⁷ Ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz U z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.)

¹³⁸ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 5 - zakres czynności inspektora weterynaryjnego Jacka Grzelaka i Zdzisława Szumskiego

¹³⁹ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 6 - wydruku bazy spiwet w Kołobrzegu, sekcja VIII

¹⁴⁰ Notatka z kontroli nr 3, załącznik 7 - harmonogramy kontroli zakładów na 2014 r. dla zakładu

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

ustawą.¹⁴¹ Z zapisów wynika, że w 2014 r. zrealizowano wyłącznie kontrole doraźne, w następujących zakładach produktów rybołówstwa – (2 kontrole), (1 kontrola), z o. o. (1 kontrola), sp. z o. o. (1 kontrola), (1 kontrola), (3 doraźne), (3 doraźne).

Analiza harmonogramów badań urzędowych na 2014 r.¹⁴² wykazała brak spełnienia kryterium legalności, gdyż :

- urzędowa weryfikacja dotyczy jedynie pobierania próbek do badań na zgodność z kryteriami rozporządzenia 2073 i 1881 oraz tzw. badania stanów sanitarnych (wymazów z powierzchni urządzeń itp.). Weryfikacja nie obejmuje wymagań wynikających z innych przepisów prawa. Organ nadzoru nie weryfikując w pełnym zakresie kontroli właścicielskiej pozbawiony jest podstawowych danych niezbędnych do oceny ryzyka.¹⁴³ Do oceny uzyskanych wyników wymazów z powierzchni urządzeń PLW musi znać kryteria ustanowione przez zakład. Brak spełnienia kryterium legalności wynika z braku działań organu nadzoru weryfikujących zgodność działań podmiotu z art. 5, ust. 2, litera a rozporządzenia 852 oraz z art. 14 rozporządzenia 178/2002.

Do analizy prawidłowości nadzoru PLW w Kołobrzegu nad produktami rybołówstwa, w ramach kontroli GIW, wybrany został losowo zakład „

Analiza dokumentacji ze sprawowania nadzoru nad zakładem za 2013 r., zgromadzonej w biurze PIW,¹⁴⁴ wykazała :

1) brak zachowania kryterium legalności dla :

- decyzji rozszerzającej działalność zakładu¹⁴⁵ o nowe produkty, gdyż nie zawiera ona podstawy prawnej jej wydania. Organ przywołał jedynie art. 104 Kpa oraz powołał się na rozporządzenie 853/2004 i 882/2004. Ponadto treść orzeczenia i uzasadnienia decyzji naruszają kryterium rzetelności. W orzeczeniu organ wymienił jedynie kody produkcyjne (poza kilkanaście od 01 do 26), nie określając, co one oznaczają. W uzasadnieniu organ nie ustosunkował się do spełnienia przez zakład wymagań weterynaryjnych do rozszerzenia asortymentu produkcji;
- terminu załatwienia sprawy (ponad 30 dni) związanej z wydaniem ww. decyzji. Podmiot pierwszy wniosek złożył 10 stycznia 2013 r., drugi 14 marca 2013 r.;
- sposobu przeprowadzenia kontroli doraźnej¹⁴⁶, z udokumentowania której wynika, że inspektor PIW osobiście dokonał oceny organoleptycznej łosia dostarczonego 15 lutego do zakładu. Kontrolujący inspektor PIW wydał dyspozycje odnośnie dalszego postępowania z rybami (*przekazać na kat. III, przesortować, wycofać do dostawcy*). Naruszenie kryterium wynika

¹⁴¹ Art. 19b, ust. 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej

¹⁴² Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 8 - Harmonogram badań urzędowych na rok 2014, powiat Kołobrzeg (będący załącznikiem nr 1 do planu pracy), Harmonogram badań urzędowych stanów sanitarnych w zakładach produkujących żywność na 2014 r. powiat Kołobrzeg, Wytyczne dotyczące weryfikacji wykonania planów badań urzędowych.

¹⁴³ Brak zgodności z art. 6 rozporządzenia 178/2002

¹⁴⁴ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 – skoroszyt zawierający dokumentację z nadzoru nad zakładem „Koral” w 2013 r.

¹⁴⁵ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - decyzja nr 31/2013 z 19 III 2013 r.

¹⁴⁶ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - protokół spiwet 00 z 19 II 2013 r., nr 31081801/2/13

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

z realizowania przez osobę kontrolującą czynności pracownika zakładu, wynikających z art. 5 rozporządzenia 852;

- sposobu rozpatrzenia reklamacji konsumenckiej wynikającej z pisma od ¹⁴⁷, dotyczącej zakupionego w sklepie fileta z łososia. Konsument poinformował, że w zakupionym filecie z łososia, na dwa dni przed upływem terminu przydatności, stwierdził nieswoisty zapach oraz białe naloty na filecie. Podobne zmiany stwierdzono podczas kontroli PIS w sklepie, na otwartych opakowaniach jednej z partii. Podobne pismo¹⁴⁸, dotyczące reklamacji konsumenckiej fileta z łososia z „...”, złożył również PPIS w Sławnie. Z dokumentacji PIW wynika, że podjętym działaniem w obu sprawach było przesłanie otrzymanych pism do wiadomości zakładów i przyjęcie wyjaśnień od zakładu¹⁴⁹;
- wydania decyzji nr 142/2013,¹⁵⁰ mającej zmienić decyzję Głównego Lekarza Weterynarii, w celu wykreślenia zakładu z wykazu podmiotów uprawnionych do wysyłki produktów do Chorwacji. GLW dokonuje jedynie wpisu na listę zakładów uprawnionych do wysyłki produktów do danego kraju, postępowanie nie kończy się wydaniem przez organ centralny decyzji. Wydanie ww. decyzji narusza art. 15, ust. 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej;

2) brak zachowania kryterium rzetelności dla :

- kontroli poprzedzającej wydanie decyzji¹⁵¹ rozszerzającej zakres uprawnień, w zakresie wywozu produktów rybołówstwa do państw trzecich (Indie). Kontrola dokonana przed wydaniem decyzji została przeprowadzona i udokumentowana nierzetelnie. Z protokołu spiwet 00¹⁵² nie jest wiadomo jaki był cel kontroli. Stwierdzone podczas kontroli bliżej nie określone nieprawidłowości dotyczące magazynowania surowca z projektem technologicznym zostały zbagatelizowane w treści tego samego protokołu zapisem – *Surowiec magazynować zgodnie z zatwierdzonym projektem technologicznym*;
- przeprowadzonych w zakładzie kontroli doraźnych (w maju¹⁵³, czerwcu¹⁵⁴ oraz w lipcu¹⁵⁵ 2013 r.). Protokoły kontroli z maja i czerwca mają te same numery. Nie określono w nich przedmiotu kontroli, co dodatkowo narusza kryterium legalności.¹⁵⁶ W protokołach z czerwca i lipca brak jest spójności ustaleń z zakresu higieny. W części pierwszej protokołu z czerwca, wykazano kilka nieprawidłowości higienicznych, natomiast w części II. *Higiena w zakładzie* zapisano – *higiena pomieszczeń produkcyjnych utrzymana na odpowiednim poziomie*. Protokół z lipca nie zawiera żadnych ustaleń. Dołączono natomiast do niego kserokopie przekazywania do utylizacji opakowań kartonowych. Na końcu protokołu zapisano m. in. polecenie o treści – *Również w trybie pilnym należy przeprowadzić generalne mycie i dezynfekcję pomieszczeń, w których ściany, sufity i drzwi pokryte są plechą pleśni – nieprawidłowość nie usunięta w terminie do 30.06.13 r.*;

¹⁴⁷ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - pismo z 27 II 2013 r., znak ONS-HŻ.0714/1/13

¹⁴⁸ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - pismo z 6 III 2013 r., znak PS-N-HŻ/076/03/13

¹⁴⁹ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - pisma z 4 i 13 III 2013 r. z zakładu „Koral”

¹⁵⁰ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - decyzja z 9 VIII 2013 r., znak PIW.HŻ.4112.1.142.2013

¹⁵¹ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - decyzja z 19 III 2013 r., nr PIW.HŻ.4112.1.32.2013

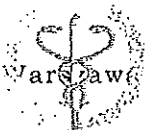
¹⁵² Notatka z kontroli nr 3KM, załącznik 9 - protokół spiwet 00 z 13 III 2013 r., nr 32081801/04/13

¹⁵³ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - Spiwet 00 z 24 V 2013 r., nr 32081801/05/2013

¹⁵⁴ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - Spiwet 00 z 13 VI 2013 r., nr 32081801/05/2013

¹⁵⁵ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - Spiwet 00 z 2 VII 2013 r., nr 32081801/06/13

¹⁵⁶ Art. 19d, ust. 1, pkt 4 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- sposobu udokumentowania ustaleń w protokole¹⁵⁷, w którym przedmiot kontroli określono – *kontrola dopuszczająca Wydział Marynat do produkcji po ponad miesięcznym przestoju. Zamiast ustaleń zapisano – Wydział marynat przygotowany pod względem higieny odpowiednio. (...). Zostały przeprowadzone badania na czystość;*
- sposobu udokumentowania kontroli w lipcu¹⁵⁸, podczas której dokonywano pomiarów temperatury w celu oceny zachowania łańcucha chłodniczego. Ustalenia kontroli nie zawierają danych z pomiarów temperatury, np. w chłodni surowca, po zapakowaniu łososia w MAP do oceny łańcucha chłodniczego. Ponadto niektóre ustalenia są ze sobą sprzeczne, np. *Mierzone temperatury w przetwarzanym łososiu były w normie. Po załadowaniu całej palety (...) temperatura w mierzonym łososiu wzrosła o 1.0°C i wynosiła 7.6 °C.* Pomimo rażącego naruszenia łańcuch chłodniczego, osoba kontrolująca ograniczyła się do zapisu w protokole o treści – *W związku z powyższym poleca się wyprowadzenie wszystkich pomp próżniowych poza pomieszczenie, w którym obowiązuje reżim temperatury;*
- kontroli¹⁵⁹ realizowanej z polecenia zastępcy GLW¹⁶⁰. W protokole brak jest przytoczenia faktów z kontroli, dane są ogólnikowe, np. – *Zakład posiada wyniki badań zgodne; - Stosowanie znaku WNI na produktach jest zgodne; - higiena w zakładzie utrzymana na odpowiednim poziomie; - Procedury zakładowe stosowane i przestrzegane; - postępowanie z UPPZ zgodne.* W oparciu o powyższe ogólnikowe zapisy kontrolująca dokonała zapisu – *Zakład oceniono w trakcie kontroli kompleksowo pozytywnie;*
- sposobu załatwienia sprawy wynikającej z pisma od PLW w Stargardzie Gdańskim¹⁶¹. Z pisma wynikało, że do jednego z zakładów dostarczono 1272 kg mrożonego czarniaka z zakładu , którego termin przydatności minął w styczniu ubiegłego roku. Ponadto odbiorcą uppz z zakładu , jest podmiot, którego nie ma w bazie danych Inspekcji. W odpowiedzi PLW przesłał jedynie kserokopie niektórych dokumentów z zakładu , bez pisemnego ustosunkowania się do zgłoszonej sprawy. Związana z treścią pisma kontrola w zakładzie ' ograniczyła się do pobrania wydruku stanu magazynowego surowca mrożonego. Nie dokonano weryfikacji danych wydruku ze stanem zastanym w mroźniach. Protokół zawiera jedynie zapis – *Jeżeli w mroźniach towar zostałby przeterminowany - należy go w dniu utraty przydatności do spożycia wyraźnie, czytelnie oznakować (...) i usunąć w trybie natychmiastowym do magazynu odpadów;*
- wydania przez PLW w Kołobrzegu zaświadczenie¹⁶² dla , , celem przedłożenia do AR i MR. W zaświadczeniu PLW potwierdził m. in. przestrzeganie procedur HACCP, GMP, GHP oraz spełnienie wymagań rozporządzeń 852, 853, 854 i 1069, czego nie potwierdzają ogólnikowe ustalenia z powyżej przytoczonych kontroli. Dokumentacja nie zawiera dowodu potwierdzającego uiszczenie opłaty skarbowej;

¹⁵⁷ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - Spiwet 00 z 15 VII 2013 r., nr 32081801/07/13

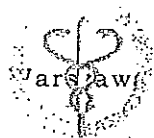
¹⁵⁸ Protokół spiwet 00 z 30 VII 2013 r., nr 32081801/09/2013

¹⁵⁹ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 – protokół spiwet 00 z 29 X 2013 r., nr 32081801/11/2013

¹⁶⁰ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - pismo zastępcy GLW GIWbż-0810-6/2013(5)

¹⁶¹ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - pismo z 26 II 2013 r., znak PIW 13/hż/1610/4/2013

¹⁶² Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - zaświadczenie z 17 X 2013 r.

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- złożonych do PIW trzech harmonogramów badań właścicielskich.¹⁶³ Do harmonogramów nie dołączono zwięzłego pisma określającego cel ich złożenia i opis planowanych badań. Brak jest spójności harmonogramu z załączonymi wymaganiami dla różnych odbiorców (strona 2 załącznika) - sieć Rosja, Japonia. Niemożliwym jest dokonanie obiektywnej oceny złożonych harmonogramów (również na 2014 r. ¹⁶⁴), gdyż rzeczywisty zakres realizowanej przez zakład działalności jest trudny do określenia na podstawie dokumentacji przedłożonej kontrolującemu. W trakcie kontroli GIW, zakład posiadając uprawnienia do państw trzecich, prowadził jedynie produkcję fioletów z łososia, podczas gdy z projektu technologicznego wynika, że zakres działalności zakładu jest znacznie większy. Z harmonogramu badań wody wynika, że zakład ma własne ujęcia wody, a w zakładzie produkuje się m. in. prezerwy, marynaty, mrożonki, dokonuje się glazurowania ryb. Dokumentacja PIW nie zawiera dokumentów potwierdzających informowanie PLW o zmianie stanu faktycznego w zakładzie, do czego podmiot jest zobowiązany obowiązującym prawem.¹⁶⁵

Z kontroli przeprowadzonej w końcu 2013 r., udokumentowanej na protokole lista kontrolna spiwet¹⁶⁶, wynika, że w zakładzie nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Analiza dokumentacji ze sprawowania nadzoru nad zakładem za 2014 r., zgromadzonej w biurze PIW, obejmuje :

- 1) arkusz oceny zakładu na podstawie analizy ryzyka. Zakład oceniono na 18 punktów, z jedną kontrolą w roku. Analizy do oceny ryzyka dokonano z naruszeniem kryterium rzetelności, gdyż wiele z dokonanych ustaleń jest sprzecznych ze stanem zastanym podczas kontroli GIW;
- 2) kilka takich samych wydruków harmonogramów badań właścicielskich na 2014 r., z których wynika, że badania właścicielskie wyrobów zaplanowano w taki sam sposób jak na rok 2013, co opisano powyżej;
- 3) decyzję nr 113/2014¹⁶⁷ PLW w Kołobrzegu, uchylającą cztery własne decyzje oraz zmieniającą dwie uprzednio wydane decyzje. Wydana decyzja dotyczyła aktualizacji państw trzecich, do których zakład posiada nadane uprawnienia. Decyzja została wydana na złożony w grudniu 2013 r. wniosek. PLW nie zachował kryterium legalności, gdyż wydał decyzję po upływie 30 dni od złożenia wniosku. Brakiem spełnienia kryterium rzetelności w decyzji jest użycie przed jej rozstrzygnięciem słowa „Postanawia” oraz oznaczenie jej egzemplarza pieczęcią „KOPIA”.

W biurze PIW w Kołobrzegu znajduje się wersja projektu technologicznego o nazwie – *Linia do przerobu świeżego łososia patroszonego z/głową*.¹⁶⁸ Projekt ten został zatwierdzony decyzją¹⁶⁹ PLW, jako spełniający wymagania. Analiza projektu¹⁷⁰ przez kontrolującego z GIW wykazała, że projekt nie spełnia kryterium legalności

¹⁶³ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - Harmonogram pobrania prób wody do badań rok 2013 oraz Harmonogramy pobierania prób do badań 2013 rok

¹⁶⁴ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 10 – Harmonogramy pobierania prób na 2014 rok

¹⁶⁵ Art. 21a, ust. 6 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego

¹⁶⁶ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 9 - protokół z 18 XII 2013 r., nr 32081801/12/2013

¹⁶⁷ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 11 - wniosek „Koral” s.a. o wydanie decyzji z 28 I 2013 r. oraz decyzja nr 13/2014 z 28 I 2014 r., znak PIW.HŻ.4112.1.13.2014

¹⁶⁸ Opracowanie o nazwie - Aneks do projektu technologicznego *Linia do przerobu świeżego łososia z/głową*, lipiec 2012

¹⁶⁹ Notatka z kontroli nr 3, załącznik 12 - decyzja nr 109/2012 z 29 VIII 2012 r., znak PIW.HŻ. 4112.1.109.2012

¹⁷⁰ Notatka z kontroli nr 3, załącznik 13 - wybrane strony części opisowej projektu technologicznego

i rzetelności względem obowiązujących wymagań weterynaryjnych na dzień jego zatwierdzenia, o czym świadczą m. in. :

- opis procesu produkcyjnego jest na tyle ogólnikowy, że nie jest z niego wiadomo, czy czynności mają być wykonywane ręcznie, czy mechanicznie. Z części opisowej projektu na stronie 5 (Wykaz grup asortymentowych mrożonych) wynika, że produkcja w zakładzie ma być realizowana na trzy zmiany, a produkowane mają być m. in. wyroby mrożone formowane panierowane obsmażane (kotlety rybne, paluszki rybne, delfinki, kostki rybne), koreczki rybne, pulpety smażone i obsmażane, półprodukty panierowane obsmażane. W trakcie kontroli GIW działalność w ww. zakresie nie była prowadzona. Prowadzono jedynie, na jedną zmianę, produkcję fileta z łososia. W trakcie kontroli GIW nie przedłożono dokumentacji potwierdzającej zgłoszenie do PLW zmianę stanu faktycznego w zakładzie, a tzw. teczka zakładu nie zawiera takich dokumentów ;
- z części projektu - gospodarka odpadami - wynika, że głowy z odgławiania łososi, kręgosłupy i inne odpady, po ich usunięciu z pomieszczenia produkcji, będą przechowywane w magazynie wyrobów gotowych. Potwierdzono to podczas kontroli GIW;
- układ technologiczny zakładu, zastany podczas kontroli GIW, nie pokrywa się ze stanem na rysunkach części graficznej. W zakładzie ma miejsce krzyżowanie się dróg technologicznych, dróg przemieszczania pracowników i sprzętu;
- brak jest części graficznej obrazującej teren zakładu wraz z jego otoczeniem.

Badania urzędowe

Z przedłożonej kontrolującemu dokumentacji wynika, że ostatnio próbki do weryfikacji badań właścicielskich z zakładu „ „ pobrane były w 2013 r. Urzędową weryfikacją¹⁷¹, obejmującą cztery badania, objęto jedynie wybrany zakres produkcji na zgodność z rozporządzenia 2073/2005 - w kierunku *Listeria monocytogenes* i na zawartość histaminy.

Zgodnie z art. 17, ust. 1 rozporządzenia 2073 - *Podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.*

Zadaniem organu nadzoru jest dokonanie weryfikacji działań podmiotu na zgodność z ww. zapisem. Działania weryfikacyjne organu nadzoru powinny być przemyślane i obejmować różne etapy procesu technologicznego, a nie wyłącznie wybrany kontekst rozporządzenia 2073/2005. W związku z powyższym organ nadzoru nie zachował kryterium legalności względem rozporządzeń 2073, 1881, 852. Wskutek tego PLW w Kołobrzegu nie dysponuje niezbędnymi danymi do oceny ryzyka zakładu

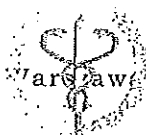
Weryfikacja ustaleń kontrolnych GIW w zakładzie

Dokumentacja

Przedłożony podczas kontroli GIW schemat blokowy filetów z łososia¹⁷² jest dokumentem sporządzonym z nieprawidłowo gdyż nie zawiera nazwy, a niektóre etapy procesu technologicznego są ze sobą sprzeczne :

¹⁷¹ Notatka z kontroli nr 3, załącznik 14 – sprawozdania z badań urzędowych za rok 2013

¹⁷² Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 15 - dokument bez nazwy, oznaczony symbolem STP-710; AZP -710; stron 4, z 26 IX 2013 r.

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- w etapie 1. wykazano, że surowiec będzie przyjmowany w zakresie temperatur - 1°C do 4°C, a temperatura przechowywania ma być między - 2°C, a 3°C, co narusza kryterium z obowiązującego rozporządzenia;¹⁷³
- w 3. etapie przewidziano odglawianie, pomimo, że schemat dotyczy tuszki z głową;
- w 15. etapie przewidziano smarowanie fileta z łososia marynatą lub przyprawami;
- z etapu 24. wynika, że głowy mają być kierowane do dystrybucji, podczas gdy z etapu 3. wynika, że są odpadem. Niezrozumiałe jest ponadto odglawianie łososi, gdy z nazwy schematu wynika, że dotyczy on produkcji łososia z głową. Z ustaleń kontrolnych ponadto wynika, że m. in. głowy z łososia traktowane są w zależności od potrzeb zakładu, raz jako odpad K 3, innym razem jako produkt żywnościowy i są przechowywane w magazynie wyrobu gotowego (co stwierdzono podczas kontroli GIW).

Z arkusza opisanej poniżej analizy zagrożeń wynika, że schematów blokowych jest łącznie pięć i oznaczone są one numerami 701, 705, 708, 710 i 713.

Analiza zagrożeń dla produkcji fileta z łososia¹⁷⁴ została opracowana nieprawidłowo, co wynika m. in. z następujących faktów :

- na etapie przyjęcia surowca do zakładu jako zagrożenia mikrobiologiczne wykazano *Listeria*, *E. coli* i *Salmonella*. Brak jest zatem zachowania kryterium rzetelności, gdyż w harmonogramie badań ryb świeżych wyszczególniono również inne drobnoustroje, a ogólnodostępne dane wymieniają również inne drobnoustroje;
- dla możliwej obecności pasożytów (nicieni, przywr) wykazano jako działanie zapobiegawcze napis na etykiecie - *Do spożycia po obróbce termicznej*, oraz - *Odrzucenie partii*, co narusza kryterium legalności z rozporządzeń¹⁷⁵;
- dla etapu płukania (4) nie przewidziano zagrożeń mikrobiologicznych. W rzeczywistości, co miało miejsce podczas kontroli GIW, w trakcie płukania dochodzi do znacznej kontaminacji filetów popłuczynami z urządzeń technologicznych i wodą z posadzki. Kontaminacja wodą z popłuczyn sprzętu i posadzki ma również miejsce na innych etapach procesu technologicznego;
- nie wykazano jako zagrożenia zbyt długiego przetrzymywania elementów łososia w hali produkcyjnej oraz podczas umieszczania filetów w opakowania kartonowe, co miało miejsce podczas kontroli GIW i jest przyczyną przerwania łańcucha chłodniczego;
- dla etapów umieszczania w opakowaniach (18 i 19) nie wykazano jako zagrożenia nieszczelności opakowań.

Podczas kontroli GIW stwierdzono, że podczas procesu technologicznego występują również inne zagrożenia, których nie wykazano w analizie zagrożeń.

Analiza dokumentów - *Specyfikacja wyrobu łosoś świeży i łosoś patroszony*¹⁷⁶ wykazała :

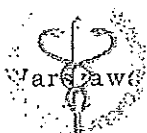
- nieprawidłowe opracowanie dokumentu - specyfikacji surowca pochodzącego z zakupu. Wszystkie wymagania dla surowca powinny być opisane w instrukcji przyjęcia, a nie w specyfikacji. Dokument nie określa wymagań

¹⁷³ Rozporządzenie 853, załącznik III, sekcja VIII, rozdział III, ust. A, pkt 1

¹⁷⁴ Dokument oznaczony kodem AZP-710, wersja 02, z 29 IX 2013 r., stron 8

¹⁷⁵ Rozporządzenie 2074/2005, załącznik II, rozdział II. Rozporządzenie 853, załącznik III, sekcja VIII, rozdział III, ust. D

¹⁷⁶ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 17 - specyfikacje na surowiec i wyrób - łosoś świeży patroszony, nr dokumentu SSS-029, wydanie 01 z 5 X 2012 r.; łosoś świeży 250 g, nr dokumentu SW-710, wydanie 02, z 20 II 2014 r.

mikrobiologicznych ani chemicznych. Zamiast tego zawarty jest zapis – *zgodne z obowiązującymi przepisami*. Z dokumentu wynika, że niedopuszczalne są krwinki w tkance mięsnej, podczas, gdy taki surowiec był przyjęty do zakładu przed kontrolą GIW, co udokumentowano fotograficznie;

- przywoływanie nieprawidłowych warunków przechowywania - (od – 1 do + 4 °C oraz *Warunki magazynowania zgodne z obowiązującymi przepisami*) oraz wymagań mikrobiologicznych i zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia (*zgodne z obowiązującymi przepisami*).

Badania właścicielskie

Okazane wyniki badań realizowanych przez zakład nie są wiarygodne, gdyż kontrolującemu nie przedłożono do wglądu oryginałów sprawozdań z badań. Do wglądu przedłożono jedynie wydruki z mejli. Pomijając brak wiarygodności okazanych wyników należy stwierdzić, że :

- zakład nie realizuje wszystkich badań, do których jest zobligowany prawem. Do wglądu nie przedłożono m. in. wyników badań z oceny stanu higienicznego sprzętu i urządzeń technologicznych, pomimo, że zawarto takie w harmonogramie badań. Nie przedłożono wyników badań jakie powinny być realizowane na podstawie analizy zagrożeń do systemu HACCP, w związku z umieszczaniem wyrobów w opakowania MAP;
- brak jest właściwego planowania badań odnośnie częstotliwości i czasu ich realizacji, np. badania na pozostałości leków weterynaryjnych zrealizowano raz (z produkcji 30 X 2013 r.), na obecność N-LZA TVBN (A) również raz¹⁷⁷ za kontrolowany okres (2013 – 2014 r.). Nie przedłożono badań na zawartość dioksyn i PCB, za okres objęty kontrolą;
- z przedłożonych sprawozdań wynika, że badania przechowalnicze przeprowadzane są nieprawidłowo i uwzględniają one jedynie *Listeria*. *Listeria* oznaczana nie jest oznaczana w 25 g i w warunkach termicznych panujących w lodówkach domowych konsumentów (0 - 2°C). Brak jest uwzględnienia w badaniach drobnoustrojów powodujących rozkład ryb;
- dane w niektórych sprawozdaniach z badań są zastanawiające pod względem wykazanych w nich wartości, np. badania na zawartość histaminy¹⁷⁸ dla siedmiu próbek mają wartość <10 mg,
- nie przedłożono dokumentacji dotyczącej jakości wody używanej do procesu technologicznego oraz do czynności higienicznych w zakładzie.

Przedłożona do wglądu dokumentacja z kontroli właścicielskiej nie zawiera żadnych dowodów potwierdzających przeprowadzanie przez zakład walidacji systemu HACCP, w związku ze stwierdzanymi podczas kontroli nieprawidłowościami, rozszerzeniem asortymentów produkowanych wyrobów¹⁷⁹ i nabyciem uprawnień na rynki państw trzecich. W związku z tym plan HACCP zakładu nie jest wiarygodny.

Zakład¹⁸⁰

- 1) Teren placu manewrowego nieuporządkowany. Na placu ma miejsce składowanie dużej ilości metalowych wózków do ryb, pojemników, zdemontowanych różnych urządzeń technologicznych i sprzętu pomocniczego, elementów stalowych, palet. Na placu, przed otwartymi drzwiami myjni pojemników, liczne ubytki nawierzchni z zastoinami brudnej wody, zawierającymi resztki z tkanek ryb lub duże elementy z ryb. Pomędzy brudnymi pojemnikami na placu, oczekującymi do mycia,

¹⁷⁷ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 18 sprawozdanie AR-14-ST-00794-01

¹⁷⁸ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 19 - Sprawozdania badań AR – 13-ST-056129-01

¹⁷⁹ Notatka z kontroli nr 3/KM, załącznik 20 - decyzja PLW nr 31/2013 z 19 III 2013 r.

¹⁸⁰ Stan udokumentowany na zdjęciach nr 752 - 856

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

ukrywające się koty. W pomieszczeniu myjni znajdowały się żółte pojemniki do gromadzenia odpadów, w jednym z nich były odpady K 3;

- 2) W pomieszczeniu służby, wycieki wody na posadzkę ze szczotki do myjki fartuchów i obuwia;
- 3) W pomieszczeniu przyjęcia surowca zbędny, nieużytkowany sprzęt produkcyjny, na którym znajdują się skorodowane elementy i miejscowe zanieczyszczenia. W pomieszczeniu tym (temperatura +13°C) zgromadzono zbyt dużą ilość surowca w styroboksach, celem zapewnienia surowca do produkcji. Styroboksy ustawione na drewnianych paletach, na które ociekała woda z rozpuszczającego się lodu. Temperatura w trzech łososiach wynosiła 4,7°C, 1,7°C, 2,5°C. Brak zachowania bieżącej higieny – na posadzce kawałki taśm polipropylenowych ze styroboksów, kawałki folii i styropianu, rolka z folią termokurczliwą na zbędnym sprzęcie. W pomieszczeniu m. in. znajduje się niewykorzystywany metalowy transporter do ryb. Powierzchnie transportera zawierają niektóre elementy z blachy aluminiowej, zardzewiałe i wystające nakrętki śrub. Na ściankach bocznych transportera widoczne szczeliny, liczne nierówności po spawaniu i miejsca z rdzą – utrudniające wykonywanie czynności higienicznych. W jednym z otwartych styroboksów umieszczonych na metalowym stoliku, widoczna tuszka łososia z krwawymi wylewami na zewnątrz i w jamie ciała.¹⁸¹ Z ustnej informacji przedstawiciela zakładu wynika, że cała partia zgromadzonych w pomieszczeniu łososi już jest po kontroli przyjęcia surowca. W pomieszczeniu brak było pojemnika dla odpadów z przyjmowanego surowca. Ewakuacja styroboksów opróżnionych z łososia możliwa tylko drogą ich wejścia do pomieszczenia;
- 4) W pomieszczeniu filetowania i odgławiania, nad linią produkcyjną, skropliny na suficie. Styroboksy z łososiem do hali produkcji dostarczane na drewnianych paletach i składowane na mokrej posadzce. Stanowisko pracy z nożem nie jest wyposażone w sterylizator, nóż wycierany jest w ręcznik jednorazowy. Wzdłuż całej linii obróbki łososia wycieki brudnej wody technologicznej na tuszki łososia. Woda w niekontrolowany sposób wypływa z urządzeń technologicznych różnymi miejscami, tworząc na posadzce zastoiny. Powyższy stan jest przyczyną wtórnej kontaminacji płatów łososia znajdujących się w pojemnikach i przemieszczanych wzdłuż linii produkcyjnej, odpryskami wody z urządzeń i z posadzki. Upadki płatów łososia na posadzkę hali. Pojemnik na odpady K 3 wypełniony lodem ze styroboksów, nie zawiera odpadów. Pojemniki przy linii produkcyjnej wypełnione zbyt dużą ilością płatów łososia, wskutek tego, dna pojemników znajdujących się powyżej miały bezpośredni kontakt z elementami ryb;
- 5) Taśmociąg do płatów łososia, z drucianą siatką, posiada przytwierdzoną za pomocą nitów blachę. Każdy przemieszczany płat łososia zawadza o krawędź blachy i wystające główki nitów. Obudowa taśmociągu zawiera liczne nierówności po spawaniu i szlifowaniu, wystające części śrub i nakrętki. Element stalowy łączący boczne obudowy taśmociągu intensywnie skorodowany. Wskutek drgań podczas pracy urządzenia dochodzi do osypywania rdzy na płaty łososia;
- 6) Brak konfiskowania płatów łososia z miopatiami. Płaty takie są odkładane do oddzielnych pojemników, w celu późniejszego wycięcia miejsc zmienionych;
- 7) W hali filetowania i odgławiania zlokalizowana jest komora spiralna do mrożenia, wewnątrz której stwierdzono brudną odzież roboczą, zardzewiałe elementy wyposażenia komory. Do komory prowadzą z sufitu dwie rury z blachy ocynkowanej, o średnicy około 30 cm. Powierzchnia rur nierówna, z wystającymi główkami nitów łączących poszczególne elementy rur. Na górnej części rury, pomalowanej farbą, widoczne zagrzybienie. Bezpośrednio przy komorze mrożenia

¹⁸¹ Data produkcji z etykiety na palecie – 29 V 2014 r.

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

ustawiony został metalowy stół, na którym dokonuje się wyjmowania tacek styropianowych do filetów z opakowań zbiorczych i umieszcza się wkładki absorpcyjne. Tacki w opakowaniach zbiorczych dostarczane do hali patroszenia. Temperatura filetów zmierzona podczas kontroli, przed umieszczeniem ich na tackach wynosiła 4,6°C oraz 5,5°C;

- 8) W pomieszczeniu kompletacji, do którego dostarczane są taśmociągami tacki z zamkniętymi folią filetami łososia, zgromadzona duża ilość zbędnego sprzętu (duże drzwi stalowe, butle z gazem, różne nieużywane urządzenia pakujące, drewniane palety): Zapakowane tacki łososiem wywożone są z pomieszczenia zardzewiałym wózkiem, tzw. paleciakiem. Losowo dokonany pomiar temperatury w jednej z tacek z filetem z łososia wykazał 6,1°C. Z dolnych części ścian, tuż nad posadzką, liczne rdzawe plamy i wycieki rdzawej wody ze szczelin w ścianie. Na jednej ze ścian zbędne, skorodowane uchwyty do rur oraz nie używane okna podawcze do sąsiedniego pomieszczenia. Powierzchnia taśmociągu, którym dostarczane są tacki z filetem pokryta jest szarocznymi przebarwieniami od wykwitów pleśni;
- 9) W korytarzu prowadzącym do chłodni wyrobu gotowego, wystające ponad powierzchnię białe, stwardniałe zacieki na ścianie, brudna posadzka, zardzewiałe odboje i metalowe elementy ścian, ubytki na powierzchni ścian i posadzki;
- 10) W chłodni wyrobu gotowego stwierdzono brak oznakowania niektórych produktów, w tym m. in. kilka beczek na regale, które wg przedstawiciela zakładu miały zawierać - „półprodukt, odsort ze śledzi”. Ustalono, że w beczkach znajdował się szprot, których 120 beczek przyjęto do zakładu 21 sierpnia 2013 r. Z okazanych dokumentów wynika, że w momencie przyjęcia do zakładu były one już przeterminowane (produkcja 2011 r.). Pełniący obowiązki PLW w Kołobrzegu, w trakcie kontroli GIW, podjął działania związane ze stwierdzeniem nieoznakowanych produktów w chłodni. Zostały one opisane, zważone i zabezpieczone, w celu przekazania do utylizacji. Łącznie zostało zabezpieczonych do utylizacji 475 kg nieoznakowanych produktów. Kontrolującemu przedłożono zgłoszenie reklamacyjne z zakładu z którego wynika, że w dokumencie reklamacyjnym zapisano m. in. - *w trakcie produkcji z pobranych 2000 kg szprot, wysortowano 250 kg śledzia. Surowiec niezgodny.* Kontrolującemu nie przedłożono dokumentów potwierdzających zwrot reklamowanego towaru do dostawcy, ani uzasadniających obecność beczek w chłodni surowca. W chłodni surowca stwierdzono również przechowywanie głów z odgławiania łososi oraz kręgosłupów, będących materiałem K 3. W chłodni ponadto gromadzone są odpady komunalne (resztki folii, kartony), przechowywane są rolki folii termokurczliwej, sól drogowa, używana wg przedstawiciela zakładu do posypywania ścieżek komunikacyjnych w chłodni. Ścieżki komunikacyjne brudne i tłuste. W obudowanej siatką metalową klatce z napisem *Archiwum prób przechowalniczych* znajdują się w zamkniętych tackach próbki wyrobów zakładu. Drzwi prowadzące z zewnątrz do korytarza chłodni nieszczelne od dołu naokoło 5 – 8 cm;
- 11) Tacki z filetem zapakowanym w MAP umieszczone są w opakowania kartonowe w pomieszczeniu pakowania i formowania kartonów. W pomieszczeniu podczas kontroli brak było zachowania bieżącej higieny, Filety na tackach, przeznaczone do pakowania w pudełka kartonowe, dostarczane są w dużych ilościach w plastikowych pojemnikach i oczekują na formowanie opakowań i zapakowanie. Realizacja ww. czynności przebiega z przerwaniem łańcucha chłodniczego, gdyż w trakcie kontroli GIW temperatura w pomieszczeniu wynosiła 7°C. Do niektórych pojemników z filetem przeznaczonym do zapakowania był utrudniony dostęp, gdyż zastawiono je pustymi pojemnikami, co powoduje dłuższe przetrzymywanie wyrobu w pomieszczeniu. Z nieznanymi przyczynami wyposażeniem pomieszczenia

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

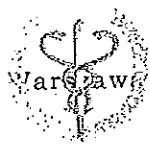
był żółty pojemnik plastikowy z napisem K 3. Droga technologiczna zapakowanych filetów cofa się i krzyżuje z drogą opakowań kartonowych i plastikowych pojemników. Zakład nie posiada wydzielonego pomieszczenia do przygotowania opakowań kartonowych;

- 12) W trakcie kontroli GIW zaobserwowano w niektórych pomieszczeniach ruch osób postronnych, nieuczestniczących w produkcji (chłodnia wyrobu gotowego, pomieszczeniu kompletacji);
- 13) Pomieszczenie ekspedycji z intensywnie zabrudzoną, tłustą i nierówną posadzką. Na części posadzki rozłożona tektura z pudełek kartonowych, liczne drobne śmiecie. Ubytki tynku na cokołach wewnątrz pomieszczenia. Brak szczelności drzwi uchylnych (dziury). Korozja stalowych elementów konstrukcyjnych pomieszczenia. W pomieszczeniu panował półmrok, wskutek niesprawnego oświetlenia;
- 14) Faktyczna działalność zakładu nie pokrywa się z opisaną w projekcie technologicznym;
- 15) Zakład nie dysponuje książką kontroli sanitarnych. Książka znajduje się jedynie w siedzibie spółki w

W związku z powyższymi ustaleniami kontroli GIW w zakładzie, „ s. a. , ZWLW przesłał do GIW pisemne informacje odnośnie działań w stosunku do zakładu „

- 1) Z informacji^{182o} o działaniach podjętych przez p. o. PLW w Kołobrzegu wynika m. in., że 6 czerwca 2014 r. przeprowadzono kontrolę odnośnie zapewnienia ciągłości łańcucha chłodniczego, a 9 czerwca 2014 r. wszczęto postępowanie administracyjne, w związku z ustaleniami kontrolnymi z 5 i 6 czerwca 2014 r. Również 9 czerwca 2014 r. przeprowadzono kontrolę PIW w związku z przeniesieniem linii technologicznej produkcji fileta z łososia do innego budynku. Z treści pisma nie wynika jednak, czy p.o. PLW w Kołobrzegu wydał zgodę na produkcję w pomieszczeniach innego budynku i jakie to ma odzwierciedlenie z posiadanym projektem technologicznym zakładu. Z informacji o podjętych działaniach nie jest wiadomo, czy produkcja w innym budynku jest realizowana na dotychczasowym sprzęcie, powodującym liczne kontaminacje, czy na innym lub nowym. Niezrozumiałe jest postępowanie p. o. PLW w Kołobrzegu odnośnie ustalenia, czy głowy i kręgosłupy uzyskiwane podczas produkcji fileta łososia są produktem spożywczym, czy materiałem K 3 ? Z przesłanych wyjaśnień wynika, że p.o. PLW złożył w tej sprawie do zakładu pisemne zapytanie. Z ustaleń kontroli GIW wynika, że w zależności od potrzeb zakładu „ traktowane są jako elementy jadalne lub materiał kategorii 3. Z informacji przesłanej przez ZWLW wynika również, że p. o. PLW w Kołobrzegu nie skorzystał z pełni swych prawnych możliwości władczych wobec „ w związku z istniejącym stanem faktycznym. Dowodem na to jest informacja, że w dniu 16.06. 2014 r. zostało wysłane pismo do zakładu (z) pytaniami. Zadanych zostało 9 pytań związanych z działalnością zakładu, na które do dnia wysłania niniejszej informacji zakład nie odpowiedział. Przedłożenie listy pytań dla zakładu należy uznać za działanie niezasadne. Większość pytań dotyczy zagadnień, które powinny być zawarte w procedurach zakładu. Działania p. o. PLW w Kołobrzegu odnoszących się do opisanego stanu faktycznego nie można uznać w pełni za adekwatne do stanu zastanego podczas kontroli GIW.

¹⁸² Pismo z 26 VI 2014 r., znak WIWHŻ.9261.106.6.2014

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

2) Z kolejnego pisma¹⁸³ wynika, że stan zastany w zakładzie podczas kontroli GIW nie odpowiadał zakresowi zatwierdzenia zakładu, głowy i kręgosłupy z filetowanych łososi wysyłane są do zakładu w województwie pomorskim. Nie odniesiono się jednak do podstawowej kwestii wynikającej ze sprzeczności dokumentacji zakładowej – czy są one odpadem K 3, czy półproduktem do dalszego przetwarzania? Z pisma wynika również, że 11 lipca 2014 r. minął trzymiesięczny okres zawieszenia PLW w Kołobrzegu – Henryka Boronia. W związku z tym ZWLW wystąpił pisemnie do PLW w Kołobrzegu o przedłożenie do 25 lipca 2014 r. toku postępowania mającego na celu zapewnienie ciągłości działań rozpoczętych przez p.o. w Kołobrzegu Marka Kubicę. Z żadnego z pism nie wynika jednoznacznie, że w zakładzie wstrzymano produkcję do czasu eliminacji nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli GIW. Brak takiej informacji wskazuje na realizowanie produkcji w warunkach niezgodnych z obowiązującym prawodawstwem.

Wnioski z kontroli z zakresu nadzoru ZWLW nad produktami rybołówstwa :

- 1) Regulamin organizacyjny WIW w Szczecinie nie zawiera zapisów z zakresu organizacji jednostki, wynikających z aktualnie obowiązujących regulacji prawnych.
- 2) W WIW w Szczecinie brak jest jednolitych i przejrzystych zasad planowania kontroli podległych jednostek. Planowane kontrole nie są ukierunkowane na weryfikację kontroli urzędowych jakie powinny być realizowane przez powiatowych lekarzy weterynarii. Objęci weryfikacją ustaleń kontrolnych GIW powiatowi lekarze weterynarii nie sporządzają planów kontroli urzędowych. Sporządzają jedynie plany kontroli nadzorowanych zakładów bez określenia zakresu kontroli.
- 3) Z dokonanej analizy kontroli WIW za 2013 i 2014 r. wynika, że realizacja tych kontroli w znacznym stopniu odbiegała od wymagań ustawy o kontroli w administracji rządowej, gdyż np. :
 - większość z nich cechowała się ogólnikowością zagadnień kontrolnych;
 - zawierały ogólnikowe ustalenia kontrolne. W wielu przypadkach brak było wskazania materiału dowodowego dla dokonanych ustaleń;
 - nie dokonywano prawidłowych ustaleń z zakresu spraw organizacyjnych, w kontekście tematu kontroli, w tym z zakresu sporządzania planów kontroli urzędowych w jednostce
 - dokonywano również bezpośrednich kontroli zakładów, zamiast weryfikacji nadzoru w kontrolowanym zakresie;
 - nie identyfikowano naruszeń kryteriów kontrolnych lub robiono to nieprawidłowo;
 - zalecenia pokontrolne były nieprzemyślane, nie obligowały kontrolowanego do trwałej eliminacji nieprawidłowości, nie żądano udokumentowania ich realizacji i nie były umieszczane w zasadniczym dokumencie z kontroli.
- 4) Z udokumentowania kontroli realizowanych przez WIW wynika, że niektórzy kontrolujący nie rozumieją właściwie zagadnień badań właścicielskich. W postępowaniu kontrolnym ograniczają się najczęściej do instrukcji GLW nr GIWbż-500-7a/09, podczas gdy większość tych zagadnień uregulowana jest prawem powszechnym, w związku z czym ustalenia kontrolne powinny być realizowane w znacznie szerszym zakresie. Z udokumentowania kontroli nie wynika żeby kontrolujący odnosili się do posiadania tzw. kryteriów

¹⁸³ Pismo zastępcy ZWLW znak WIWHŻ.9261.106.9.2014 z 18 lipca 2014 r.

właścicielskich, niezbędnych m. in. do analizy zagrożeń i badań trwałościowych produktów.

- 5) PLW w Świdwinie nie jest właściwie przygotowany organizacyjnie do realizacji nadzoru nad produktami rybołówstwa. Weryfikacja ustaleń wykazała, że kontrole w zakładach są na niskim poziomie merytorycznym, nie identyfikują wszystkich istotnych nieprawidłowości, a weryfikacja badań właścicielskich jest nieprzemyślana i jej wyniki nic nie wnoszą do oceny ryzyka. Zagadnienia analizy zagrożeń dla produktów w zakładach, „...” są niewłaściwie rozumiane przez urzędowy nadzór, co jest m. in. przyczyną niewyegzekwowania nieprawidłowości w tym zakresie od wielu lat. Dokonane ustalenia kontroli GIW wykazały, że brak jest danych wskazujących na skuteczność nadzoru PLW w Świdwinie nad produktami rybołówstwa.
- 6) Weryfikacja nadzoru sprawowanego przez PLW w Kołobrzegu nad produktami rybołówstwa wykazała, że nadzór ten jest sprawowany od dłuższego czasu nieprawidłowo, a organ nadzoru nie identyfikuje zagrożeń dla produkowanej żywności w zakładzie, „...”. Składają się na to m. in. brak właściwej organizacji pracy w PIW w Kołobrzegu, niewiarygodność realizowanych kontroli, brak zgodności stanu faktycznego w zakładzie z projektem technologicznym, brak informowania organu nadzoru o zmianach stanu faktycznego w zakładzie, nieadekwatność dokumentacji zakładowej do realizowanej produkcji, brak wiarygodnych badań właścicielskich i brak ich skutecznej weryfikacji przez organ nadzoru.

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

II. koordynowanie i kontrolowanie przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii nadzoru nad stanem zdrowia zwierząt akwakultury przez podległych powiatowych lekarzy weterynarii w 2013 r. i 2014 r. do dnia kontroli, przy zachowaniu kryteriów legalności i rzetelności.

- badano pod względem legalności i rzetelności.

II.I. organizacja WIW i wybranym PIW¹⁸⁴ w zakresie objętym kontrolą.

Kontroli poddano zapisy w: regulaminie organizacyjnym WIW i ww. wybranym powiatowym inspektoracie weterynarii, zakresach czynności i upoważnieniach do kontroli pracowników oraz planach pracy zespołu ds. zdrowia i ochrony zwierząt Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Szczecinie i ww. wybranego powiatowego inspektoratu weterynarii.

kryterium legalności nie zostało zachowane w przypadku:

- określenia stanowisk pracy w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii¹⁸⁵, ponieważ w zakresach czynności stanowisko zatrudnienia jest określone jako „starszy inspektor weterynaryjny ds. zdrowia zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt”. Tymczasem rozporządzenie¹⁸⁶ w części VIII tabeli IV wśród stanowisk samodzielnych w służbie cywilnej wskazuje starszego inspektora weterynaryjnego. To, czy dany inspektor weterynaryjny zajmuje się zagadnieniami związanymi ze zdrowiem zwierząt, zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, itp., powinno wynikać z zakresu czynności, a nie z określenia stanowiska zatrudnienia.

Kryterium rzetelności nie zostało zachowane w przypadku:

- zapisów obowiązków w zakresach czynności pracowników WIW, ponieważ niektóre określone są jak zadania organu, np.¹⁸⁷: *nadzór nad ..., koordynowanie i kontrola ..., rozpatrywanie wniosków o nagrodę za przyczynienie się do likwidacji ogniska choroby zakaźnej, rozpatrywanie (...) odwołań w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt ...*. Np. zgodnie z art. 49 ust. 9. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt osobom, którym nie przysługuje odszkodowanie, a które przyczyniły się do szybkiej likwidacji choroby zakaźnej, *wojewódzki lekarz weterynarii, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii, może przyznać nagrodę*. Zatem nie może to być zadanie pracownika skoro ustawowo jest określone jako zadanie organu. Pracownik powinien wykonywać czynności związane z zadaniami organu, a nie realizować zadania,
- zapisów obowiązków w zakresach czynności pracowników oraz zadań zespołu ds. zdrowia i ochrony zwierząt, w regulaminie organizacyjnym poddanego weryfikacji Powiatowego Inspektoratu Weterynarii¹⁸⁸, ponieważ niektóre z obowiązków i zadań określone są jak zadania organu, np.¹⁸⁹ *nadzór nad..., prowadzenie rejestrów..., realizacja programów..., sprawowanie nadzoru nad, współpraca z innymi inspekcjami i instytucjami..., kontrola...*

¹⁸⁴ PIW w Koszalinie,

¹⁸⁵ notatka służbowa nr 1/MCz/WIW z dnia 02.06.2014 r.- zakresy czynności dla Agnieszki Kuczborskiej – Olczyk i Przemysława Jurczyka,

¹⁸⁶ rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej (Dz. U. z dnia 14 grudnia 2009 r.),

¹⁸⁷ notatka służbowa nr 1/MCz/WIW z dnia 02.06.2014 r.- zakresy czynności dla Agnieszki Kuczborskiej – Olczyk i Przemysława Jurczyka;

¹⁸⁸ w Koszalinie,

¹⁸⁹ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r.,

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

Zrozumiałym jest, że zgodnie z art. 11 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej¹⁹⁰ zarówno zespoły jak i pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej wykonują czynności związane z zadaniami organu, ale nie mogą mieć przypisanych zadań będących wyłączną kompetencją organu,

- nie dokonania żadnej kontroli powiatowych lekarzy weterynarii z ramienia WLW, z zakresu akwakultury,
- zapisów w planach kontroli i nadzoru Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii¹⁹¹ w 2013 i 2014 r., ponieważ nie wynika z nich zakres kontroli i nie można określić czy dane zagadnienie było kontrolowane z ramienia Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii. W związku z powyższym kontrolująca z GIW przyjęła ustne wyjaśnienia¹⁹² w sprawie przeprowadzenia kontroli w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury, z których wynika, że w 2013 i 2014 r. nie odbyły się kontrole z ww. zakresu, ponieważ m.in. „priorytetem w ww. latach były zadania związane z weryfikacją gotowości powiatów do uznania za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła ...”. Jednak nie wynika to ani z pisma przewodniego, przedkładającego Wojewódzkiemu Lekarzowi Weterynarii *plany pracy oraz plany nadzoru i kontroli* w 2013 i 2014 r., ani z analizy, której nie było, a powinna być przeprowadzona przed sporządzeniem okresowego planu kontroli wykonania zadań przez podległych powiatowych lekarzy weterynarii,
- planów kontroli urzędowych Powiatowego Inspektoratu Weterynarii¹⁹³, ponieważ na rok 2014 został przedstawiony plan pracy, z którego nie wiadomo w jakim zakresie będzie przeprowadzona kontrola urzędowa¹⁹⁴. Ww. plan każdego roboczego dnia miesiąca ma wskazany m.in. podmiot kontrolowany i jako zakres kontroli, np. *SPIWET...*, datę wykonania i uwagi. Zatem z zapisu *SPIWET...*, nie wiadomo jaki jest planowany lub był zrealizowany zakres kontroli.

Należy wskazać, że zostały przedstawione również plany kontroli gospodarstw rybackich¹⁹⁵ w 2013 i w 2014 r., określające częstotliwość kontroli urzędowych na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi¹⁹⁶, z treści których wynika, że:

- w planie kontroli gospodarstw rybackich w 2013 r. dla podmiotu zapisanego pod poz. nr 21, w kolumnie *częstotliwość kontroli w ramach programu nadzoru stanu zdrowia* umieszczony jest zapis: *nie dotyczy*. Ww. podmiot ma wpisany symbol określający zakres i rodzaj działalności nadzorowanej jako 92. Zatem stosownie do postanowień § 20 ust.1 rozporządzenia¹⁹⁷ ww. podmiot powinien realizować we własnym zakresie i na własny koszt, program nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury. Z ww. zapisu wynika, że nie są przeprowadzane przez podmiot kontrole w ramach programu nadzoru,
- w 2014 r. - w planie kontroli gospodarstw rybackich w 2014 r., w pozycji nr 1 zmieniona została kategoria enklawy z uznanej za wolną na status nieokreślony, ale nie została zmieniona zalecana częstotliwość przeprowadzenia kontroli

¹⁹⁰ ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U.2010.112.744 j.t., z późn. zm.)

¹⁹¹ notatka służbowa nr 1/MCz/WIW z dnia 02.06.2014 r. i zał. nr 2,

¹⁹² protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień 1/MCz z dnia 02.06.2014 r.,

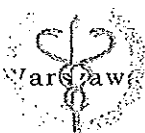
¹⁹³ w Koszalinie,

¹⁹⁴ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r.,

¹⁹⁵ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r. – zał. nr 2,

¹⁹⁶ rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 października 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie sektora akwakultury (Dz. U. z dnia 24 października 2008 r.),

¹⁹⁷ rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 października 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie sektora akwakultury (Dz. U. z dnia 24 października 2008 r.).

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

urzędowych, która zamiast „1 co 4 lata”, powinna być określona przynajmniej jako 1 raz co dwa lata, w zależności od poziomu zagrożenia. W pozycjach nr 3., 4., 14. i 20. po zmianie statusu z nieokreślonego na skażony zalecana częstotliwość przeprowadzenia kontroli urzędowych pozostała bez zmian - 1 raz w roku lub 1 raz co 2 lata, zamiast 1 raz co 4 lata. Nie jest to błędem, ponieważ ww. liczby to *zalecana częstotliwość*, a więc może być określona częściej, w zależności od przeprowadzonej analizy ryzyka, ale nie rzadziej tak, jak w opisaney powyżej pozycji nr 1.

Ww. plany kontroli gospodarstw rybackich sporządzane są w oparciu o programy nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury¹⁹⁸przesyłane przez przedsiębiorstwa akwakultury. Należy wskazać, że zgodnie z § 20. rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi¹⁹⁹ podmiot realizuje, we własnym zakresie i na własny koszt, program nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury w sposób dostosowany do danego typu produkcji, w celu wykrycia podwyższonej śmiertelności i chorób podlegających obowiązkowi zwalczania. W niektórych ww. dokumentach sporządzonych przez podmiot wpisany jest na pierwszym miejscu Powiatowy Inspektorat Weterynarii²⁰⁰, co wskazuje, że jest to dokument sporządzony w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii, a nie przez podmiot.

II.II. postępowanie odwoławcze.

W okresie objętym kontrolą prowadzone były dwa postępowania odwoławcze przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w zakresie zwierząt akwakultury. Kontroli poddano zapisy w 100% dokumentacji zgromadzonej w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii, dotyczącej ww. postępowań odwoławczych:

- w 2013 r., zakończonego prawomocnym wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie oddalającego skargę strony,
- w 2014 r. zakończonego prawomocną decyzją Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii uchylającą decyzję powiatowego lekarza weterynarii w całości i przekazującą do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji. Decyzji Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii strona nie zaskarżyła.

W ww. postępowaniach zostało zachowane kryterium legalności i rzetelności, ponieważ Zachodniopomorski Wojewódzki Lekarz Weterynarii m.in. zgodnie z art. 10 kpa²⁰¹zapewnił stronie czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwił stronie wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań²⁰². Zgodnie z art. 107 ww. ustawy decyzje Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii zawierają pouczenie o dopuszczalności wniesienia powództwa, a uzasadnienie faktyczne decyzji wskazuje merytoryczne uzasadnienie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, uzasadnienie prawne wyjaśnia w sposób jasny i rzetelny podstawy prawne decyzji.

¹⁹⁸ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r. – zał. nr 14,

¹⁹⁹ rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 października 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie sektora akwakultury (Dz. U. z dnia 24 października 2008 r.),

²⁰⁰ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r. –zał. nr 14 – program nadzoru dla

²⁰¹ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2013.267 j.t., z późn. zmianami),

²⁰² notatka służbowa nr 2/MCz/WIW z dnia 03.06.2014 r.,

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

II.III. weryfikacja ustaleń kontroli w wybranym Powiatowym Inspektoracie Weterynarii.

Badanie kontrolne przeprowadzono na próbie około 20 % dokumentacji: protokoły dochodzenia epizootycznego, decyzje administracyjne, sprawozdania z badań, powiadomienia innych organów i jednostek o podejrzeniu/stwierdzeniu czynnika zakaźnego, 100% wpisów do książki zgłoszeń chorób zakaźnych zwierząt oraz księgi chorób zakaźnych zwierząt część A – choroby podlegające natychmiastowemu zgłoszeniu część B - choroby podlegające rejestracji oraz ok. 20% zapisów w rejestrze podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną w zakresie akwakultury.

Rejestr podmiotów z zakresu akwakultury prowadzony jest z zachowaniem kryterium legalności i rzetelności, w formie elektronicznej z możliwością wydruku. M.in. informacje, dotyczące stwierdzonego stanu zdrowia, dla każdego z losowo wybranych gospodarstw, wprowadzone były zgodnie ze stanem faktycznym na dzień niniejszej weryfikacji ustaleń.

Przedstawione zostały m.in.²⁰³: książka zgłoszeń chorób zakaźnych zwierząt ²⁰⁴, księga chorób zakaźnych zwierząt część A – choroby podlegające natychmiastowemu zgłoszeniu część B - choroby podlegające rejestracji²⁰⁵, prowadzone oddzielnie dla powiatu koszalińskiego (symbol 09) i miasta Koszalin (symbol 61). Dane dotyczące chorób zwierząt akwakultury za rok 2013 i 2014 do dnia niniejszej weryfikacji, zapisane w księdze chorób zakaźnych zwierząt część A – choroby podlegające natychmiastowemu zgłoszeniu, były zgodne z przedstawionymi sprawozdaniami miesięcznymi RRW-7 za ww. okres.

Powiatowy Lekarz Weterynarii²⁰⁶ w okresie objętym kontrolą prowadził postępowania administracyjne po podejrzeniu i stwierdzeniu „+” wyniku badań w kierunku choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, w tym postępowanie odszkodowawcze, co do zasady zgodnie z obowiązującymi przepisami. Należy jednak zwrócić uwagę, że:

1) **nie zostało zachowane kryterium legalności** w przypadku:

- treści protokołu dochodzenia epizootycznego i treści wydanej decyzji w sprawie uznania gospodarstwa za skażone VHS²⁰⁷, ponieważ nie wynika z nich: dlaczego organ nakazał „usunięcie (zabicie) ryb utrzymywanych w gospodarstwie”, jaki jest profil produkcji gospodarstwa i do jakiego momentu rozwoju fizjologicznego utrzymywane są ryby po wykluciu z ikry. Są to informacje istotne przy ocenie istnienia możliwości lub jej barku do odchowu ryb do wagi handlowej. Zgodnie z §12. ust. 2 rozporządzenia²⁰⁸ (...) powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na prowadzenie chowu zwierząt akwakultury niewykazujących objawów klinicznych nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury do czasu osiągnięcia przez nie rozmiarów handlowych lub na przemieszczenie tych

²⁰³ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r.,

²⁰⁴ rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 stycznia 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji związanej ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z dnia 31 stycznia 2008 r.),

²⁰⁵ rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie wzoru księgi chorób zakaźnych zwierząt, wzorów raportów oraz sposobów przekazywania informacji o występowaniu chorób zakaźnych zwierząt,

²⁰⁶ w Koszalinie,

²⁰⁷ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r. – protokół z dnia 19.11.2013 r., OHP Kępiny i decyzja znak PIWz.403.32099201.0484.2013 z dnia 19.11.2013 r.,

²⁰⁸ rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt akwakultury (Dz. U. z dnia 25 lutego 2009 r.),

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

zwierząt do innej skażonej strefy lub enklawy. Zatem z treści protokołu powinno wynikać czy istnieje możliwość dalszego odchowu ryb, a z uzasadnienia faktycznego decyzji powinno wynikać, dlaczego powiatowy lekarz weterynarii nie zastosował ww. przepisu, tym bardziej że ww. gospodarstwo jest jednym z kilku gospodarstw, położonych w różnych miejscowościach, należących do jednego przedsiębiorstwa sektora akwakultury oraz ryby nie wykazywały objawów klinicznych i sekcyjnych. Z wyjaśnień²⁰⁹ wynika, że w 2013 r. jedno z gospodarstw²¹⁰ należących do tego samego podmiotu, było uznane za enklawę o statusie nieokreślonym, a więc wyższym niż zakażone, a drugie²¹¹ uznane wcześniej za skażone IHN, dlatego została podjęta decyzja o braku możliwości przeniesienia ryb do dotuczenia. Zatem tym bardziej należało wykazać w uzasadnieniu faktycznym zasadność podjętej decyzji, skoro ryby nie miały objawów klinicznych i sekcyjnych, a w ww. przepisie jest napisane, że m.in. *powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę(...) na przemieszczenie tych zwierząt do innej skażonej strefy lub enklawy*, i nie jest określone, że tylko do strefy skażonej tym samym czynnikiem zakaźnym.

Ponadto w treści ww. uzasadnienia zapisane są fakty nie poparte żadną datą, zatem bez możliwości odniesienia się co do ich wiarygodności, np.: *„Jednocześnie w Ośrodku (...) uznanym za podejrzane o zakażenie oraz w gospodarstwie kontaktowym – Ośrodku (...) przeprowadzone zostało badanie kliniczne ryb, które nie wykazywało występowania w obu Ośrodkach Hodowli Pstrąga objawów wirusowej posocznicy krwotocznej (VHS). Jako dokument przeprowadzonego badania klinicznego ryb w gospodarstwie kontaktowym, (do którego były dostarczane ryby z gospodarstwa zakażonego²¹²), został przedstawiony protokół z kontroli warunków weterynaryjnych z dnia 07.10.2013 r.²¹³, gdy tymczasem zgłoszenie VHS w gospodarstwie uznanym za skażone było dokonane 25.10.2013 r.. Czyli ww. protokół dotyczył sytuacji sprzed 17 dni do dnia zgłoszenia choroby, zatem nie może być uznany jako dowód, na którym organ oparł decyzję, ponieważ dotyczy to wstecznego stanu faktycznego, a nie aktualnego, do stwierdzenia ogniska. Jest to istotne przy stosowaniu środków ograniczających i/lub zapobiegających rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej.*

Podsumowując, należy stwierdzić, że powiatowy lekarz weterynarii nie dopełnił postanowień art. 11., art.107 § 3. kpa²¹⁴, a mianowicie, że *organy administracji publicznej powinny wyjaśniać stronom zasadność przesłanek, którymi kierują się przy załatwieniu sprawy, (...); uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.*

- decyzji administracyjnych wydanych w 2013 r.²¹⁵, ponieważ nie zawierały oznaczenia strony, co jest niezgodne z przepisem art. 107 kpa²¹⁶, który stanowi,

²⁰⁹ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r. - adnotacja kontrolującej w treści protokołu dochodzenia epizootycznego i badań zwierząt z dnia 29.10.2013 r.,

²¹⁰ Bardzolino,

²¹¹ Buszyno,

²¹² notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r. - zał. nr 8' - protokół dochodzenia epizootycznego i badań zwierząt, z dnia 29.10.2013 r.

²¹³ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r. - zał. nr 8B - protokół z kontroli warunków weterynaryjnych z dnia 07.10.2013 r. w

²¹⁴ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2013.267 j.t., z późn. zmianami),

²¹⁵ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r.-zał. nr 15 - decyzja z dnia 01.10.2013 r. PIWz.403/32099218/0414/13, zał. nr 12 - decyzja z dnia 04.12.2013 r.

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

m.in., że decyzja powinna zawierać oznaczenie strony lub stron postępowania. Strona była ujawniana jedynie w sentencji decyzji oraz w wyliczeniu otrzymujących decyzję. We wszystkich ww. decyzjach dane, dotyczące strony, zapisane w sentencji były niespójne z tymi wskazanymi jako wyliczenie otrzymujących decyzję,

- wzorów protokołów szacowania zwierząt, sprzętu, paszy, których treść nie zawiera wszystkich elementów, o których mowa w załączniku nr 1 i nr 2 rozporządzenia²¹⁷, m.in. wskazania decyzji administracyjnej, w związku którą toczy się postępowanie odszkodowawcze, numeru siedziby stada (nie dotyczy akwakultury), wskazania gdzie zwierzęta zostaną przekazane, opisu sprzętu, paszy ze wskazaniem jakości, rodzaju i stopnia zużycia oraz dalszego postępowania z szacowanym sprzętem i paszą.

1) **nie zostało zachowane kryterium rzetelności**, ponieważ:

- Powiatowy Lekarz Weterynarii²¹⁸ nie odpowiedział na wniosek, złożony przez stronę 21.05.2014 r., po otrzymaniu decyzji, w której powiatowy lekarz weterynarii uznał gospodarstwo strony za zakażone wirusową posocznicą krwotoczną – VHS i wyznaczył jako ognisko choroby zakaźnej zwierząt – VHS oraz wydał zakazy, nakazy, zezwolenia²¹⁹. Należy zaznaczyć, że strona nie odwołała się od ww. decyzji, ale złożyła *wniosek*²²⁰, w którym zwróciła się m.in. o wydanie zgody na utylizację wszystkich ryb znajdujących się w gospodarstwie. Zatem należy stwierdzić, że powiatowy lekarz weterynarii nie dopełnił postanowień art. 12. § 1., art. 35 § 1. kpa²²¹, a mianowicie, że organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia oraz obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki,
- w protokole aktualnej sytuacji w ognisku choroby zakaźnej zwierząt²²² w części *Stan zwierząt w gospodarstwie ...*, w wierszu *ryby* umieszczony jest tylko zapis: „*pstrąg tęczy VHS*”. Brak jest wpisów dotyczących liczby zwierząt, które przybyły, ogółem w dniu badania, chorych, podejrzanych o zakażenie, padłych, poddanych unieszkodliwieniu(...), niewykazujących objawów klinicznych. Liczby, o których mowa powyżej są bardzo istotne do dokonania przez powiatowego lekarza weterynarii oceny aktualnej sytuacji w ognisku choroby zakaźnej zwierząt, czy ulega stopniowemu wygaszeniu czy zaostrzeniu,
- podczas przeprowadzania kontroli urzędowych, w zakresie zwierząt akwakultury, ustalenia w 2013 i 2014 r., w wybranych losowo przedsiębiorstwach akwakultury, dokumentowane były na wzorze protokołu z *kontroli warunków weterynaryjnych*²²³,

PIWz.403.32029201.0520.2013, zał. nr 10 – decyzja z dnia 19.11.2013 r. PIWz.403.32099201.0484.2013 oraz notatka służbowa nr 2/MCz/WIW z dnia 03.06.2014 r. – zał. nr 5 – decyzja z dnia 22.01.2013 r. PIWz.403.32099220.01.0029.2014,

²¹⁶ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2013.267 j.t., z późn. zmianami),

²¹⁷ rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie rzeczoznawców wyznaczonych przez powiatowego lekarza weterynarii do przeprowadzenia szacowania (Dz. U. z dnia 2 września 2009 r.),

²¹⁸ w Koszalinie,

²¹⁹ Aqua Farm Sp. z o.o. - notatka służbowa nr 2/MCz/WIW z dnia 03.06.2014 r. – decyzja PLW w Koszalinie znak PIW.Z.403.32099220.1.0171.2014 z dnia 16.05.2014 r. i notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r.,

²²⁰ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r. - wniosek z dnia 21.05.2014 r.,

²²¹ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2013.267 j.t., z późn. zmianami),

²²² notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r. – protokół z dnia 06.05.2014 r. w AQUA FARM,

²²³ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r.,

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

który jest mało szczegółowy i nie zawiera wszystkich zagadnień, które są ujęte w liście kontrolnej SPIWET. Należy wskazać, że od 1 kwietnia 2011 r. obowiązuje instrukcja Głównego Lekarza Weterynarii nr GIWz.400/R-01/2011 z dnia 18 marca 2011 r. w sprawie przeprowadzania urzędowych kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie sektora akwakultury, do której jako załącznik nr 1 dołączony jest wzór ww. listy kontrolnej SPIWET,

- świadectwa zdrowia dla ryb do dalszego przetwarzania przed ich spożyciem przez ludzi²²⁴, pochodzących z gospodarstwa uznanego za zakażone IHN wystawiane były na druku różniącym się nieco od wzoru umieszczonego w rozporządzeniu nr 1251/2008²²⁵. Ww. rozporządzenie w załączniku II części B określa wzór *świadectwa zdrowia zwierząt dla wprowadzania do obrotu zwierząt akwakultury lub ich produktów, przeznaczonych do dalszego przetwarzania (...)*, zgodnie z postanowieniami art.8 ust.1 litera b) ww. przepisu. Należy wskazać, że użyty inny wzór świadectwa zdrowia, w tym wypadku, nie miał wpływu na zachowanie bezpieczeństwa epizootycznego, ponieważ był zgodny z rozporządzeniem 599/2004²²⁶ i w części II *Certyfikacja* zapisane informacje były identyczne z informacjami umieszczonymi w ww. obowiązującym wzorze, a część I różniła się zapisami w punkcie I.12, I.13, I.25, 1.30.

W poddanym weryfikacji ustaleń Powiatowym Inspektoracie Weterynarii brak było pisemnej procedury weryfikacji kontroli urzędowych wykonywanych przez inspektorów weterynaryjnych PIW oraz urzędowych lekarzy weterynarii wyznaczonych do czynności urzędowych²²⁷. W związku z powyższym kontrolująca zwróciła się do Powiatowego Lekarza Weterynarii²²⁸ o złożenie pisemnych wyjaśnień²²⁹. Z udzielonej odpowiedzi²³⁰ wynika m.in., że:

- *procedurami na poziomie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii (...) w rozumieniu art.8 ust.3 rozporządzenia (WE) Nr 882/2004 są instrukcje i wytyczne Głównego Lekarza Weterynarii, instrukcje i zalecenia Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Szczecinie oraz dokumenty korespondencji wewnętrznej w PIW (...)*. Ww. twierdzeniu można przyznać rację w zakresie postanowień art.8, ale ust.1 i ust.3 litera b) ww. przepisu, a mianowicie, że instrukcje, wytyczne, zalecenia Głównego Lekarza Weterynarii i Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii można uznać za udokumentowane procedury, obejmujące informacje i wskazówki dla pracowników wykonujących kontrole urzędowe oraz procedury zapewniające, aby podejmowane były właściwe działania, gdy są niezbędne oraz aby dokumentacja była odpowiednio uaktualniana. Ww. dokumenty prawa wewnętrznego nie zawierają zapisów mających na celu sprawdzenie skuteczności kontroli urzędowych jakie przeprowadzają pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej i osoby wyznaczone przez organ do wykonywania czynności urzędowych. Zatem powiatowy lekarz weterynarii powinien sporządzić

²²⁴ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r. zał. nr 16 – świadectwo zdrowia dla zwierząt w handlu wewnątrzspółnotowym nr 32099218/05/2014 z dnia 20.03.2014 r.,

²²⁵ rozporządzenie Komisji (WE) nr 1251/2008 z dnia 12 grudnia 2008 r. wdrażające dyrektywę Rady 2006/88/WE w zakresie warunków oraz wymagań certyfikacji w odniesieniu do wprowadzania do obrotu i przywożenia do Wspólnoty zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz ustanawiające wykaz gatunków-wektorów (Dz.U.UE L z dnia 16 grudnia 2008 r.)

²²⁶ rozporządzenie Komisji (WE) NR 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczące przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzspółnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego (Dz.U.UE L z dnia 31 marca 2004 r.)

²²⁷ notatka służbowa nr 1/PIW/MCz z dnia 04.06.2014 r.,

²²⁸ w Koszalinie,

²²⁹ pismo o złożenie pisemnych wyjaśnień GIWbk.0911.3/2013/MCz z dnia 04.06.2014 r.,

²³⁰ pismo PLW w Koszalinie znak PIW.082.02.2014 z dnia 05.06.2014 r.,

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

procedury (zapewnić istnienie procedur), które będą zawierały opis sposobu sprawdzenia skuteczności kontroli urzędowych.

- (...) każdorazowo w przypadku wymagającym dalszych działań w następstwie ustaleń kontrolnych osób podległych powiatowemu lekarzowi weterynarii, organ włącza się osobiście do czynnego uczestnictwa w sprawie, i wykonując dalsze ustalenia, jednocześnie weryfikuje poprawność ustaleń osób, na które delegował zadania kontrolne w ramach urzędowych kontroli. Można się zgodzić, że jest to forma weryfikacji i sprawdzenia skuteczności i rzetelności kontroli urzędowych, ale dotyczy to przypadków wymagających dalszych działań. Organ powinien realizować sprawdzenie skuteczności wszystkich kontroli urzędowych, jakie dokonywane są przez Inspekcję Weterynaryjną na poziomie powiatu, a nie tylko tych, które wymagają dalszych działań.

II.IV. weryfikacja ustaleń w wybranych gospodarstwach akwakultury

Badanie kontrolne przeprowadzono na próbie losowo wybranych dokumentów prowadzonych przez podmiot, dokumentów towarzyszących wprowadzanym zwierzętom akwakultury lub ich produktom oraz oględzin obiektów wykorzystywanych do wylęgu i hodowli ryb.

nie zostało zachowane kryterium legalności, ponieważ:

- w jednym z weryfikowanych gospodarstw²³¹, w pomieszczeniu przedsionka hali podchowu na suficie widoczny był odpadający tynk i łuszcząca się farba, drzwi wejściowe do wylęgarni były nieszczelne, pokryte blachą w dolnej części zardzewiała. W jednym z dwóch pomieszczeń wylęgarni (pomieszczenie przygotowania ikry do inkubacji) zamontowane były drewniane drzwi zewnętrzne z widocznymi prześwitami. Na dnie niezasiedlonych betonowych basenów widoczne były ubytki w powierzchni betonu i pokruszony beton. Kraty zainstalowane na odpływie wody z obiektu nie dawały gwarancji, że ryby z końcowej fazy cyklu chowu do maksymalnej wagi 10g, nie przedostaną się do środowiska naturalnego, ponieważ kilka oczek było przerdzewiałych, a więc światło było większe od pozostałych oczek, co stwarzało dogodne warunki do pokonania bariery przez ryby o wadze do 10g. Powyższe stwierdzenia stanowią naruszenie postanowień § 22 rozporządzenia²³², ponieważ przedsiębiorstwa produkcyjne sektora akwakultury powinny stosować dobrą praktykę higieniczną, uwzględniającą rodzaj prowadzonej działalności, w celu zapobieżenia przeniesieniu na teren prowadzonej przez te podmioty działalności choroby zakaźnej zwierząt akwakultury lub jej rozprzestrzenienia się poza przedsiębiorstwo lub zakład. Poprzez nieszczelne drzwi mają łatwy dostęp do pomieszczeń gryzonie, owady, które są nosicielami różnych czynników zakaźnych. Odpadające tynki, odpryski farby, nierówności powierzchni stanowią doskonałe miejsca do powstawania biofilmów i namnażania się różnych drobnoustrojów. Zbyt duże światła oczek w kratkach zabezpieczających dopływ i odpływ wody mogą powodować przedostawanie się do obiektów dzikich zwierząt wodnych lub ucieczki ryb hodowlanych do środowiska naturalnego. Zatem w celu wypełnienia postanowień ww. przepisu należy wyeliminować stwierdzone nieprawidłowości.

²³¹ protokół oględzin nr 2/MCz z dnia 05.06.2014 r. w Gospodarstwie Rybackim „MIELNO” w Kępinach,

²³² rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 października 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie sektora akwakultury (Dz. U. z dnia 24 października 2008 r.).

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- w jednym z weryfikowanych gospodarstw²³³ jako dokumenty towarzyszące zaoczkowanej ikrze zostały przedstawione handlowe dokumenty identyfikacyjne dla ryb oraz ich przetworów wprowadzanych na rynek²³⁴. Należy wskazać, że zaoczkowana ikra nie jest ani rybą, ani przetworem rybnym tylko zgodnie z definicją zapisaną w art. 2 pkt 2) ustawy²³⁵ zwierzęciem akwakultury. Ponadto należy wskazać, że ww. wzór handlowego dokumentu identyfikacyjnego określało rozporządzenie²³⁶ uchylone 17.02.2006 r. ustawą o produktach pochodzenia zwierzęcego²³⁷ oraz ww. dokument dotyczył mięsa i jego przetworów, mleka i przetworów mlecznych, miodu i jego przetworów, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz ich przetworów, produktów jajczarskich, zatem produktów przeznaczonych do spożycia przez ludzi. Tymczasem ikra zaoczkowana nie jest produktem przeznaczonym do spożycia przez ludzi oraz nie w takim celu jest przekazywana do wylęgarni ryb.

Wnioski :

- 1) stanowiska pracy osób zatrudnionych w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii, w zespole ds. zdrowia i ochrony zwierząt były określone niezgodnie z zapisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej,
- 2) obowiązki pracowników zespołu ds. zdrowia i ochrony zwierząt WIW i weryfikowanego PIW nie wskazywały na konkretne czynności, były określone jak zadania organu,
- 3) powiatowy lekarz weterynarii, poddany weryfikacji ustaleń kontroli w zakresie zwierząt akwakultury nie sporządzał planów kontroli urzędowych, dokumentację dotyczącą zwalczania chorób zakaźnych zwierząt wypełniał w sposób nieuwzględniający wszystkich wymaganych danych,
- 4) stwierdzone i opisane powyżej niezachowanie kryterium legalności i rzetelności w wykonaniu zadań przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii i poddanego weryfikacji ustaleń powiatowego lekarza weterynarii ostatecznie nie miało negatywnego wpływu na realizację zadań ustawowych z zakresu akwakultury, przez organ poddany weryfikacji ustaleń.

²³³ protokół oględzin nr 2/MCz z dnia 05.06.2014 r. w

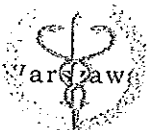
²³⁴ protokół oględzin nr 2/MCz z dnia 05.06.2014 r. w

zał. – HDI nr 11/2014 z dnia 16.01.2014 r. i HDI nr 28/2014 z dnia 18.02.2014 r.,

²³⁵ ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U.2008.213.1342 j.t, z późn. zm.),

²³⁶ rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie wzorów świadectwa zdrowia oraz handlowego dokumentu identyfikacyjnego dla wprowadzanego na rynek mięsa i jego przetworów, mleka i przetworów mlecznych, miodu i jego przetworów, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz ich przetworów, a także dla produktów jajczarskich (Dz. U. z dnia 18 czerwca 2003 r.),

²³⁷ ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z dnia 2 lutego 2006 r. nr 17 poz.127, z późn. zm.),

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

III. kontrolowanie i koordynowanie nadzoru nad GMO i materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego – produkty z krwi, mączek rybnych, hydrolizowanych białek i mleka.

Podczas trwania kontroli ze strony organu kontrolowanego obecni byli i udzielali wyjaśnień:

- inspektor weterynaryjny ds. środków żywienia zwierząt oraz nadzoru nad ubocznymi produktami zwierzęcymi w WIW w Szczecinie²³⁸;
- zastępca Powiatowego Lekarza Weterynarii w Szczecinie²³⁹;
- koordynator ds. żywności i pasz w PIW w Szczecinie²⁴⁰;
- inspektor weterynaryjny ds. pasz i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego w PIW w Szczecinie²⁴¹;
- Powiatowy Lekarz Weterynarii w Stargardzie Szczecińskim²⁴²;
- inspektor weterynaryjny ds. pasz i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego w PIW Stargardzie Szczecińskim²⁴³.

III.I. Wojewódzki Lekarz Weterynarii w Szczecinie

1. funkcjonowanie WLW w zakresie nadzoru nad GMO oraz materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego (produkty z krwi, mączek rybnych, hydrolizowanych białek i mleka), w tym w szczególności ocena zagadnień organizacyjnych (statut WIW Szczecin, zakresy czynności oraz upoważnienia pracowników działu ds. pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych.)

W § 7.12 regulaminu organizacyjnego WIW określone jest zadanie (jedno z dwóch) stanowiska pracy do spraw środków żywienia zwierząt oraz nadzoru nad ubocznymi produktami zwierzęcymi, polegające na kontroli merytorycznej powiatowych oraz miejskich lekarzy weterynarii, w zakresie sprawowanego przez nich nadzoru nad środkami żywienia zwierząt. Ww. zadanie dotyczy również weryfikacji nadzoru nad GMO oraz materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego.

Jednym z zadań stanowiska inspektora weterynaryjnego ds. środków żywienia zwierząt²⁴⁴, wynikającym z w/w zakresów czynności jest realizacja zadań wynikających z Krajowego Planu Kontroli Urzędowej Pasz oraz raportowanie wyników urzędowej kontroli pasz przedstawionych przez Powiatowe Inspektoraty Weterynarii. W ramach realizacji w/w zadania wykonywane są czynności związane z nadzorem nad GMO oraz materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego.

kryterium legalności nie zostało zachowane w przypadku:

- wydanych upoważnień do kontroli, ponieważ w przedstawionych upoważnieniach do indywidualnych kontroli podległych powiatowych lekarzy weterynarii, jako podstawa prawna wskazano jedynie art. 16 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²⁴⁵. Natomiast upoważnienia do kontroli wykonania zadań przez podległych powiatowych lekarzy weterynarii, powinny być wydawane na podstawie art.14 ust.1. pkt 1. ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej²⁴⁶ oraz art. 6 ust. 5 w związku z art. 16 ust. 2, ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji

²³⁸ lek. wet. Agnieszka Budzisz,

²³⁹ lek wet. Zbigniew Socha,

²⁴⁰ lek. wet. Beata Kasiborska

²⁴¹ Marta Szpanier,

²⁴² lek.wet. Janina Januszevska,

²⁴³ Iwona Kokolus,

²⁴⁴ notatka służbowa nr 1/WIW/HB – zał. nr 2 - zakres czynności Agnieszki Budzisz i Natalii Mortki,

²⁴⁵ ustawa z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011, nr 185, poz. 1092),

²⁴⁶ ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U.2010.112.744 j.t., z późn. zm.)

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

rządowej²⁴⁷. Ponadto w przedstawionych imiennych upoważnieniach²⁴⁸ Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii, wydanych na podstawie art. 19 ust. 1 a i 1b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej¹ jako zakres upoważnienia wskazano „wykonanie nadzoru nad przestrzeganiem warunków weterynaryjnych w zakresie pasz i utylizacji na terenie województwa zachodniopomorskiego”. Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 22 lipca 2006 roku o paszach (Dz. U. 2006 nr 144 poz. 1045 z późn. zm.) wojewódzki lekarz weterynarii jest organem właściwym do czynności związanych z urzędową kontrolą pasz do zakładów zatwierdzonych do wytwarzania pasz leczniczych. Nie jest organem właściwym do czynności kontrolnych w podmiotach produkujących pozostałe pasze oraz zajmujących się zagospodarowaniem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. Pracownicy wojewódzkiego inspektoratu weterynarii nie mogą być wyznaczone do wykonania czynności kontrolnych nad ww. podmiotami. W związku z powyższym, w upoważnieniach wydawanych dla inspektorów weterynaryjnych WIW w Szczecinie na podstawie art. 19 ust. 1 a i 1b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej stwierdzono przekroczenie właściwości organu do wystawiania upoważnień.

2. szkolenia przez WLW adresowane do pracowników powiatowych inspektoratów weterynarii

Z dokumentacji, dotyczącej organizacji, w 2013 roku przez Wojewódzki Inspektorat Weterynarii szkolenia dla inspektorów weterynaryjnych ds. pasz i utylizacji z zakresu wymagań weterynaryjnych dla produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego²⁴⁹ wynika, że szkolenie odbyło się w dniu 18 marca 2013 roku oraz składało się z dwóch części: teoretycznej oraz praktycznej. Część praktyczna była połączona z wizytacją przedsiębiorstwa²⁵⁰ prowadzącego działalność w zakresie przygotowania karmy dla zwierząt futerkowych.

Ponadto inspektor weterynaryjny WIW²⁵¹ ustnie poinformowała, że kwestie dotyczące nadzoru nad paszami oraz ubocznymi produktami zwierzęcymi w zależności od potrzeb omawiane są na naradach z Powiatowymi Lekarzami Weterynarii w WIW Szczecin.

3. nadzór urzędowy nad GMO. W tym zakresie koordynacja działań podległych plw, wymiana informacji z pozostałymi wlv. Wojewódzkie plany kontroli podległych plw. Ocena wyników kontroli oraz realizacji zaleceń pokontrolnych. Realizacji Rocznej Planu Urzędowej Kontroli Pasz na rok 2013 i 2014 do dnia 2 czerwca 2014. Analiza ryzyka, zalecenia i weryfikacja prawidłowości pobierania prób w kierunku GMO, przygotowywania protokołów z pobierania prób, kierowania zleceń do badań

Z planów pracy działu środków żywienia zwierząt oraz nadzoru nad ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego WIW w Szczecinie, za rok 2013 oraz ustnej informacji inspektora weterynaryjnego²⁵² wynika, że w 2013 roku dokonano kontroli

²⁴⁷ ustawa z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011, nr 185, poz. 1092),

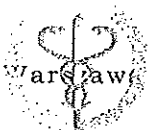
²⁴⁸ na notatka służbowa nr 1/WIW/HB - zał. nr 1 - upoważnienia dla Agnieszki Budzisz i Natalii Mortki,

²⁴⁹ notatka służbowa nr 1/WIW/HB - zał. nr 7,

²⁵⁰ FUTREX Sp. z o. o.,

²⁵¹ Pani Agnieszka Budzisz,

²⁵² Pani Agnieszka Budzisz,

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

19 Powiatowych Lekarzy Weterynarii. Zakres prowadzonych kontroli obejmował weryfikacje nadzoru PLW nad:

- realizacją Planu Urzędowej Kontroli Pasz;
- kontrolowanie PLW z zakresu działalności administracyjnej (plany pracy, upoważnień, odznak, pieczęci, postępowań administracyjnych, egzekucyjnych itp.);
- prowadzenia rejestrów podmiotów sektora pasz i utylizacji;
- z zakresu sprawowanego nadzoru, w tym dokumentacją z przeprowadzonych kontroli oraz weryfikacja ustaleń poprzez kontrole pośrednie w podmiotach,
- realizacji monitoringu pasz.

Plany nadzoru i kontroli na lata 2013 i 2014 nie uwzględniały w sposób szczegółowy weryfikacji PLW w zakresie nadzoru nad GMO.

Z dokumentacji kontroli (akta kontroli rok 2013)²⁵³ Powiatowych Lekarzy Weterynarii²⁵⁴ przedstawionej kontrolującej wynika, że programy kontroli nie spełniały kryterium legalności ponieważ ich treść była niezgodna z art. 14 ust 2 i 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej²⁵⁵, m.in. brak było przeprowadzonej analizy ryzyka (ust. 2 ww. przepisu), terminu kontroli, stanu prawnego dotyczącego przedmiotu kontroli, oraz organizacji i harmonogramu kontroli. Ww. programy kontroli nie uwzględniały w sposób szczegółowy przeprowadzenia kontroli PLW w zakresie nadzoru urzędowego nad GMO. Ww. programy kontroli były zbyt ogólne, identyczne dla wszystkich kontrolowanych Powiatowych Lekarzy Weterynarii. Nie uwzględniały weryfikacji szczegółowych zagadnień oraz specyfikacji podmiotów gospodarczych, nadzorowanych przez podlegającego kontroli Powiatowego Lekarza Weterynarii. Kontrole wykonania zadań ustawowych przez podległych powiatowych lekarzy weterynarii z ramienia Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Szczecinie były procedowane niezgodnie z postanowieniami ww. ustawy, ponieważ w dokumentacji kontroli brak było zawiadomienia o planowanej kontroli (art. 20 ww. ustawy), oraz projektu wystąpienia pokontrolnego (art.36 ww. ustawy).

Analiza²⁵⁶ przedstawionej w WIW dokumentacji dotyczącej realizacji Roczno Planu Urzędowej Kontroli Pasz w zakresie GMO wykazała następujące nieprawidłowości:

- nie zasadne jest pobranie w kierunku oznaczenia GMO próbki śruty zbożowej, składającej się z następujących materiałów paszowych: pszenżyto, jęczmień, owies²⁵⁷. Próbką była pobrana przez inspektora ds. pasz w PIW w Drawsku w ramach realizacji Roczno Planu Urzędowej Kontroli Pasz za 2013 rok. W składzie ww. mieszanki paszowej nie było żadnych materiałów paszowych, które mogłyby zawierać dopuszczone do stosowania lub zabronione modyfikacje genetyczne. Zgodnie z wytycznymi Roczno Planu Urzędowej Kontroli Pasz, próbki powinny być pobierane z następujących materiałów paszowych: soja, rzepak, kukurydza. Naruszone zostało kryterium rzetelności.

²⁵³ notatka służbowa nr 1/WIW/HB – zał. nr 5 i nr 10,

²⁵⁴ PLW w Szczecinie, Pyrzycach, Białogardzie oraz Kamieniu Pomorskim,

²⁵⁵ ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092)

²⁵⁶ notatka służbowa z analizy dokumentacji przedstawionej w WIW w Szczecinie

²⁵⁷ notatka służbowa nr 1/WIW/HB zał. nr 8 sprawozdanie z badań nr 003380/PBCH/2013,

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- brak jest²⁵⁸ jednolitego podejścia do sposobu raportowania wyników realizacji Roczego Planu Urzędowej Kontroli Pasz w zakresie monitoringu obecności GMO. Próbkę materiałów paszowych pobieranych w ramach weryfikacji stosowanych modyfikacji genetycznych były wykazywane jako próbki pobrane w ramach weryfikacji zapewnienia braku zanieczyszczeń pasz GMO powyżej 0,9% zgodnie z art. 24 rozporządzenia (WE) nr 1829 Parlamentu Europejskiego z dnia 22 września 2003 r. *w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy*. Naruszone zostało kryterium rzetelności.

4. nadzór urzędowy nad materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego. W tym zakresie koordynacja działań podległych PLW, wymiana informacji z pozostałymi WLW. Wojewódzkie plany kontroli podległych PLW. Ocena wyników kontroli oraz realizacji zaleceń pokontrolnych. Realizacja Roczego Planu Urzędowej Kontroli Pasz na rok 2013 i 2014 do 2 czerwca 2014 w zakresie pobierania próbek w kierunku wykrywania obecności niedozwolonych elementów przetworzonego białka zwierzęcego w produktach krwi. Analiza ryzyka, zalecenia i weryfikacja prawidłowości pobierania prób w ww. kierunku, przygotowywania protokołów z pobierania prób, kierowania zleceń do badań.

Z rejestru podmiotów zatwierdzonych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. *ustanawiającym zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych gąbczastych encefalopatii* wynika, że w dniu kontroli na terenie województwa zachodniopomorskiego znajdowało się 10 podmiotów gospodarczych, zatwierdzonych do produkcji pasz z udziałem materiałów paszowych pochodzenia zwierzęcego, takich jak mączka rybna oraz produkty z krwi. Ponadto jeden z podmiotów dodatkowo deklarował stosowanie dizasadowego i/lub trizasadowego fosforanu wapnia. Tylko jeden z tych podmiotów gospodarczych zajmował się produkcją pasz zarówno dla przeżuwaczy oraz nieprzeżuwaczy.

Plany²⁵⁹ pracy działu środków żywienia zwierząt oraz nadzoru nad ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego oraz programy kontroli²⁶⁰, o których mowa w punkcie 3 części III nie uwzględniały w sposób szczegółowy weryfikacji PLW w zakresie nadzoru nad materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego.

W 2013 oraz w 2014 roku zgodnie z Rocznym Planem Urzędowej Kontroli Pasz w województwie zachodniopomorskim było zaplanowanym do pobrania 10 próbek pasz w kierunku wykrywania obecności niedozwolonych elementów przetworzonego białka zwierzęcego w produktach z krwi. Próbkę były przydzielone do pobrania Powiatowym Inspektoratom Weterynarii na terenie których są zlokalizowane wytwórnie pasz, zatwierdzone do stosowania produktów z krwi zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. *ustanawiającym zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych gąbczastych encefalopatii*.

²⁵⁸ notatka służbowa nr 1/WIW/HB zał. nr 6 i notatka służbowa z analizy dokumentacji przedstawionej w WIW w Szczecinie

²⁵⁹ notatka służbowa nr 1/WIW/HB – zał. nr 4,

²⁶⁰ notatka służbowa nr 1/WIW/HB – zał. nr 5,

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

Działania Powiatowego Lekarza Weterynarii w Goleniowie z/s w Nowogardzie, wynikające z decyzji²⁶¹, dotyczącej zakazu wprowadzenia do obrotu oraz stosowania przez przedsiębiorstwo²⁶² produktów z krwi (hemoglobina suszona), zanieczyszczonych składnikami pochodzącymi ze zwierząt lądowych prowadzone były z zachowaniem kryterium legalności i rzetelności. Badanie urzędowej próbki przedmiotowego materiału paszowego pobranej przez inspektora weterynaryjnego ds. pasz, utylizacji, IRZ i CC wykazało obecność zabronionych elementów przetworzonego białka zwierzęcego. Powiatowy Lekarz Weterynarii poinformował o stwierdzonych nieprawidłowościach właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii nadzorującego dostawcę towaru. W wyniku przeprowadzonego dochodzenia, niespełniający wymagań materiał paszowy nie był wprowadzony do produkcji pasz i został zwrócony do dostawcy.

5. nadzór urzędowy nad podmiotami prowadzącymi obrót papierowy (bez składowania) materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego. W tym zakresie koordynacja działań podległych PLW, wymiana informacji z pozostałymi WLW. Wojewódzkie plany kontroli podległych PLW. Kontrola oraz potwierdzenie przez powiatowych lekarzy weterynarii w systemie TRACES przesylek materiałów paszowych pochodzenia zwierzęcego (np. mączki rybnej) przywożonej z innych państw członkowskich UE. Weryfikacja ww. czynności przez WIW.

Z rejestru podmiotów zatwierdzonych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009²⁶³ wynika, że na terytorium województwa zachodniopomorskiego znajduje się 12 podmiotów gospodarczych, prowadzących obrót papierowy ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego oraz produktami pochodnymi. Pośrednicy prowadzą obrót materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego: mączka rybna, produkty z krwi, przetworzone białka zwierzęce (z piór, krwi, mięsno-kostne), olej rybny, tłuszcz zwierzęcy, skwarki wieprzowe oraz inne.

Zgodnie z ustną informacją inspektora weterynaryjnego WIW²⁶⁴, w okresie od 1 stycznia 2013 do dnia 2 czerwca 2014 roku nie prowadzono weryfikacji przez WLW w Szczecinie nadzoru powiatowych lekarzy weterynarii nad podmiotami, prowadzącymi obrót papierowy (bez składowania) materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego.

Inspektor weterynaryjny WIW²⁶⁵ poinformował kontrolującą, że w celu zapewnienia wypełnienia wymagań art. 48, ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 na terytorium województwa zachodniopomorskiego każdorazowe potwierdzenie przez powiatowych lekarzy weterynarii przesylek ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kat. 1 i 2 oraz przesylek przetworzonego białka pochodzenia zwierzęcego, pochodzących z innych państw członkowskich w systemie TRACES zostało wprowadzone po otrzymaniu pisma Głównego Lekarza Weterynarii nr

²⁶¹ notatka służbowa nr 1/WIW/HB – zał. nr 9,

²⁶² „

„

²⁶³ rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009²⁶³ z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego);

²⁶⁴ pani Agnieszka Budzisz,

²⁶⁵ pani Agnieszka Budzisz,

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

GIWpuf-71-21/2014(1) z dnia 27 lutego 2014 roku. W 2013 roku ww. przesyłki ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego były potwierdzane jedynie w przypadkach przeprowadzenia przez inspektora kontroli fizycznej oraz kontroli tożsamości dostarczonego towaru, pochodzącego z innego państwa członkowskiego (jako przykład: zawiadomienie w systemie TRACES oznaczone DOCOM.GB.2013.0000366, DOCOM.GB.2013.0000137, DOCOM.GB.2013.0000134, DOCOM.DK.2013.0002024.

Analiza danych w systemie TRACES wykazała niezachowanie kryterium rzetelności, ponieważ brak było potwierdzenia przez właściwych powiatowych lekarzy weterynarii w województwie zachodniopomorskim zawiadomień przesyłek oznaczonych nr: DOCOM.HU.2013.0000220; DOCOM.DK.2013.0000488; DOCOM.GB.2013.0000308; DOCOM.DK.2013.0003260; DOCOM.DK.2013.0002574; DOCOM.DK.2013.0000078; DOCOM.NL.2013.0005949; DOCOM.NL.2013.0005476; DOCOM.NL.2013.0004986; DOCOM.NL.2013.0004781; DOCOM.NL.2013.0004655; DOCOM.NL.2013.0004525; DOCOM.NL.2013.0004474; DOCOM.NL.2013.0004474; DOCOM.NL.2013.0004406; DOCOM.NL.2013.0004334; DOCOM.NL.2013.0004300; DOCOM.NL.2013.0004300; DOCOM.NL.2013.0004231.

III. II. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Szczecinie

1. nadzór urzędowy nad podmiotami prowadzącymi obrót, w tym obrót bez składowania, materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego. W tym zakresie organizacja pracy i funkcjonowania PIW przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Szczecinie. Ocena przyjętego regulaminu organizacyjnego, zakresy czynności pracowników zajmujących się nadzorem nad paszami, upoważnienia do kontroli.

Przedstawiony Regulamin Organizacyjny²⁶⁶ został wprowadzony Zarządzeniem nr 2/2010 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Szczecinie z 4 maja 2010 r. Zgodnie ze schematem organizacyjnym PIW w Szczecinie (załącznik nr1 ww. dokumentu), w strukturę organizacyjną Inspektoratu wchodzi Zespół do spraw bezpieczeństwa żywności, pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych, pracownia badania mięsa na obecność włośni. Zadania ww. Zespołu są określone w § 20 regulaminu organizacyjnego. Jednym z zadań Zespołu jest: kontrola warunków wytwarzania, obrotu, handlu i stosowania środków żywienia zwierząt oraz prowadzenie monitorowania jakości mikrobiologicznej oraz zawartości substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt i w środkach żywienia zwierząt. W ramach realizacji ww. zadania wykonywane są czynności związane z nadzorem nad materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego oraz podmiotami, prowadzącymi działalność w zakresie obrotu ww. paszami.

Ponadto kontrolującej przedstawiono zakres czynności²⁶⁷ inspektora weterynaryjnego ds. higieny środków żywienia zwierząt i nadzoru nad ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Szczecinie;

Ww. osoba posiada imienne upoważnienie²⁶⁸ Powiatowego Lekarza Weterynarii do wykonania nadzoru ds. środków żywienia zwierząt i ubocznych produktów zwierzęcych na terenie miasta Szczecina i Polic, wydane na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej²⁶⁹. Rodzaj czynności objętych upoważnieniem jest

²⁶⁶ notatka służbowa nr 2/PIW/HB – załącznik nr 1

²⁶⁷ notatka służbowa nr 2/PIW/HB – załącznik nr 3 zakres czynności dla. Marty Szpanier,

²⁶⁸ notatka służbowa nr 2/PIW/HB – załącznik nr 2,

²⁶⁹ ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U.2010.112.744 j.t., z późn. zm.)

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

niezgodny z przywołaną podstawą prawną ww. upoważnienia, ponieważ zgodnie z ww. przepisem organ może upoważnić do wykonywania czynności kontrolnych, a nie do nadzoru. Zatem naruszone zostało kryterium legalności. Upoważnienia są wydawane na okres jednego roku. Przekazanie kompetencji organu – nadzoru – może nastąpić w trybie art. 268a Kpa²⁷⁰. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym PIW w Szczecinie, zajmowane przez nią stanowisko podlega koordynatorowi ds. żywności i pasz w PIW²⁷¹.

Kontrolującą poinformowano o występujących problemach kadrowych w PIW w Szczecinie.

Jako działania weryfikacyjne pracy podległych inspektorów przez Powiatowego Lekarza Weterynarii, odnotowano:

- przeprowadzenie narad przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Szczecinie z inspektorami, podczas których omawiane są sytuacje problematyczne;
- zdawanie Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Szczecinie relacji o wynikach przeprowadzonej przez inspektorów kontroli;
- weryfikacja przez Powiatowego Lekarza Weterynarii realizacji przez inspektorów harmonogramów kontroli zgodnie z planem.

Ponadto poinformowano, że w ramach przeszkolenia inspektor ds. higieny środków żywienia zwierząt i nadzoru nad ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego przez rok od daty zatrudnienia uczestniczył w kontrolach podmiotów nadzorowanych w obecności innych inspektorów, w tym również w kontrolach prowadzonych przez Zastępcę PLW²⁷².

Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała następujące nieprawidłowości:

- Zgodnie § 20 regulaminu organizacyjnego PIW²⁷³, jednym z zadań Zespołu do spraw bezpieczeństwa żywności, pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych i pracowni badania mięsa na obecność włośni jest prowadzenie spraw, związanych ze sprawowaniem nadzoru nad wytwarzaniem pasz leczniczych. Zgodnie z art. 19 ustawy o paszach²⁷⁴ właściwym organem do sprawowania nadzoru nad wytwarzaniem pasz leczniczych jest wojewódzki lekarz weterynarii. Zgodnie z § 2 pkt 3. zarządzenia nr 1 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi²⁷⁵ w skład powiatowego inspektoratu weterynarii może wchodzić pracownia badania mięsa na obecność włośni, ale nie jako zespół do spraw bezpieczeństwa żywności, pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych. Zatem zostało naruszone kryterium legalności w sposobie określenia składu powiatowego inspektoratu weterynarii oraz określenia zadań ww. zespołu.

2. przeprowadzenie kontroli podmiotów prowadzących obrót, w tym obrót bez składowania, materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego. Założenia, realizacja planów kontroli. Wypełnianie protokołów kontroli. Weryfikacja realizacji zaleceń pokontrolnych.

²⁷⁰ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2013.267 j.t., z późn. zmianami)

²⁷¹ w Szczecinie,

²⁷² Zbigniewa Soche,

²⁷³ notatka służbowa nr 2/PIW/HB – załącznik nr 1

²⁷⁴ ustawa z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. 2006 nr 144 poz. 1045 z późn. zm.)

²⁷⁵ zarządzenie nr 1 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie organizacji wojewódzkich, powiatowych i granicznych inspektoratów weterynarii (Dz. Urz. MRiRW z dnia 11 marca 2010 r. nr 3, poz.3.),

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

Pod nadzorem Powiatowego Lekarza w Szczecinie znajduje się 6 zatwierdzonych podmiotów, prowadzących obrót papierowy materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego.

W trakcie kontroli przeanalizowano nadzór nad trzema podmiotami²⁷⁶ prowadzącymi obrót papierowy²⁷⁷; Ze względu na fakt, że ww. podmioty prowadzą obrót określonymi dodatkami dietetycznymi, są one zatwierdzone w formie decyzji administracyjnej na podstawie art. 10 rozporządzenia nr 183/2005²⁷⁸. Ponadto podmioty są zarejestrowane na podstawie art. 23 rozporządzenia nr 1069/2009²⁷⁹.

Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektoratu Weterynarii²⁸⁰ ww. podmioty są obowiązkowo kontrolowane 2 razy do roku jako podmiot zatwierdzony z przepisów rozporządzenia 183/2005 oraz 1 raz kontrolowany jako podmiot prowadzący działalność zarejestrowaną na podstawie art. 23 rozporządzenia 1069/2009. Jako dowody kontroli przeprowadzonych przez upoważnionych pracowników PIW w Szczecinie przedstawiono protokoły kontroli²⁸¹. W trakcie kontroli sprawdzono prowadzenie rejestrów dokonywanego obrotu paszami.

Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała następujące nieprawidłowości:

- jak wynika z protokołów kontroli przedsiębiorstwa²⁸², w obu przypadkach kontrola przedsiębiorstwa trwała 30 min. Zatem naruszone zostało kryterium rzetelności;
- w trakcie analizy rejestru obrotu materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego, prowadzonego przez firmę²⁸³ stwierdzono wpisy, zgodnie z którymi dostawcą materiału paszowego "hemoglobina" był wpisany pośrednik papierowy²⁸⁴. W trzech przedstawionych dokumentach handlowych²⁸⁵, powiązanych z przedmiotowymi wpisami, pośrednik papierowy²⁸⁶ był wskazany jako podmiot zbywający. W ww. dokumentach handlowych wskazano jedynie miejscowość wysyłki bez wskazania dokładnego adresu miejsca fizycznego pochodzenia materiału paszowego. Nie mniej jednak, jak wynika z analizy danych zawartych w rejestrze podmiotów sektora utylizacyjnego (dostępny na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii) podmiot²⁸⁷ prowadzi działalność w zakresie pośrednictwa w obrocie materiałami paszowymi bez ich fizycznego składowania. Wystawianie dokumentów handlowych na pośredników papierowych bez wskazania faktycznego miejsca pochodzenia i miejsca przeznaczenia towaru stanowi utrudnienie w zapewnieniu

276

277 notatka służbowa nr 2/PIW/HB – zał. nr 4, 5, 6, 7

278 rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 183/2005 z dnia 12 stycznia 2005 r. ustanawiającym wymagania dotyczące higieny pasz

279 rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi.

280 Roczny Plan Urzędowej Kontroli Pasz, instrukcja Głównego Lekarza Weterynarii nr GIWpuf.513utyl.1/2005 z dnia 27 stycznia 2005 r. i nr GLW Nr GIWpr-02010-3/2014 z dnia 11.04.2014 r.

281 notatka służbowa nr 2/PIW/HB – zał nr 7 przedsiębiorstwa I
z dnia 14 lutego 2013 roku oraz z dnia 6 lutego 2014 roku,

282 notatka służbowa nr 2/PIW/HB – zał nr 7 przedsiębiorstwa I
z dnia 14 lutego 2013 roku oraz z dnia 6 lutego 2014 roku,

283 notatka służbowa nr 2/PIW/HB – zał. nr 5 rejestr obrotu prowadzony przez _____ w okresie od 12 lutego 2013 do 3 lutego 2014.

284 firma _____ a

285 notatka służbowa nr 2/PIW/HB – zał. nr 5 – dokumenty naniowe

286 firma _____

287 firma _____

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

identyfikowalności zgodnie z art. 22 rozporządzenia (WE) nr 1069/2009²⁸⁸. Nie odnotowano ww. niezgodności w trakcie kontroli prowadzonej przez upoważnionego pracownika PIW w Szczecinie w dniu 6 lutego 2014, stanowi to naruszenie kryterium rzetelności.

3. realizacji Rocznego Planu Urzędowej Kontroli Pasz za rok 2013 i 2014 do dnia 2 czerwca 2014, ze szczególnym uwzględnieniem pobierania próbek w kierunku GMO oraz wykrywania obecności niedozwolonych elementów przetworzonego białka zwierzęcego w produktach krwi. Analiza ryzyka, zalecenia i weryfikacja prawidłowości pobierania prób w ww. kierunku, przygotowywania protokołów z pobierania prób, kierowania zleceń do badań. Działania PLW po uzyskaniu wyniku z ZHW w przypadku stwierdzenia przekroczeń.

W 2013 i 2014 roku nie były pobierane próbki²⁸⁹ produktów z krwi w kierunku wykrywania zabronionych białek zwierzęcych (brak wyznaczenia próbek z poziomu Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Szczecinie ze względu na brak podmiotów gospodarczych wytwarzających, fizycznie obracających lub stosujących ww. produkty).

W 2013 roku w ramach realizacji Urzędowego Planu Kontroli w zakresie nadzoru nad GMO, była pobrana przez inspektora weterynaryjnego ds. higieny środków żywienia zwierząt i nadzoru nad ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego próbka śruty sojowej na fermie drobiu. Śruta była przeznaczona do żywienia kurcząt brojlerów. Próbkę pobrano w celu weryfikacji używanej modyfikacji genetycznej (Soja Roundup Ready). Badania laboratoryjne nie wykazały nieprawidłowości.

W 2014 roku WLW w Szczecinie nie wyznaczył Powiatowego Inspektoratu Weterynarii²⁹⁰ do pobrania próbek w kierunku GMO.

III.III. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Stargardzie Szczecińskim

Na podstawie analizy podmiotów zatwierdzonych²⁹¹ i dokumentacji w trakcie kontroli w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Szczecinie jako drugi podmiot do prowadzenia weryfikacji nadzoru WLW w Szczecinie nad PLW został wybrany Powiatowy Lekarz Weterynarii w Stargardzie Szczecińskim.

Wybór został dokonany ze względu na fakt, że na terytorium tego powiatu znajduje się gospodarstwo rolne, zatwierdzone do produkcją pasz z udziałem materiałów paszowych pochodzenia zwierzęcego (maczka rybna i produkty z krwi) dla nieprzeżuwaczy. Wytwarzane pasze są przeznaczone do stosowania w żywieniu indyków rzeźnych. Ponadto na terytorium gospodarstwa są również utrzymywane przeżuwacze – bydło mięsne rasy Limousine. Dokonano weryfikacji nadzoru PLW w Stargardzie Szczecińskim oraz WLW w Szczecinie w zakresie spełnienia wymagań określonych w zał. IV rozporządzenia nr 999/2001²⁹².

²⁸⁸ rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi.

²⁸⁹ notatka służbowa 2/PIW/HB,

²⁹⁰ w Szczecinie

²⁹¹ wykaz podmiotów zatwierdzonych 999/2001 z informacją dla których gatunków zwierząt jest produkowana pasza

²⁹² rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych gąbczastych encefalopatii

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Stargardzie Szczecińskim decyzją²⁹³ z dnia 12 grudnia 2012 roku, udzielił zgody na produkcje oraz stosowanie materiałów paszowych pochodzenia zwierzęcego w gospodarstwie rolnym.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Lekarza Weterynarii²⁹⁴, ww. gospodarstwo jest kontrolowane 1 raz w roku. Przedstawiono protokół kontroli²⁹⁵ ww. gospodarstwa rolnego z dnia 5 maja 2013 roku przeprowadzonej przez inspektora weterynaryjnego ds. środków żywienia zwierząt oraz nadzoru nad ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego.

1. nadzór urzędowy nad podmiotami prowadzącymi obrót, w tym obrót bez składowania, materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego. W tym zakresie organizacja pracy i funkcjonowania PIW przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Szczecinie. Ocena przyjętego regulaminu organizacyjnego, zakresy czynności pracowników zajmujących się nadzorem nad paszami, upoważnienia do kontroli.

Kontrolującej przedstawiono Regulamin organizacyjny²⁹⁶ Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Stargardzie Szczecińskim z dnia 31 grudnia 2013 roku. W ramach realizacji ww. zadania wykonywane są czynności związane z nadzorem nad GMO oraz materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego.

Zgodnie ze schematem organizacyjnym PIW w Stargardzie Szczecińskim (załącznik nr1 ww. dokumentu), w strukturę organizacyjną Inspektoratu wchodzi Zespół do spraw bezpieczeństwa żywności, pasz oraz ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. Zadania ww. Zespołu są określone w § 21 regulaminu organizacyjnego. Jednym z zadań Zespołu jest: nadzór nad gospodarstwami wytwarzającymi i stosującymi pasze, nadzór nad obrotem paszami, realizowanie zadań wynikających z Krajowego Planu Kontroli Urzędowej Pasz. W ramach realizacji ww. zadania wykonywane są czynności związane z nadzorem nad materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego oraz podmiotami, prowadzącymi działalność w zakresie obrotu ww. paszami.

W Powiatowym Inspektoracie Weterynarii brak było koordynatora zespołu. Sprawy dotyczące pasz i utylizacji zostają bezpośrednio po dekretacji Powiatowego Lekarza Weterynarii przekazane do inspektora ds. środków żywienia zwierząt oraz nadzoru nad ubocznymi produktami zwierzęcymi.

Ponadto kontrolującej przedstawiono zakres czynności²⁹⁷ inspektora weterynaryjnego ds. środków żywienia zwierząt oraz nadzoru nad ubocznymi produktami zwierzęcymi w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Stargardzie Szczecińskim. Ww. inspektor weterynaryjny posiada imienne upoważnienie Powiatowego Lekarza Weterynarii²⁹⁸ do wykonania nadzoru nad przestrzeganiem warunków weterynaryjnych w zakresie higieny pasz i nadzoru nad ubocznymi produktami zwierzęcymi na terenie powiatu Stargard Szczeciński, wydane na podstawie art. 19 ust. 1a i 1b ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej²⁹⁹. Rodzaj czynności objętych upoważnieniem jest niezgodny z przywołaną podstawą prawną ww. upoważnienia, ponieważ zgodnie z ww. przepisem organ może upoważnić do wykonywania czynności kontrolnych, a nie do

²⁹³ notatka służbowa nr 3/PIW/HB - zał nr 1

²⁹⁴ Roczny Plan Urzędowej Kontroli Pasz

²⁹⁵ notatka służbowa nr 3/PIW/HB - zał nr 2,

²⁹⁶ notatka służbowa nr 3/PIW/HB - zał nr 3,

²⁹⁷ notatka służbowa nr 3/PIW/HB - zał nr 4 - zakres czynności Iwony Kokolus

²⁹⁸ notatka służbowa nr 3/PIW/HB - zał nr 5. upoważnienie Iwony Kokolus

²⁹⁹ ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U.2010.112.744 j. t., z późn. zm.)

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

nadzoru. Przekazanie kompetencji organu – nadzoru – może nastąpić w trybie art. 268a Kpa³⁰⁰. Zatem naruszone zostało kryterium legalności. Upoważnienia są wydawane na okres jednego roku.

W sprawie działań weryfikacyjnych³⁰¹ pracy podległych inspektorów, prowadzonych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Stargardzie Szczecińskim ww. organ ustnie poinformował, że:

- sprawdza protokoły z kontroli, przeprowadzanych przez inspektorów;
- zatwierdza plany i harmonogramy kontroli;
- Przeprowadza cotygodniowe narady z pracownikami PIW;
- zobowiązał inspektorów weterynaryjnych do zgłaszania „trudnych spraw” oraz wspólnego ich rozwiązywania;
- przeprowadza niespodziewane wizyty w przedsiębiorstwie, w trakcie prowadzonej przez inspektora kontroli;

Ponadto Powiatowy Lekarz Weterynarii przekazał ustną informację, że nowozatrudnieni inspektorzy nie prowadzą samodzielnej kontroli przez kilka miesięcy od daty zatrudnienia.

Nie zostały przedstawione dokumenty potwierdzające przeprowadzanie ww. czynności wskazanych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii.

2. przeprowadzenie kontroli podmiotów prowadzących obrót, w tym obrót bez składowania, materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego. Założenia, realizacja planów kontroli. Wypełnianie protokołów kontroli. Weryfikacja realizacji zaleceń pokontrolnych.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację³⁰² nadzoru nad podmiotem prowadzącym obrót papierowy³⁰³. Ww. podmiot jest zarejestrowany zgodnie z art. 23 rozporządzenia (WE) nr 1069/2009³⁰⁴.

Ww. podmiot prowadzi obrót papierowy materiałem paszowym pochodzenia zwierzęcego (skwarkami wieprzowymi). Dostawcą ww. materiału paszowego jest firma³⁰⁵, zajmująca się produkcją tłuszczów zwierzęcych przeznaczonych do spożycia przez ludzi. Odbiorcami skwarek jest firma produkująca karmę dla zwierząt domowych³⁰⁶ oraz ferma zwierząt futerkowych³⁰⁷. Inspektor dokonał weryfikacji uprawnień firm-odbiorców ww. materiału paszowego, jak również sprawdził obecność przedmiotowych firm w rejestrach podmiotów uprawnionych (rejestr podmiotów sektora utylizacyjnego i paszowego, dostępny na stronie Głównego Inspektoratu Weterynarii). Wystawienie dokumentów handlowych – bez uwag.

Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała następujące nieprawidłowości:

- z treści protokołu kontroli³⁰⁸ przedsiębiorstwa³⁰⁹ wynika, że ww. kontrola trwała 1 godzinę,

³⁰⁰ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2013.267 j.t., z późn. zmianami)

³⁰¹ notatka służbowa nr 3/PIW/HB,

³⁰² notatka służbowa nr 3/PIW/HB zał. nr 6,

³⁰³ Firma handlowa

³⁰⁴ rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi,

³⁰⁵ :

³⁰⁶ „L”

³⁰⁷ „U”

³⁰⁸ notatka służbowa nr 3/PIW/HB – zał. nr 7 – protokół z dnia 20.01.2014 r.,

³⁰⁹]

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

- inspektor weterynaryjny PIW, w trakcie kontroli podmiotu nie sprawdził uprawnień do wystawienia dokumentu handlowego firmy, wpisanej w dokumenty handlowe jako podmiot zbywający³¹⁰.

W ww. dwóch przypadkach nie zostało zachowane kryterium rzetelności.

3. realizacji Roczego Planu Urzędowej Kontroli Pasz za rok 2013 i 2014 do dnia 2 czerwca 2014, ze szczególnym uwzględnieniem pobierania próbek w kierunku GMO oraz wykrywania obecności niedozwolonych elementów przetworzonego białka zwierzęcego w produktach krwi. Analiza ryzyka, zalecenia i weryfikacja prawidłowości pobierania prób w ww. kierunku, przygotowywania protokołów z pobierania prób, kierowania zleceń do badań. Działania PLW po uzyskaniu wyniku z ZHW w przypadku stwierdzenia przekroczeń.

W 2013 roku Powiatowy Lekarz Weterynarii nie pobierał próbek produktów z krwi w kierunku wykrywania zabronionych białek zwierzęcych (brak wyznaczenia próbek z poziomu Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Szczecinie). W 2014 roku wyznaczono do pobrania próbkę produktów z krwi w gospodarstwie zatwierdzonym do stosowania mieszanek, uzupełniających zawierających produkty z krwi³¹¹. Ze względu na oświadczenie właściciela gospodarstwa o rezygnacji ze stosowania takich mieszanek paszowych, pobranie próbki może nie być możliwe.

W 2013 roku w ramach realizacji Urzędowego Planu Kontroli w zakresie nadzoru nad GMO, była pobrana przez inspektora weterynaryjnego ds. środków żywienia zwierząt oraz nadzoru nad ubocznymi produktami zwierzęcymi próbka śruty sojowej w wytwórni pasz, produkującej mieszanki paszowe dla różnych gatunków zwierząt gospodarskich (bydło, trzoda chlewna, drób). Próbkę pobrano w celu weryfikacji używanej modyfikacji genetycznej (Soja Roundup Ready). Badania laboratoryjne nie wykazały nieprawidłowości.

W 2014 roku nie wyznaczono przez Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Szczecinie do pobrania próbek w kierunku GMO przez pracowników PIW w Stargardzie Szczecińskim.

4. weryfikacja sposobu prowadzenia nadzoru na podstawie inspekcji w gospodarstwie rolnym

Weryfikacja sposobu prowadzenia nadzoru PLW w Stargardzie Szczecińskim została przeprowadzona przez kontrolującą z GIW, w dniu 5.06.2014 r. w gospodarstwie rolnym³¹² zatwierdzonym do produkcji i stosowania paszy z udziałem materiałów paszowych pochodzenia zwierzęcego do żywienia indyków. W ww. gospodarstwie produkowana jest również pasza dla bydła mięsnego.

W czasie ww. weryfikacji ustaleń, jako przedstawiciele WIW oraz PIW obecne były:

- inspektor weterynaryjny ds. środków żywienia zwierząt oraz nadzoru nad ubocznymi produktami zwierzęcymi w WIW w Szczecinie³¹³;
- Powiatowy Lekarz Weterynarii w Stargardzie Szczecińskim³¹⁴;
- inspektor weterynaryjny ds. pasz i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego w PIW Stargard Szczeciński³¹⁵.

³¹⁰ notatka służbowa nr 3/PIW/HB,

³¹¹ notatka służbowa nr 3/PIW/HB,

³¹² J

³¹³ lek. wet. Agnieszka Budzisz,

³¹⁴ lek. wet. Janina Januszewska,

³¹⁵ Iwona Kokolus,

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88; fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

Podczas weryfikacji³¹⁶, osobą udzielającą odpowiedzi był właściciel³¹⁷, który wyjaśnił, że w gospodarstwie są utrzymywane indyki-brojery oraz bydło rasy mięsnej. Gospodarstwo jest zatwierdzone do produkcji, stosowania oraz przechowywania materiałów paszowych pochodzenia zwierzęcego (maczka rybna) oraz mieszanek uzupełniających zawierających produkty z krwi. Ww. produkty są stosowane do produkcji mieszanki paszowej do żywienia indyków na pierwszy okres tuczu. W dniu oględzin ww. produktów nie stwierdzono w gospodarstwie.

Podczas oględzin stwierdzono, że pasza dla indyków jest produkowana na oddzielnej linii, w wyodrębnionym pomieszczeniu. Z mieszalnika jest bezpośrednio taśmociągiem podawana do obiektu, w którym są utrzymywane indyki. Bydło jest żywione paszami objętościowymi (zielonka oraz siano) z niewielkim udziałem płatków z owsa. Płatki owsiane dla bydła są przygotowywane w wyodrębnionym, fizycznie oddzielnym pomieszczeniu od pomieszczenia, w którym przygotowywana jest pasza dla indyków. Na podstawie oględzin stwierdzono, że zachowane są wymagania dotyczące niedopuszczenia zanieczyszczenia krzyżowego. Hodowca jest poinformowany o obowiązujących wymaganiach w tym zakresie.

Wnioski z zakresu kontrolowania i koordynowania nadzoru nad GMO i materiałem paszowym pochodzenia zwierzęcego :

- 1) Kontrole wykonania zadań ustawowych przez podległych powiatowych lekarzy weterynarii z ramienia ZWLW były procedowane niezgodnie z postanowieniami ustawy o kontroli w administracji rządowej.
- 2) Upoważnienia do kontroli wydane osobom do wykonania zadań w imieniu organu, zawierały niewłaściwe podstawy prawne oraz zakresy, niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa.
- 3) W regulaminie organizacyjnym PIW (Szczecin) wpisane jest prowadzenie spraw, związanych ze sprawowaniem nadzoru nad wytwarzaniem pasz leczniczych, co zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa należy do zadań wojewódzkiego lekarza weterynarii.
- 4) Regulamin organizacyjny PIW (Stargard Szczeciński) jest niezgodny z Zarządzeniem nr 1 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie organizacji wojewódzkich, powiatowych i granicznych inspektoratów weterynarii.
- 5) Stwierdzono brak szczegółowych działań weryfikacyjnych ZWLW nad kwestią sprawowania przez podległych powiatowych lekarzy weterynarii nadzoru nad wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych, przeznaczonych na użytek paszowy.
- 6) Stwierdzono, że niektóre kontrole urzędowe podmiotów gospodarczych, wykonywane przez upoważnione osoby, trwały zbyt krótko, co może świadczyć o braku dokładności i rzetelności ich wykonania. Ponadto, odnotowano brak dokonywania przez PLW kontroli dotyczących zapewnienia identyfikowalności pasz i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (brak weryfikacji uprawnień podmiotów do prowadzenia obrotu ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego i materiałami paszowymi pochodzenia zwierzęcego oraz stwierdzone niezgodności przy weryfikacji prawidłowości wystawiania dokumentów handlowych przez podmioty gospodarcze).

³¹⁶ protokół oględzin nr 1 /HB z dnia 05.06.2014 r.

³¹⁷ Pan

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

Biorąc pod uwagę dokonane podczas kontroli ustalenia, zgodnie z art. 46 ust. 1, ust. 2, ust. 3, pkt. 1 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092) polecam:

- 1) Dla pracowników WIW z zespołów objętych kontrolą GIW :
 - uregulować podległość służbową osób zajmujących się zagadnieniami bezpieczeństwa żywności;
 - stanowiska służbowe pracowników zespołu ds. zdrowia i ochrony zwierząt określić zgodnie z zapisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 9 grudnia 2009 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej;
 - rozważyć zmianę zakresów czynności dla osób zatrudnionych w zespole zdrowia i ochrony zwierząt w WIW, aby ich treść zawierała konkretne czynności powierzone pracownikowi przez organ;
 - w upoważnieniach do kontroli podległych powiatowych lekarzy weterynarii przywoływać właściwe podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli oraz dokładnie określać zakres kontroli.
- 2) W planach szkoleń WIW w Szczecinie uwzględnić szkolenie :
 - a) osób realizujących kontrole podległych powiatowych lekarzy weterynarii z upoważnienia ZWLW, w zakresie :
 - realizacji kontroli w administracji rządowej. Podczas szkolenia wykorzystać m. in. nieprawidłowości z tego zakresu wykazane w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym, w szczególności dotyczące :
 - dokonywania ustaleń z zakresu spraw organizacyjnych kontrolowanej jednostki;
 - sposobu dokumentowania ustaleń kontrolnych;
 - wykazywania braku zachowania kryteriów kontrolnych;
 - formułowania wydawanych zaleceń pokontrolnych, tak aby ich treść była jasna, jednoznaczna i odnosiła się do kompleksowego eliminowania stwierdzonych nieprawidłowości w sprawowaniu nadzoru;
 - prawidłowości sporządzania planów kontroli urzędowych przez powiatowych lekarzy weterynarii, w kontekście wymagań wynikających z rozporządzenia 882;
 - b) osób dokonujących pobierania próbek pasz do badania na obecność GMO pod względem zasadności wyboru rodzaju paszy, prawidłowości pobrania próbki i poprawności wypełniania raportu z realizacji Planu Urzędowej Kontroli Pasz.
- 3) Kontrole planowe wykazywać w planach kontroli zatwierdzanych przez ZWLW. Zagadnienia kontrolne z zakresu bezpieczeństwa żywności formułować w taki sposób aby kontrole były weryfikacją prawidłowości realizacji kontroli urzędowych przez podległych powiatowych lekarzy weterynarii, co wynika z art. 8 rozporządzenia 882. Podczas planowania kontroli uwzględniać wytyczne dotyczące planowania kontroli, zawarte w *Standardach kontroli w administracji rządowej*.
- 4) Zawiadomień o planowych kontrolach dokonywać z odpowiednim wyprzedzeniem, w celu uniknięcia zakłócenia realizacji wcześniej zaplanowanych zadań w jednostce objętej postępowaniem kontrolnym. Dokumentować formę zawiadomienia.
- 5) Zapoznać powiatowych lekarzy weterynarii, objętych weryfikacją ustaleń kontroli GIW, z odpowiednią częścią niniejszego wystąpienia pokontrolnego, dotyczącą weryfikacji w poszczególnych jednostkach IW.

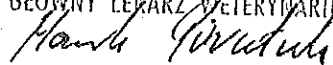
Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

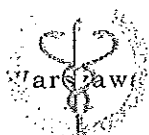
- 6) Objąć nadzorem ZWLW eliminację nieprawidłowości wykazanych podczas ww. weryfikacji ustaleń kontrolnych w PIW w Koszalinie, Kołobrzegu, Szczecinie, Stargardzie Szczecińskim i Świdwinie - z zakresu spraw organizacyjnych, postępowania administracyjnego i nadzoru nad zakładami, w których dokonywano weryfikacji ustaleń kontrolnych GIW.

Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę przesłać do 31 stycznia 2015 r., do Biura Kontroli GIW, przywołując znak niniejszego pisma.

GŁÓWNY LEKARZ WETERYNARIU

Marek Pirsztuk

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930

tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl